

ગુજરાતી વ્યાકરણ

અનુકૂળાંકિકા

ક્રમ	પ્રકરણ	પેજ નં.
1.	સમાનાર્થી શાબ્દો	1
2.	વિરુદ્ધાર્થી શાબ્દો	25
3.	તળપદા શાબ્દો	38
4.	શાબ્દ સમૂહ માટે એક શાબ્દ	44
5.	કર્તૃવાચક સંજ્ઞાઓ	89
6.	જોડણી	98
7.	કહેવતો	109
8.	રિટ્રિવ્યુઝનો	126

All Exam Study Materials Download

Visit Website

www.HindiHelpguru.com

- :समानार्थी शब्दोः-

- **भरो** : भृंगा, घट्पद, अलि, द्विरेक्ष मधुकर, भ्रमण
- **रात्रि** : निशा, रजनी, यामिनी, निशीथ, विभावरी, शर्वरी
- **बाण** : तीर, ईषिका, कंक, मार्गाणा, विशिख, शार
- **अर्जुन** : ईन्द्रपुत्र, सव्यसाची, पार्थ, धनंजय, गांडिवपाणि, किंचीटी
- **अवाज** : ध्वनि, नाद, साद, धोष, रव, निनाद, आरव
- **आकाश** : आभ, अंबर, गगन, आसमान, नभ, व्योम
- **भगवान** : ईश्वर, ईश, जगादीश, आनन्दधन, तारणहार, परेश,
विश्वकर्मा, विभु, दीननाथ, विश्वनाथ, सर्जनहार, नरोत्तम,
जगभोहन, अंतर्यामी, चिन्मय, खालिद, अधीश, अधीश्वर
- **काथम** : चोज, सदा, शाश्वत, नित्य, हंमेशा, सनातन
- **घाट** : किनारो, पुलिन, तीर, कांठो
- **अमृत** : अमी, पीयूष, सुधा
- **गोबो** : खाबोचियुं, गाबडु, खाडो, भूवो, खाई, धरो, वीरडो,
अवपात, उखाड, कुंड, खाधरो, गार्त, अजडी
- **विनंती** : अरज, प्रार्थना, विनवणी, विङ्गप्ति, अनुनय
- **जन्म** : आगमन, आविर्भाव, उत्पत्ति, उद्भव, आगम, प्रभव, प्रसव,
अवतार, अवतरण
- **धरो** : द्रो, दरो, द्रष्ट
- **सुवर्ण** : सोनुं, कंचन, हेम, कनक, कुंदन, जर, वसु, हाटक, हिरण्य
- **कोठी** : कोठार, कोष्ठ, वभार, भंडार, मोटीभानुं
- **जूथ** : समूह, टोળुं, कलाप, काफ्लो, समुदाय, समुख्य, समवाय,

ગાણ, આકર

- મુખ્ય : વરિષ્ઠ, પ્રધાન, પ્રવર, , શ્રેષ્ઠ
- હિવન : ચંદ્ર, ચારી, જગાન, હોમ, હિવન, સત્ર, અદવર, મખ, મેધ
- શીધ : ઉતાવળું, ઝડપી, આતુર, ત્વરિત, શીધ, સત્વર, સિતાબ, અધીરું, આતુર
- વિવાહ : લગન, પરિણાય
- મૃત્યુ : અવસાન, નિધન, મોત, દેહાંત, મરણ, અંતકાળ, કાળધમ્
- શારદા : સરસ્વતી, શ્રી, વાગીશ્વરી, ગિરા, વાણી, મયૂરવાહિની, ભારતી
- નિષેધ : ઈનકાર, નામંજૂરી, અસ્વીકાર, મના
- દીવો : જ્યોત, દીપક, દીપ, જ્યોતિ
- ધારણા : અનુમાન, અટકળ
- છેતુ : આશાય, કારણ, ઉદ્દેશ
- અજપાળ : અજપતિ, ભરવાડ
- નીચ : અધમ, હલકું, હલકટ, નરાધમ, નપાવટ, હીણ
- ઘાટ : કિનારો, કાંઠો, તટ, તીર્થ, પાર, તીર, આરો, ઓવારો
- જિજાસા : કુતૂહલ, ઉત્કંઠા, ઈન્ટેજારી, તાલાવેલી
- હકીકિત : કેફિયત, દાસ્તાન
- ધી : ધૃત, સર્પિ, આજય, તૂપ, હવિ
- ગાહન : રહસ્યમય, ગૂટ, અકળ
- પુસ્તક : ગ્રંથ, ચોપડી, કિતાબ, પોથી
- કાયમ : નિત્ય, ધૂવ, શાશ્વત, સનાતન
- બેવકૂફ : બોધું, મૂઢ, ગમાર

- **તाकात** : जोर, बળ, शक्ति, जोम, सामर्थ्य, कौवत
- **अघડो** : जंगा, युद्ध, लडाई, समर, संग्राम, विग्रह
- **धरडुँ** : वृज, जरठ, वयोवृज, बुढ़ुं, बुगुर्गा, वयातीत
- **वादળ** : अंबुद, नीरद, वारिद, जलद, अब्र, मेघ, धन, पर्जन्य
- **रमणीयता** : चारूता, सुंदरता, लावण्य, रमणीयता, लालित्य, खूबसूरती
- **जुवन** : किंदगी, आयुष्य, जुवतर, आवरदा, आयर्जुं
- **पिता** : बाप, ताता, जन्मदाता, जनक
- **तलवार** : सायल, समशेर, असि, तेगा, झड़ा
- **धन** : पैसो, नाण्युं, दोलत, संपत्ति, पूँजु, वित, भता, जायदाद, द्रव्य
- **बीकण** : डरकुँ, भीरु, डरपोक
- **तदन** : बिलकुल, साव
- **पीडा** : दुःख, दर्द, व्यथा, यातना, वेदना, आफ्ता, आपदा, विपत्ति, कष्ट, संकट
- **शीघ्र** : तरत, त्वरित, जलदी
- **नજुक** : पासे, समीप, निकट
- **दिवस** : दिन, दहाडो, दी, अहन, वासर
- **निशा** : क्षपा, यामिनी, शर्वरी, रात्रि, रजनी, विभावरी
- **भार्ग** : पथ, वाट, राह, रस्तो, पंथ
- **ध्वज** : पताका, धजा, केतन, वावटो
- **अङण** : करज, देवुं
- **शशु** : दृश्मन, अभिग्र, वैरी, चिपु, अरि
- **पशु** : जानवर, तृष्णायर, टोर

- **શિલા** : પથરો, પથ્થર, પાષાણ, પાણો, પરારુક
- **દગ્ગો** : છળ, કપટ, પ્રપંચ
- **પતન** : પરાજ્ય, પડતી, પીછેહઠ, પરાભવ, હાર
- **પતંગ** : કનકવો, કંકૂડો
- **વિરોધ** : પ્રતિકાર, સામનો, બાકચી
- **કુંગાળી** : રાજગારી, કાંદો
- **પાંદડું** : પાન, પત્ર, પલ્લવ, પર્ણ, કિસલય
- **હરણ** : મૃગાલું, હરિણા, મૃગા, સારંગા, કુરેગા
- **મજલ** : છેટું, અંતર
- **શહેર** : પુર, નગાર, નગારી, પુરી
- **સમક્ષ** : પ્રત્યક્ષા, સંમુખ, નજરોનજર, રખર
- **પ્રતિષ્ઠા** : સંમાન, આભર, માન
- **દુષ્ટ** : ધૂર્ત, અધમ, કુટિલ, નીચ
- **ભયંકર** : ભીમ, દારુણા, ભીષણ, ભીષણા, ઘોર
- **મોહિની** : આકર્ષણા, ભૂરકી, ખેંચાણ
- **બુંદ** : છાંટો, ટીપું
- **માથું** : શીર્ષ, શીશ, શિર, મસ્તક
- **બગીચો** : ઉપવન, ઉધાન, વાટિકા, વાડી, બાગ
- **રમણીય** : સુંદર, મનોહર, મહોક, કમનીય, નમણું, રૂપાળું, કાન્તા,
નમણું
- **સાપ** : અહિ, બુજુંગા, સર્પ, નાગા, પણગા, વિષધર
- **દર્શિદ્ર** : અકિંચન, કંગાલ, ગારીબ, રંક, નિર્ધન, પામર, દીન

- **પાણી** : નીર, અંબુ, વારિ, જળ, સલિલ, તોય, ઉદક
- **વૃક્ષ** : ઝડપ, તરફ, પાદપ, તરફાવર, ઢુપ
- **કાચા** : શરીર, દેહ, કાચા, તન, અંગ, વપુ, ગાત્ર, કલેવર
- **દોષ્ટ** : ભિત્ર, ભેર, ચાર, સખા, સહોદર, વયસ્ય, અનીસ
- **સમિતિ** : સભા, પરિષદ, ગોછિ
- **ધવલ** : સફેદ, શૈત, શુચિ, ગૌર, ઘોળું, શુભ્ર, શુક્લ, પવિત્ર, શુદ્ધ,
પાંડુ
- **સરિતા** : તાટિની, નદી, સરિતા, પરંગિણી, શૈવલિની, નિર્જરિણી
- **સેવક** : ચાકર, દાસ, કિંકર, ભર્ય, પરિચારક, નોકર
- **પ્રકાશ** : તેજ, ઉજાસ, ચમક, જ્યોતિ, દિપિ
- **પુષ્પ** : પ્રસૂન, સુમન, કુસુમ, ઝૂલ
- **પંડિત** : વિઘ્નાન, વિચારણા, કોવિદ
- **અનિરૂધ** : કામકુમાર, કામજ, કામકુંવર
- **સ્નેહ** : પ્રીતિ, હેત, રાગા, મમતા, માયા, પ્રેમ
- **ગજ** : હાથી, ઝુંજર, હસ્તી, મતંગાજ, ડ્રિરદ
- **દિવસ** : દિન, અહ્નન, વાસર, દહોડો
- **અનાદર** : અપમાન, માનહાનિ, અવમાનના, નિરાદર, તિરસ્કાર,
તુચ્છકાર, અવધારણા, અભિભવ, અનાદર, અવજ્ઞા,
અવગાણના
- **અમર** : અજર, અક્ષર, અક્ષય, મૃત્યુંજ્ય, અમૃત, અનશ્ચર, નિર્જર,
અવિનાશી
- **સુધા** : અમૃત, પિયુષ, સમુદ્રનવનીત, સુધારસ, સુરભોગ, દેવભોજ્ય,
દેવાહાર, અમરત, અમી, અગાદરાજ

- **દગ્ધો** : કપટ, ફુટિલતા, કૌટિલ્ય, છલ, ઠાઈ, દગાખોરી, પ્રપંચ,
ફર્નેબ
- **કાગડો** : કાઉ, કાક, કૌવો, વાયસ, હાડિયો, હાડો, કાગા, એકાઝ
- **કૃષણ** : કહાન, ગોવિંદ, માધવ, મોહન, નટવર, મુરારિ, હરિ,
મધુસૂદન, યદુનંદન, ધનશ્યામ, જનાર્દન, દામોદર, દ્વારકેશ,
નિરિધર, ગોપાલ, કેશાવ, રાધાવલ્લભ, વાસુદેવ, વ્રજવિહારી,
વિહુલ
- **ગુર્સો** : કોધ, આકોશ, પ્રકોપ, દાજ, તામસ, કોપ, આવેશ, રોષ,
ઉગ્રતા, ધોમ
- **ગાય** : ગાવરી, ગૌ, ધેનુ, કપિલા, સુરાભિ
- **ગોઠવણી** : યોજના, વ્યવર્સ્થા, સગવડ, આયોજન, બંધારણા, રચના,
નિર્માણા, બનાવટ, બંદોબસ્ત
- **અહિનીશ** : સતત, નિત્ય, હંમેશાા, નિરંતર, સદા, સર્વદા, વાર્ચવાર,
અનુદિન, નિશદિન, દરરોજ, સદૈવ, કાયમ
- **હાર** : આવલિ, કડી, કતાર, પંગાત, પંક્તિ, શ્રેણી, પરંપરા, અલગાર,
ધારા
- **સીતા** : અજતનયા, મૈથિલી, વૈદેહી, ભૂમિજા, અજન્મા, રામપ્રિયા,
સંભવા, જનકતનયા, જાનકી,
- **સિંહ** : મૃગોન્દ, સાવજ, શેર, કેસરી, હરિ, પંચમુખ, પંચાનન, ગાજારિ,
કુંજરકાળ, પંચાસ્ય
- **સંકલ્પ** : નિર્ણય, પ્રતિષ્ઠા, ટેક, નિશ્યય
- **વર્ણન** : આલેખન, ઉલ્લેખ, કથન, નિરૂપણ, હેવાલ, વિગત, બચાન,
પ્રતિપાદન, વિવરણ
- **ઓણપ** : ખામી, ઓછપ

- **વાક્** : ઉક્તિ, ભાષા, બ્રાહ્મી, ભારતી, વાણી
- **કલરવ** : કલશોર, કોલાહલ, કલબલાટ
- **ઉનાળો** : ગ્રીઝ, નિદાધ
- **સમુચ્યય** : યુગમ, જોડકું
- **ભંડોળ** : નિધિ, જુમખું, ટગાલો, પૂંજ, સમુહ
- **અહેસાસ** : અનુભવ, અનુભૂતિ
- **સલાહ** : શીખ, શિખામણ
- **પરિપક્વ** : પાકટ
- **વલણ** : દ્રષ્ટિકોણ, પદ્ધતિ,
- **અવધિ** : સીમા, મર્યાદા, અંત, છેડો, પરિસીમા, પરિચેદ
- **હરકત** : અડચણા, અટકાવ, આડ, આડખીલ, ખલેલ, દખલ, નડતર,
વિદન, વિટંબણા, મુશ્કેલી
- **ધૂતિ** : ધીરજ, ધરપત, વીર, સબૂર, ધીરપ, ધૈર્ય, શમતા, શાંતિ,
શીલતા, અડપ
- **ધૂપદ** : ટૈક, અનુપદ, ધૂવપદ
- **અડોઅડ** : લગોલગા, સરસું, જોડાજોડ, પાસે, નજુક, સમીપ
- **અસત્ય** : જૂઠ, ખોટું, મિથ્યા, અનૂત, અનૃત, કૈતવ, મૃષાવાદ
- **ગુલ** : કુસુમ, પ્રસૂન, સુમન, ફૂલ, પુષ્પ
- **શેતરંજી** : પાથરણું, આછર, આથર, આસ્તર, જાજમ, ગાલીયો,
પાથરણા, બિછાત, બિછાનું, મોદ, બિસ્તરો
- **આગા** : અભિનિ, પાવક, અનલ, હુતાશન, આતશ, દવ, જવાળા, વહુનિ
- **અચાનક** : સહસા, અણાધાર્યું, એકદમ, એકાએક
- **ઈંજ્ર** : સુરપતિ, શચીપતિ, મધવા, શક, પુર્ણદર, શચીશ, દેવરાજ,

જીમૂતવાહન, કૌશિક, મહેન્દ્ર, વજપાણિ, વાસવ, સુરેશ

- **કમળ** : સરોજ, શતદલ, નલિન, અંભોજ, ઉત્પલ, સરસિજ, પુંડરિક,
પંકજ, કુવલય, રાજુવ, પોચણું, કૈરવ, દીવર
- **આપકીર્તિ** : ફુજેતી, બદનામી, નામોશી, વગોવણી, નિંદા
- **આપરાધ** : ગુનો, વાંક, દોષ, તક્ષીર
- **ઉજ્જ્વલિ** : વિકાસ, ઉલ્કર્ષ, અભ્યુદય, ચડતી, ઉત્થાન, પ્રગતિ
- **અદ્ભુત** : અજાણા, અનભિજા
- **કાળ** : સમય, વખત, જમાનો, વેળા, ટાણું, અવસર
- **કૌશાલ** : દક્ષતા, પઢુતા, પ્રાવીણ્ય, ચતુરાઈ, નિપુણતા
- **ગારિમા** : મહિતા, મોટાઈ, મોટપ, મોટાશ
- **ગુફા** : ગુહા, કંદર, કંદરા, બખોલ, ગહેવર
- **જગાજ્જનની** : જગાંબા, દુગા
- **જડભરત** : મુખ્ય, આણસમજુ, ઠોઠ, ગમાર
- **તૃષ્ણા** : લાલસા, કામના, વાસના, લિપ્સા
- **દૈત્ય** : દાનવ, અસુર, રાક્ષસ, નિશાચર, દનુજ
- **પર્વત** : તિરિ, પહાડ, દુંગાર, શૈલ, અચલ, ભૂધર, નગા, ધરાધર,
ક્ષમાધર, અદ્રિ
- **પવિત્ર** : પાવન, શુચિ, શુદ્ધ, પાક
- **પતિ** : કંથ, ભરથાર, ધણી, સ્વામી, નાથ, ધવ, ભર્તા, વલ્લભ,
પ્રીતમ, પ્રાણપતિ
- **પત્ની** : ભાર્યા, અર્ધાગના, વલ્લભા, વધૂ, વહુ, શ્રીમતી, ગૃહલક્ષ્મી
- **મંજિલ** : મકાન, મુકામ, પડાવ, ઉતારો
- **મહેલ** : રાજગૃહ, પ્રાસાદ, રાજભવન, રાજમંદિર

- **भाग्य** : भाग्य, किञ्चित्, नसीब, तकदीर, दैव, प्रारब्ध, नियति, विधाता
- **भमर** : भमरो, अलि, भुंगा, मधुकर, मधुप, द्विचेष्ट
- **वाध** : शार्दूल, व्याघ्र, शेर
- **सोनुं** : हेम, कनक, हिरण्य, सुवर्ण, कंचन, कुंदन
- **ध्येय** : उद्देश, लक्ष्य, हेतु, प्रयोजन, आशय
- **चंद्र** : शशी, मयंक, विधु, सुधांशु, शीतांशु, हिमांशु, शशांक, सोम, चंद्रमा, दीन्दु, निशाकर, चांद, निशापति, चांदलियो, कुमुदपति, मृगांक
- **पृथ्वी** : धरा, धरती, मही, भू, वसुधा, धरित्री, धारिणी, अवनि, वसुमती, धरणी, भूमि, दूला, उर्वी, वसुंधरा, विश्वंभरा
- **पंखी** : खग, विहंगा, छिज, पक्षी, विहंगाम, अंडज, शकुन्ता, शकुनि, विहंगा
- **साप** : अहि, भुजंगा, काकोदर, उरगा, पञ्चगा, फणाधर, चक्षुःश्रवा, नागा, पवनाथ, वशियर, शरभू, भोर्णिंगा, काकोल, क्षेत्रपाल
- **दूध** : पय, दुध, क्षीर
- **अनोखुं** : बेनमून, अपूर्व, असाधारण, अनन्य, अजोड, अद्वितीय, अनेळं, अनुपम, अतुल, अनुप, सर्वोत्तम, अनूठुं, अभूतपूर्व
- **प्रतिष्ठा** : प्रसिद्धि, कीर्ति, नामना, ख्याति, दृज्जत, शोभा, भोभो, मान
- **कल्याण** : शिव, श्रेय, कुशल, क्षेम, भद्र, मंगाल, शुभ, हित, मांगल्य
- **कादव** : कर्दम, पंक, गारो, यिखल, कल्क, कीचड, जलकल्क
- **मुलायम** : सुंवाणुं, सुकोमल, मृदु, आद्र, कुमणुं, मसृणा, ललित, मंजु, अपरूष
- **समाचार** : खबर, संदेशो, वृतांत, बातमी, पतो, माहिती, भाग, कहेण

- **ગરમ** : ઉષા, ઉષા, ધખારો, તાપ, ઊનું
- **જ્ઞાન** : અવભાસ, અનુભવ, અધિગમ, ચિન્માત્ર, ચેતના, ચૈતન્ય, જ્ઞાપિ, નિબોધ, પ્રતિપત્તિ, અનુભોધ, સમજ, બોધિ
- **હળ** : કુંતલ, ગોકિલ, સાંતી
- **હરણ** : મૃગ, કસ્તુરી, કુર્ચા, કૃષણસાર, મરગ, ગોકર્ણ
- **સુંદર** : અભિજાત, અનવધ, અભિરામ, કાન્ત, કામ્ય, ખુશનુમા, ચારું, તનું, મનોરમ, મનોહર, મુગધ, રમણીય, રમ્ય, રંજન, લલિત, લાવણ્યમચય, સૌમ્ય
- **સંબંધ** : નિષ્ટબ્ધત, અનુભંધ, સંસર્ગ, સંધાન, સંગ, સમવાય, નાતો, જોડાણા, અભિયોગા, અનુસંધાન, અનુષ્ઠંગા, સંયોજન, સંપર્ક
- **વસ્તંત** : કુસુમાકર, ફલ્ગુ, ફાગુ, મધુ
- **નિયમ** : પ્રણાલી, ધારો, ચલણ, પરંપરા, પ્રથા, રીતિ, રઢિ, રિવાજ, સિલસિલો, રસમ, પદ્ધતિ, કુમ, અનુક્રમ
- **ભમરો** : દ્વિરેફ, ભૂંગા, બ્રમર, મકરંદ, મધુકર, અલિ, મધુપ, શિલિમુખ
- **મહેમાન** : અતિથિ, અભ્યાગત, પરોણો
- **લાચાર** : નિરાશ, હતાશ, બિચારં, નિરાધાર
- **કૌશલ** : પ્રાવીણ્ય, ચતુરાઈ, નિપુણતા, પટુતા, દક્ષતા, કુશળ
- **સર્વાંગી** : સર્વગ્રાહી, વ્યાપક, સવિસ્તર, સાંગોપાંગ, વિસ્તૃત, નિઃશેષ, તલસ્પર્શી
- **આદિમ** : પ્રાચીન, પુરાતન, જૂનું, આદિ, આધ, પુરાણું
- **સાવચેત** : સાબદું
- **ભગન** : ખંડિત, છિન્ધા, ભાંગેલું, જીર્ણ
- **મંત્રણા** : ગોછિ, ચર્ચા, પરિષદ

- **અનુરૂપ** : અનુકૂળ, સગાવડિયું
- **સંશોધન** : અન્વેષણ, ગવેષણા, શોધ, તલાશ
- **હુક્ષર** : કળા, કસબ, આવડત
- **ધારિણી** : અનંતા, ઉર્વી, કાશ્યપી, ક્ષિતિ, ક્ષોણિ, ક્ષમા, મહિ, મેદિની, રત્નગાર્ભા, રસા, વસુમતિ, વિશ્વાંભરા, પૃથ્વી, ધરિણી, ઈલા, અચલા, વસુંધરા, અવનિ
- **ધ્વનિ** : અવાજ, નાદ, નિનાદ, નિર્ધોષ, પ્રાર્થના, રવ, રાગ, શાંદ, શ્રુતિ, સૂર, સ્વન
- **પ્રાસ** : જુલમ, અત્યાચાર, અન્યાય, કેર, જફા, સખતાઈ, કોરડો, જબરદસ્તી
- **સમજ** : જ્ઞાન, અનુભોધ, પ્રતિપત્તિ, વિદ્યા, વેદ, નિભોધ, અવભાસ, અવભોધ, ચિન્માત્ર, જાપ્તિ, પ્રતીતિ, ચૈતન્ય
- **પગલું** : કદમ, છમ, ડગ, ડગાલી, પગોરું, સગડ
- **સેતુ** : બંધ, પાળો, આડસર, પાજ, પુલ, પાગા, બાંધ, ધક્કો
- **અભિલ** : સકળ, સઘળું, તમામ, સમગ્ર, સમસ્ત, આખું, સર્વ
- **અતિશાય** : અત્યંત, અટળક, પુષ્કળ, ઘણું, વધારે, અધિક
- **આંખ** : નયન, નેણા, ચક્ષુ, દગ, દ્રષ્ટિ, લોચન, અક્ષ, નેત્ર
- **ઘોડો** : તોખાર, વાજુ, તુરંગા, હ્ય, અશ્ય, તુરંગામ
- **અજંપો** : ઉચાટ, ઉલ્લેગા, વિષાદ, સંતાપ, રંજ, બેચેની
- **અસીમ** : અમાપ, પુષ્કળ, અટળક
- **આરોપ** : તહોમત, આળ, આક્ષેપ
- **અંજલિ** : ખોબો, ખોબલો, પોશ
- **કાળું** : કૃષણ, શ્યામ, શ્યામલ, શામળું

- **કામના** : મનોરથ, અભિલાષા, આકંસા, અપેક્ષા, એષણા, લિપ્સા, વાંછના
- **ગારુડી** : મદારી, વાદીગાર
- **ચમલ્કાર** : પરચો, પ્રભાવ, પરતો
- **પતાવટ** : સમાધાન, સમજૂતિ, મનમેળ, સુલેહ, સંધિ
- **જોબન** : જુવાની, યૌવન, યુવાની
- **તરજુમો** : ભાષાંતર, અનુવાદ
- **દીદીર** : ચહેરો, સ્વરૂપ, સૂરત, મુખાકૃતિ
- **નમસ્કાર** : નમન, પ્રણામ, સલામ, અભિવાદન, વંદન, પ્રણિપાત
- **પ્રકાશ** : તેજ, પ્રભા, આભા, ધૂલિ, અજવાળું, દીષિ, ઉજાશ
- **પ્રથળન** : કોશિશ, પ્રયાસ, યાળન
- **પંડિત** : ધીમાન, પ્રજ્ઞા, વિદ્વાન, બુધ, કોવિદ, દક્ષા, મનીષી, બુદ્ધિમાન
- **મુખ** : વદન, ચહેરો, દીદાર, મોં, આનન, વક્તવ્ય
- **મોજું** : ભાર્મિ, વીચિ, તરંગા
- **ભૂલ** : વાંક, ગુનો, ચૂક, દોષ, ખામી, ક્ષતિ, ગલતી, કસૂર, શ્રૂટિ
- **દોરડું** : રજ્જુ, રંઘવું, રાશ, રશના
- **સરસ્વતી** : વાગીશા, વાગેવી, ભારતી, વીણાધારિણી
- **દર્શિયો** : સાયર, ઉદધિ, જલધિ, પયોનિધિ, મહેરામણા, મહાસાગાર, સમુદ્ર, સિંધુ, રલ્નાકર, અંબુધિ, વારિધિ, જળાળિધિ, જળનિધિ, અર્ણવ, અણિધિ
- **જૂનું** : પુરાતન, ચિરંતન, પ્રાચીન, જર્જરિત, જીર્ણ, પુરાણું
- **સૂર્ય** : રવિ, ભાનુ, દિનનાથ, સૂરજ, આદિત્ય, સૂર, માર્ત્દ, દિનકર, દિવાકર, પ્રભાકર, સવિતા, દિનમાણિ, ભાર્સકર,

સહસ્રાંશુ, ભિહિર, ભાણ, આફતાબ, સવિતા, અક્ર, અંશુમાન,
મિત્ર, નભોમણિ, તપન, કિરણમાલી

- જુંગાલ : અરણ્ય, વન, અટવિ, વિપિન
- વૈભવ : સમૃદ્ધિ, જાહોજલાલી
- અર્થિના : હુતવહુ, હુતાર્થિના, ધૂમકેતુ, પાવક, લાય, લાહ, વૈશ્વાનર,
- આભૂષણ : ઘરેણું, વિભૂષણા, આભરણા, અલંકાર, દાર્ઢીના, જેવર, શૃગાર
- કમળ : પુષ્કર, પોયણું, કમલિની, સરોક્ષિની, જલજાત, કોકનદ
- આંસુ : અશ્રુ, નેત્રજલ, નેત્રાંબુ, અશ્રુજલ, આનંદાશ્રુ
- કોથલ : પરભૂતા, કોકિલા, વનપ્રિયા, શ્યામા, મકરંદ, પીક
- ખલાસી : વહાણવટી, ટંકેલ, માછી, ઢીમર, ખારવો, સફરી, ખેવટ,
- ગાળું : ગારદન, ગ્રીવા, ડોક, બોચી, ગાળચી, કંઠ, ઓડ, ખાંધ,
- ગુફા : કંદરા, ખોભણા, ખોહ, દર્દિ, ગોહર, તિરિગૃહા
- મોર : કલાપી, મયૂર, નીલકંઠ, શિખી, શિખંડી
- હનુમાન : અંજનીપુત્ર, મનોજવ, મારૂતિ, કપીશ્વર, અંજનેય, હનુમંત,
- સ્થિર : અડગા, અચલ, સ્થાયી, ધૂવ, અચ્યુત, અચર, અગાતિ,
- શરીર : તન, વપુ, કાયા, પુદ્ગાલ, ગાત્ર, કલેવર, ક્ષેત્ર, કાય, દેહ, પંડ
- વરસાદ : ધન, પર્જન્ય, પાવસ, બલાહિક, મરૂત્વાન, મેહ, મેધ, વર્ષા,
- રાજ : નૃપતિ, નૃપાલ, ભૂપતિ, મહીપતિ, રાજવી, નરેશ,

પ્રજાપતિ, કિરીટી, અધિપતિ, સમ્રાટ

- ભંડાર : કોઠાર, નિધિ, ખજાનો, કોશ, સંગ્રહ, અંબાર
- આરામ : વિરામ, વિશ્રામ, વિશ્રાંતિ
- લચો : ગાલી, શેરી, વિસ્તાર
- ઉપકાર : આભાર, કૃતજ્ઞતા, ઉપકૃતિ, પાડ, અહેસાન
- બહાદુરી : શૌય્ય, શૂરવીરતા, પરાક્રમ, કૌવત, શૂરાતન, વીરતા
- ઉલ્લેખ : સ્પષ્ટતા, ઉચ્ચારણ, આલોચના
- ખાલીપો : ઉદ્દેગા, હિતાશા, નિરાશા, વ્યથા
- તાંડવ : તોફાન, પ્રલય, વિનાશ
- ઉજ્જ્વિત : પ્રગતિ, ઉત્કર્ષ, ચડતી
- નવોદિત : નવું, નૂતન, નવ્ય, આધુનિક, અર્વાચીન, નવીન
- અધિકાર : કાબૂ, હક્કુમત, હક, સત્તા, દાવો, અમલ, તાબો, હક્ક, અખત્યાર
- હુમલો : અભિયોગ, છાપો, હલ્લો, ઉછાળો, કટક, ચડાઈ, આકમણ
- શાર્નિદ : સાગારીત, સાથી, મદદગાર, સાથીદાર, સોબતી, સહાયક, મદદનીશા, જોડીદાર, મિત્ર
- રતના : કીકી, તારો, અક્ષિતારા
- વિજ્ઞાપન : જાહેરાત, જાહેરનામું, ઘોષણા, જાહેરખબર, પ્રસિદ્ધ, ખ્યાતપન
- જવાહિર : જવેરાત, જવાહિર, જવેર, આભૂષણ, દાગીના, અલંકાર, ઘરેણા
- મંજૂષા : પટારો, મજૂસ ખજાનો
- ઉદ્ગાર : ઉચ્ચાર, વચન, વાક્ય, વેણ, શાબ્દ, હરફ, અક્ષર, બોલ

- **अचर्ज** : अचंबो, अजायबी, विसमय, नवाई, हेरत, ताजुबी, आश्चर्य
- **अनिल** : पवन, वायु, वायरो, सभीर, महुत, वा
- **आशा** : उमेद, कामना, वांछा, ईरक्षा, मनोरथ, अपेक्षा, अरमान, आरजू, उल्कंठा, ईहा, धारणा, वकी, अभिलाषा, आकांक्षा, आतुरता, अेषणा।
- **धर** : आलय, सदन, गृह, भवन, निवास, धाम, रहेठाणा, मकान, आगार, सद्भ, मंदिर, निलय, निकेतन
- **अगम्य** : गूढ, गोबी, रहस्यमय, भेदी
- **अमानुषी** : कुर, घातकी, निर्दय, निष्कुर
- **अधीन** : वश, ताबेदार, आधीन
- **अहोनिश** : दिनरात, अहनिश
- **आत्मश्लाधा** : स्वप्रशंसा, आपवभाणा
- **कबूल** : मंजूर, मान्य स्वीकार्य, स्वीकृत
- **काबू** : अंकुश, नियंत्रण, नियमन
- **गमगीन** : झिक्ष, उदास, उदविग्न, शोकमग्न, दुःखार्त
- **चेतना** : चैतन्य, जुवनशक्ति
- **जળ** : सलिल, पाणी, नीर, वार्चि, अंबु, तोय, आप, उदक
- **टोणो** : महेणु, भर्मवचन, टोण
- **तवंगार** : धनिक, श्रीमंत, पैसादार, अभीर, तालेवान, दोलतमंद, धनाट्य
- **धवल** : सफेद, श्वेत, शुक्ल, धोणु, सित
- **परिमल** : सुगंध, सौरभ, सुवास, फोरम, महेंक, सुरभि
- **प्रतिकूल** : उलटुं, विपरीत, विरोधी, अवणु

- **पार्वती** : उमा, गौरी, शैलसुता, त्रिलोचन, उमा, हेमवती
- **मुसाफर** : पथिक, पंथी, राहदारी, वटेमार्गु, प्रवासी, यात्रिक, राही, सफरी
- **भगवत्** : गर्विष्ठ, अभिमानी, धमंडी
- **रज** : धूष, कणि
- **ब्रह्म** : संदेह, भ्रान्ति
- **सूर्य** : सूरज, रवि, सविता, भास्कर, आदित्य, दिवाकर, भानु, अंशुमान
- **दुश्मन** : वेरी, चिपु, शाश्रु, अरि
- **पर्वत** : कुंगार, नगा, अद्रि, त्रिती, पहाड़, अचल, भूधर, शैल
- **अर्घंड** : अकबंध, आञ्जु, अविभक्त, अभंगा, अतूट, अक्षत, अविभाजित, साबूत, अचिक्ष, अभिल, अविरल
- **बहादुरी** : वीरता, शूरातन, शौर्य, पराक्रम, बળ, शक्ति, ताकात, हिंमत, कौवत
- **स्त्री** : वनिता, महिला, कामिनी, नारी, मानिनी, अबला, भामिनी, रामा, वामा, भामा, प्रमदा, अंगाना रमणी, ओरत, ललना
- **सुगंध** : सौरभ, फोरम, सुवास, खुशबु, परिमल
- **मुसाफर** : राहदारी, प्रवासी, वटेमार्गु, पान्थ, पथिक, यात्रिक
- **अरीसो** : आयनो, दर्पण, चाटलुं, आरसी
- **कलंक** : कालिमा, काणप, क्षति, झंझ, बदनामी, लांछन, दोष, धम्बो
- **कोट** : किल्लो, गढ, दुर्गा, प्राकार, अब्दुर्गा
- **कुबेर** : धनपति, धनपाल, अलकाधिप, अलकेश, अलकाधीश, औलवलि, धनद, पौलस्त्य, यक्षराज, वित्तेश, वैश्रवण

- **ચોક્સાઈ** : ખાતરી પ્રતીતિ, હૈયાધારણ નિઃશંકપણું
- **ગર્દબ** : ગધેડો, ખર, ખોલકો, ગર્દવ, રાસભ, લંબકર્ણા, વૈશાખનંદન
- **જડપ** : ગતિ, ઝપટ, ઉતાવળ, તાકીદ, ત્વરા, વેગ
- **માખણ** : નવનીત, ગોરસ, મસકો
- **સ્નાન** : અભિષેક, અભ્યંગા, ઝીલણા, અવગાહ
- **શિખર** : ટોચ, શૃંગા, તુંગા, ટૂંક, ચોટી, કંગારો
- **સાત્ત્વિક** : સત્ય, હકીકત, તથ્ય, પ્રમાણા, ખરણ, સાચું, સચ્યાઈ,
વાસ્તવિકતા, અભંભરા
- **વસ્ત્ર** : કાપડ, ચીર, પરિધાન, દુકૂલ, વસન, અંકુશ, અંબર
- **લશકર** : સૈન્ય, પાયદળ, કટક, ચમૂ, સેના, ફોજ
- **મકરંદ** : કુસુમસાર, મધ, પુષ્પમધુ, પુષ્પરસ, ભમરો, કોથલ
- **ઓષ્ઠદી** : દવા, ઓસડ, ઓષ્ઠદિ
- **મથામણ** : ગડમથલ, મૂંજવણા, ધમસાણ
- **પ્રણામ** : નમસ્કાર, સલામ, જુહાર
- **વર્ષ** : સાલ, સંવલ્સર, શાબ્દ, વરસ
- **પોપટ** : કોટ, શુક
- **પ્રથા** : રિવાજ, રીત, ઝંઢિ, શિરસ્તો, પદ્ધતિ, પ્રવાહ
- **ઉદ્ઘબ્વ** : આરંભ, પ્રારંભ, શરૂઆત
- **ભાતીગળ** : પ્રાદેશિક, દેશી, તળપદું
- **કારકિર્દી** : ઘડતર, પ્રગતિ, ઉદ્ઘતિ, વિકાસ
- **અનુમાન** : અટકળ, આશારે, કયાસ, અંદાજ, ગણતરી, શુમાર, ઝખ,
સુમાર

- **પડછંદ** : કદાવર, તગાડું, હષ્ટપુષ્ટ, જોરાવર, અલમસ્ત, માતેલું
- **જનેતા** : માતા, જનની, અંબા, આઈ, જનયિત્રી, જનિતા, જન્મદાત્રી,
જી,જીજી, બા, માડી, માતુ, માતુશ્રી, માતૃ, માતૃકા, અમ્મા
- **શુલ્ક** : કિંમત, દામ, દર, ભાત, મૂલ, મૂલ્ય
- **લૂતા** : પિપીલિકા, કીડી
- **નિહાર** : ઝાકર, ઓસ, ઠાર, હિમ
- **નિયમન** : નિયંત્રણ, નિયમ, અંકૂશ, બંધન
- **બ્રહ્મા** : અજ, અગ્રજન્મા, શ્રવણ, અષ્ટકણ, ચતુર્ભુજ, ત્વષ્ટા, ધાતા,
પદ્મનાભ, ક્રમણભૂ, પ્રજાપતિ, હિરણ્યગાર્ભ
- **હૈયું** : હિંદુચ્છય, દિલ, અંત:કરણ, મન, ચિત્ત
- **અંધકાર** : અંધારં, તમ, તિભિર
- **અક્કલ** : બુદ્ધિ, મતિ, મેધા
- **ઉપકાર** : અહેસાન, કૃતજ્ઞતા, પાડ, આભાર, ઉપકૃતિ
- **અલ્પ** : થોડું, નજીવું, જરાક, સહેજ, જરા, ક્ષુલ્લક
- **અનુકંપા** : દયા, કરણા, મહેરબાની
- **ઇંજ** : ઇચ્છિત, મનગામતુ, પ્રિય
- **ઓશિયાળું** : લાચાર, પરવશ, દીન
- **આવક** : ઉપજ, મળતર, નીપજ, પેદાશ
- **કિરણ** : રશિમ, અંશુ, મરીયિ, કર
- **કર્મ** : કાર્ય, કિયા, પ્રવૃત્તિ, કામ
- **ગુલામી** : પરાધીનતા, પરતંત્રતા
- **ચાંદની** : ચંદ્રિકા, જ્યોત્સના, કૌમુદી, ચંદ્રપ્રભા, ઈન્દ્રમતી, શકા,
ચંદ્રજ્યોતિ

- **જુંગાલ** : અરણ્ય, વન, કાનન, વિપિન, રાન, કંતાર, ઝાડી, અટવી
- **તળાવ** : સર, સરોવર, કાસાર, તટાગ, તડાગ, પોખર
- **તિતિક્ષા** : સહનશીલતા, ધૈર્ય, સહિષ્ણુતા
- **નમક** : નિમક, લુણ, મીઠું, સબરસ, લવણ
- **નિસ્તાર્ય** : નિશ્ચેષ્ટ, સ્થિર, જડ, અચેતન
- **પ્રતીતિ** : ખાતરી, વિશ્વાસ, ભરોસો, ચકીન
- **પ્રણાલિકા** : પરંપરા, ઇટિ, ચિવાજ, પ્રણાલી, ધારો
- **પહેલ** : આરંભ, પ્રારંભ, શરૂઆત
- **માણસ** : માનવ, મનુજ, માનુષ, આદમી, દ્વારા, જન
- **મેહુલો** : મેઘ, વર્ષા, વરસાદ, મેહ, વૃષ્ટિ, પર્જન્ય
- **રૂદ્ધન** : વિલાપ, કંદન, આકંદ, રોદણું
- **મધુ** : મિષ્ટ, ગાળ્યું, મધુર
- **વસ્ત્ર** : વસન, પટ, કાપડ, અંબર, પરિધાન
- **જગત** : વિશ્વ, લોક, ભૂવન, સંસાર, દુનિયા, સૃષ્ટિ, જહાજ, ખલક, જહાં, આલમ
- **આસન** : પીઠિકા, કડાસન, કટાસણું, આસંદિકા, ધડકી, બાજુથ
- **ઓરડો** : કક્ષ, ખંડ, ગજાર, દીવાન, આવાસ
- **આઝા** : આદેશ, હુકમ, નિર્દેશ, આણ, શાસન, ફરમાન
- **કૃપા** : દયા, કર્તાપા, મહેરબાની, અનુકંપા, મહેર, અનુગ્રહ
- **ખેડૂત** : કિસાન, કૃષિક, કૃષિકાર, કર્ષક, ક્ષેત્રપાલ, ક્ષેત્રી, ખેડુ, કૃષીવલ, ક્ષેત્રિય, ખેડણહાર
- **ગરીબ** : દરિદ્ર, નિર્ધન, નાદાર, પામર, રંક, મિસ્કીન, મુફ્લિસ, રાંક, અભર, અલાદ, મુહુતાજ

- **જૂનવાણી** : જૂનું, ચિરતન, ચિરકાલીન, પ્રાચીન, પુરાણું, પૂર્વનું, અસલ, પહેલાનું
- **હાથ** : કર, હસ્ત, પાણિ, કરક, પાણ, બાહુ, ભૂજા, બાંય
- **સ્વર્ગ** : અક્ષરધામ, અક્ષરદ્ધામ, અમરાપુરો, ઈન્ડ્રસદન, ઉદ્વલોક, વૈકુંઠ, સુરપુર, ત્રિદ્શાલય
- **સોચ** : સૂચિ, સૂચિકા
- **વેર** : દુશ્મનાવટ, અંટસ, શામૃતા, દ્રેષ, અદાવત, દાઝ, દુશ્મની
- **વાંદરો** : કપિ, મર્કટ, માંકડું, વાનર, શાખામૃગ, બાહુક, પલવંગમ
- **રસ્તો** : માર્ગ, પંથ, કેડી, વાટ, રાહ, સડક, અધ્ય, ચીલો, સરણી, વીથી
- **મહાદેવ** : આશુતોષ, ઉમાપતિ, ઉમેશ, તિરીશ, ચંદ્રમૌલી, દુર્ગોશ, પિનાકપાણિ, નીલકંઠ, યોગીશ્વર, શંકર, શૂલપાણિ, સદાશિવ, મૃત્યુંજય, નાટરાજ
- **સ્ત્રોત** : ઝરો, ઝરણા, વહેણ, પ્રવાહ
- **આશરે** : સરેરાશ, લગાભગ, અડસછૈ
- **ધ્યેય** : હૈતુ, લક્ષ્ય, ઉદ્દેશ, પ્રયોજન, આશાય, કારણ
- **ક્ષપા** : ચાત્રિ, શર્વરી, વિભાવરી, નિશા
- **સંકોચ** : મર્યાદા, શરમ, લાજ, મલાજો
- **સરોવર** : કાસાર, સર, જળાશય
- **મંતવ્ય** : અભિપ્રાય, અભિગામ
- **ગાળાડૂલ** : તલ્લીન, મસ્ત
- **આકોશ** : કોધ, ઉગ્રતા, કોપ, આવેશ, પ્રકોપ, રોષ
- **સંપદા** : સંપત્તિ, મિલકત

- **અનુક્રમ** : અનુક્રમણિકા, વર્ણાનુક્રમ, વિષયાનુક્રમણિકા, સૂચનિકા, સૂચિ, સૂચિકા
- **દ્રોત** : ત્વરિત, શીધ, આતુર, વહેલું, ઝડપી
- **દાદુર** : દેડકો, દર્દુર, મંડૂક, મેડક, મેંડક
- **જઘન્ય** : આખરી, છેલ્ટું, છેડાનું, છેવટનું, અંતિમ, અંત્ય
- **જોડકું** : ચુગમ, કંદ, જોડ, ચુગાલ, ચમક, ચમલ, મિથુન, બેલડી, જોડી
- **નિવેડો** : ઉકેલ, ચુકાદો, નિકાલ, ફેંસલો, પતાવટ, તોડ, ફોડ, ઘટસ્ફોટ
- **મેધાવી** : બુદ્ધિશાળી, ધીમંત, પ્રજા, મનીષી, વિચક્ષણા, બુદ્ધિમાન, ચતુર, બુદ્ધિસંપદી
- **હોશિયાર** : ચાલાક, કુશળ, નિપુણ, સાવધ, સાવચેત, ખબરદાર, સમજુ, ચકોર, બુદ્ધિશાળી, ચપળ, બાહોશ
- **આત્મજા** : દીકરી, તનયા, પુઅ૰ી, સુતા, તનુજા, દુહિતા
- **ધન** : વિત, દ્રવ્ય, નાણું, પૈસો, અર્થ, સમૃદ્ધ, દોલત, ભિરાત, વસ્તુ, પુંજી, સંપત્તિ
- **આનંદ** : ઉલ્લાસ, હર્ષ, ઉમંગા, હોશ, ખુશી
- **અનુપમ** : અપૂર્વ, અનન્ય, અનોખું, બેનમુન, અજોડ, વિલક્ષણા, અસાધારણા, અનેરં
- **અજાગ્રદ** : અડાબીડ, ગીય. ગાટ
- **અશરફી** : સોનામહોર, ગીની
- **ઉદ્ધતિ** : ઉત્થાન, ઉત્કર્ષ, અભ્યુદય, અભ્યુત્થાન, અભિવૃદ્ધિ, ચડતી
- **ઊંઠ** : આકાશમુનિ, દાશોર, ઉષ્ણ
- **કિરણ** : અર્ક, અંશુ, રશ્મે, કર, મરીચિ, ગભરિતિ, મયૂખ

- **ખેતર** : ક્ષેત્ર, ખેત, કર્ષણ, કેદાર
- **કુદરત** : પ્રકૃતિ, નિસર્ગ
- **વિષ્ણુ** : કેશાવ, બિકમ, અચ્યુત, પીતાંભર, વિશ્વાંભર, મુકુંદ, પુરુષોત્તમ,
- **મહાન** : બૃહદ, વિરાટ, મોટું, વિશાળ, વડું, કદાવર, ગંજાવર
- **સૌરભ** : સુવાસ, સુગંધ, પરિમલ
- **વિપિન** : જંગાલ, અટવિ, અરણ્ય, કાનન, વન, રાન
- **બંદગી** : પ્રાર્થના, પૂજા, અર્થના
- **ફડક** : બીક, ડર, ભય, ધાસ્તી
- **પાવરધો** : હોશિયાર, ચપળ, ચાલાક, પ્રવીણ, નિપુણ, કાબેલ
- **હેઠળ** : નીચે, તથે
- **સ્વર** : ધ્વનિ, ઉચ્ચાર, અવાજ, રવ, નાદ
- **શિસ્ત** : અદા
- **શક્ત** : ગાંડું, વેન, દમહિયું, બેડિયું
- **દ્રુમ** : અગા, તરુરાજ, દરખત, પાદપ, વૃક્ષ
- **કેળ** : કદલી, રંભા
- **છાપ** : મુદ્રા, મહોર, સિક્કો, મુદ્રણ, ચંદો, અરાખડું
- **વ્યવસાય** : રોજગાર, ધંધો, પ્રવૃત્તિ, ઉધમ, કસબ, વ્યાપાર, વ્યવહાર, રોજુ, કામકાજ, કર્મણા
- **નામ** : અભિધાન, આખ્યા, સંજ્ઞા
- **દેદીઘમાન** : જાકર્ઝમાળ, આભામય, ચાભાવંત, ઉજગાર, ઉજ્જવળ, જમકદાર, પ્રભાવંત, શાનદાર
- **હોડી** : મછવો, પનાઈ, નૌકા, નાવ, નૌ, તરણી, વહાણ, હોડકું, તરી

- **अभिमान** : अहंकार, गर्व, धमंड, अहं, दर्प, मगाझी, मद, अहंता
- **ओसડ** : दवा, औषध
- **कोमल** : मृदु, सुकुमार, मुलायम, नाजुक, कुमण्ड
- **कोल** : वर्यन, वायटो
- **चतुर** : निपुण, प्रवीण, कुशल, होशियार, दक्ष, अभिज्ञ
- **तंदुरस्त** : स्वस्थ, निरामय, नीरोगी
- **नेह** : स्नेह, प्रेम, अनुराग, प्रीति, ख्यार
- **प्रभाणभूत** : विश्वासपात्र, आधारभूत
- **भित्र** : भेर, साथी, भाईबंध, दोस्ता, सखा, सहयार, अनुज
- **यश** : कीर्ति, नामना, ख्याति, प्रसिद्धि
- **झूल** : कुसुम, पुष्प, प्रसून, सुम, गुल, बकुल, फूलडुँ, सुमन
- **बांधव** : भाई, सहोदर, ब्राता, बांधव
- **अमूल्य** : कीमती, अर्ध्य, अमूलक, अमोल, बहुमूल्य, मूल्यवान, मोहेर
- **गणपति** : गजनन, गजकर्णी, गजकंद, गजवदन, गणनायक, गणाधिप, गणेश, एकदंत, गिरजासुत, लंबोदर, वक्तुंड, विनायक, सिद्धिनायक
- **विष्णु** : भूदेव, ब्राह्मण, द्विज
- **अवलोकन** : अन्वीक्षा, आलोचना, समजूती, विवेचन, समालोचन, पर्येषण
- **लहेर** : मोजुं, तरंग, लहेरभी, हिल्लोળ, वीची, छोળ
- **अस्वस्थ** : अशांत, बेचेन, व्याकुण
- **टकोर** : ईशारो, ठपको, भलामण
- **बाणा** : तीर, धनुष्य, शर, सायक, ईषु, विशिख
- **माता** : जननी, जन्मदात्री, मावडी, मात, जनेता, मा

- **ભ્રમ** : સંદેહ, શંકા, સંશય, ભ્રાન્તિ
- **દેડકો** : મેડક, દાદુર, દર્દુર
- **ક્ષુલ્લક** : વાહિયાત, નકામું, ફોગાટ
- **મદાર** : આધાર, ટેકો
- **સાતત્ય** : ટકાઉ, નિરંતન, સતત, હંમેશા
- **વર્ચસ્વ** : પ્રભાવ, દબદબો, પ્રભુત્વ
- **કોઠારી** : કોશાધ્યક્ષ, ખજાનચી, ભંડારી, મોઢી
- **છાયો** : ઓછાયો, ઓળો, પડછાયો, પ્રતિબિંબ, વણાયો. શીળો
- **સૂક્ષ્મ** : બારીક, તણુ, નાનકડું, લઘુ, લઘુટામ, નાનું, નાનેં, તનક, ટચુકડું, કનિષ્ઠ
- **અનાદર** : અવજ્ઞા, અવહેલના, અપમાન, અવમાનના, તિરસ્કાર
- **આસવ** : અર્ક રસ, સત્ત્વ, અરક
- **કામદેવ** : મદન, માર, કંદર્પ, મન્મથ, પુષ્પધન્યા, અનંગ, પંચશર, રતિપતિ, કુસુમાચુધ
- **કાળજી** : ચીવટ, તકેદારી, સાવચેતી, સંભાળ
- **તોરો** : કલગી, છોગું, શિરપેચ
- **પુત્ર** : તનય, સૃત, દીકરો, આભજ, તનુજ, અંગાજ, વંશાજ
- **મિજાજ** : સ્વભાવ, પ્રકૃતિ, તાસીર
- **બહેન** : ભર્ગાની, સહોદરા, વીરી, સ્વસા
- **બદ્ધિસ** : ભેટ, ઉપહાર, ઈનામ, પુરસ્કાર, નજરાણું
- **કૂતરો** : શ્વાન, સારમેય, અલર્ક, આખેટક, શુનક
- **ભયાવહ** : ભયંકર, ભયાનક, ડરામણું, બિહામણું
- **પ્રભાત** : ઉષા:કાળ, સવાર, પરોટ, પ્રાતઃકાલ, ભોર, પો, મળસકું, અલણોદય, વહાણું, પરોટિયું

- : વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો :-

■ પૈસાદાર	X	મુફ્લિસ	■ વિચક્ષણ	X	મૂઢ
■ સજ્જન	X	તાંડવ	■ અંત્ય	X	આધ
■ સફળ	X	નિષ્ફળ	■ ઉદાસીન	X	આનંદી
■ આબાદી	X	બરબાદી	■ સંતૃપ્તિ	X	અતૃપ્તિ
■ યશગાન	X	ભર્સના	■ અનૃત	X	સત્ય
■ શાશ્વત	X	નશ્વર	■ સુરીલું	X	બેસૂરં
■ વેરાન	X	ફળદ્રુપ	■ સાર્થક	X	નિરર્થક
■ સર્વાંગી	X	એકાંગી	■ સદ્ગુણ	X	દુર્ગુણ
■ દુરાયાર	X	સદાયાર	■ શ્યામ	X	શૈત
■ રંક	X	રાય	■ પ્રવૃત્ત	X	નિવૃત્ત
■ દિનકર	X	નિશાકર	■ સ્વતંત્ર	X	પરતંત્ર
■ રંડાપો	X	હેવાતન	■ અપજશ	X	જશ
■ કૃતજ્ઞ	X	કૃતદન	■ સ્વાર્થ	X	પરમાર્થ
■ મંડન	X	ખંડન	■ તવંગાર	X	ગારીબ
■ અદ્ભુત	X	ઇત	■ તૂટક	X	સળંગ
■ જશ્વત	X	જહિન્મ	■ નરમ	X	કઠોર
■ અભ્યાસ	X	અનભ્યાસ	■ અહીં	X	તહીં
■ ઝૂપડું	X	મહેલ	■ તિભિર	X	તેજ
■ સ્થિર	X	ચંચળ	■ સ્વતંત્ર	X	પરતંત્ર
■ આદેશ	X	વિનંતી	■ અપયશ	X	કીર્તિ

■ મલિન	X	નિર્મળ	■ વિનાશ	X	સજ્જન
■ પ્રતિકૃતિ	X	અનુકૃતિ	■ દર્શા	X	અનિર્દ્ધા
■ દ્રશ્ય	X	અદ્રશ્ય	■ ઝડપી	X	મંદ
■ વૈદ	X	દરદી	■ સવ્ય	X	જમણું
■ વસંત	X	પાનખર	■ વિજય	X	પરાજય
■ અભાવ	X	ભાવ	■ ગોરહાજર	X	હાજર
■ હૃદ્ય	X	દીર્ઘ	■ નીરસ	X	રસ
■ કઠોર	X	શીતળ	■ સફળ	X	નિષ્ફળ
■ ચેતન	X	જડ	■ નિઃસહાય	X	સહાય
■ શુષ્ક	X	આદ્ર	■ સમાન	X	અસમાન
■ સંતોષ	X	અસંતોષ	■ નાશ	X	ઉદ્ભવ
■ આધાર	X	નિરાધાર	■ સત્ય	X	મિથ્યા
■ અપ્રગાટ	X	પ્રગાટ	■ સર્વ	X	એક
■ ઉતાવળ	X	દૈર્ઘ	■ નિવૃત્ત	X	પ્રવૃત્ત
■ ગૃહણ	X	અવગૃહણ	■ ઉજસ	X	તિમિર
■ સમતુલા	X	અસમતુલા	■ સ્વજન	X	પરજન
■ અભિનેત્રી	X	અભિનેતા	■ વ્યક્ત	X	અવ્યક્ત
■ સાદું	X	મિશ્ર	■ ઉતર	X	દક્ષિણ
■ ખરાબ	X	સરસ	■ દુર્ભાગ્ય	X	સૌભાગ્ય
■ અભિમાન	X	નિરાભિમાન	■ તૃષ્ણા	X	તૃષ્ણિ
■ સમાન	X	અસમાન	■ પીછેછંઠ	X	આગેકૂચ
■ નકલ	X	અસલ	■ ઉત્થાન	X	પતન

■ જમા	X	ઉધાર	■ ગહન	X	છીંછરં
■ મહાન	X	પામર	■ સરળ	X	ગૂઢ
■ સુગંધ	X	દુર્ગંધ	■ અંકૂશ	X	નિરંકૂશ
■ ઉચિત	X	અનુચિત	■ ગૃહ્ણ	X	જાહેર
■ પ્રકાશ	X	અંધકાર	■ ઉદય	X	અસ્ત
■ નિબિડ	X	સરળ	■ નિશાકર	X	દિનકર
■ વિમનસ	X	નિર્વંતિ	■ અભિક્રોષા	X	કીર્તિગાન
■ સવળું	X	અવળું	■ ગલાન	X	પ્રફુલ્લ
■ પાપ	X	પુણ્ય	■ ટોચ	X	તળેટી
■ આનંદ	X	શોક	■ નીરસ	X	રસિક
■ ભિતાહારી	X	અકરોંતિયું	■ પ્રાચીન	X	અર્વાચીન
■ રૂપ	X	કુરૂપ	■ દિક્કાર	X	ધન્યવાદ
■ મોઘું	X	સોઘું	■ ગરીબ	X	ધનિક
■ ગારજાળ	X	બિનગારજાળ	■ બદબો	X	ખુશબો
■ સુમતિ	X	કુમતિ	■ ઘૃણા	X	ચાહિત
■ ગામન	X	આગામન	■ પોચું	X	કઠણ
■ બેતાલ	X	તાલબદ્ધ	■ સંક્ષિપ્ત	X	વિસ્તૃત
■ સ્થૂલ	X	સૂક્ષ્મ	■ કૃપા	X	અવકૃપા
■ તળિયું	X	ટોચ	■ જયેષ્ઠ	X	કનિષ્ઠ
■ ભરતી	X	ઓટ	■ અધિક	X	ન્યૂન

■	କୁଦନ	X	ହାତ୍ୟ	■	ଲୋଭୀ	X	ଉଦାର
■	ପ୍ରୀତି	X	ଘୃଣା	■	ପୃଷ୍ଠ	X	ଆଗ୍ରା
■	ଫେରେ	X	ହାର	■	ବିଦୟ	X	ମୂର୍ଖ
■	ଥୁର୍କ	X	ସଂଧି	■	ସର୍ଜନ	X	ବିସର୍ଜନ
■	ଵାଦ	X	ପ୍ରତିଵାଦ	■	ଅରି	X	ମିତ୍ର
■	ଭୂରି	X	କୁଲକ	■	ଅନୁଝା	X	ଅଂକୁଶ
■	ଅଧି	X	ବ୍ୟୂନ	■	ଉଦ୍ଭବ	X	ସମାପ୍ତି
■	ଅତଙ୍କ	X	ମରତାଵଙ୍କ	■	ସଭ୍ୟ	X	ଅସଭ୍ୟ
■	ଲଘୁତାଗ୍ରଂଥି	X	ଗୁରୁତାଗ୍ରଂଥି	■	ଭ୍ଲାନ	X	ପ୍ରକୁଳ
■	ନିତ୍ୟ	X	ଅନିତ୍ୟ	■	ଖୋଫ	X	ମହେର
■	ପ୍ରଧାନ	X	ଗୌଣା	■	ଛର୍	X	ଶୋକ
■	ଚଲ	X	ଅଚଲ	■	ଟୋଚ	X	ତଳେଟୀ
■	ଅଂତ	X	ଆରଂଭ	■	ସକାମ	X	ନିଷକାମ
■	ଝୂଲବୁ	X	ସଂକୋଚ୍ୟାବୁ	■	ସଂକୋଚ	X	ନି:ସଂକୋଚ
■	ଦରିଦ୍ର	X	ଧନବାନ	■	ଅଗମବୁଦ୍ଧି	X	ପର୍ଯ୍ୟମବୁଦ୍ଧି
■	ଭୃତ୍ୟ	X	ଭୂପ	■	ଆକର୍ଷଣ	X	ଆପାକର୍ଷଣ
■	ଅତିଶାୟ	X	ଅତିରିକ୍ତ	■	ଆଧାତ	X	ପ୍ରତ୍ୟାଧାତ
■	ଅଭ୍ୟାର	X	ବିନଅଭ୍ୟାର	■	ଆର୍ଥା	X	ଆନାର୍ଥା
■	ଅଭୀ	X	ଗରବ	■	ଆର୍ଦ୍ର	X	କଠୋର
■	ଜ୍ଯାନ୍ୟ	X	ଆଗ୍ରା	■	ଜ୍ୟୋଷ୍ଠ	X	କନିଷ୍ଠ

■ संचय	X	व्यय	■ उपकोश	X	अनुकोश
■ तीव्र	X	मंद	■ असील	X	वकील
■ जाहेर	X	खानगी	■ शुद्ध	X	अशुद्ध
■ आधात	X	प्रत्याधात	■ सार	X	असार
■ आर्य	X	अनार्य	■ सामान्य	X	असामान्य
■ जोड़ाणा	X	भंगाणा	■ प्रथम	X	अंतिम
■ विवाज	X	कुविवाज	■ आंतर	X	बाह्य
■ वियोग	X	संयोग	■ स्वाद	X	बेस्वाद
■ ईट	X	अनीट	■ शहेर	X	गामड़
■ संवाद	X	विसंवाद	■ धर्म	X	अधर्म
■ नक्को	X	खोट	■ प्राप्य	X	अप्राप्य
■ यज्ञमान	X	महेमान	■ व्यवरण्या	X	अव्यवरण्या
■ दृश्यान	X	बेद्यान	■ प्रकुल्ल	X	हिताश
■ उताम	X	अधम	■ कृपा	X	कूरता
■ युवान	X	वृद्ध	■ मालिक	X	नोकर
■ निकट	X	दुर	■ काबू	X	बेकाबू
■ सगावड	X	अगावड	■ हृषि	X	शोक
■ वामन	X	विराट	■ गुलामी	X	आग्रादी
■ आनंद	X	शोक	■ अति	X	अल्प
■ विदाय	X	आमंत्रणा	■ पुरस्कार	X	दंड

■ विनिपात	X	चटती	■ पोतीकुं	X	परायुं
■ विकट	X	सरળ	■ सनातन	X	हंगामी
■ लघु	X	ગુલ	■ तकरार	X	सમाधान
■ अभी	X	ఏర	■ મજૂર	X	માલિક
■ છત	X	અછત	■ દરકાર	X	બેદરકાર
■ નાનપણ	X	ઘડપણ	■ સભાન	X	અભાન
■ પ્રેમ	X	લેખ	■ સંગ	X	કુસંગ
■ મુક્તિ	X	બંધન	■ પસંદ	X	નાપસંદ
■ સબળ	X	નિર્બળ	■ વેચાણ	X	ખરીદી
■ સફળ	X	નિષ્ફળ	■ ભૂતકાળ	X	વર્તમાન
■ પ્રાચીન	X	આધુનિક	■ દાસ	X	દાસી
■ મૌન	X	ચર્ચા	■ સ્વાવલંબન	X	પરાવલંબન
■ ક્ષત	X	અક્ષત	■ સ્વાર્થ	X	નિ:સ્વાર્થ
■ અનુજ	X	અગ્રજ	■ ગ્રામીણ	X	શહેરી
■ ગમો	X	અણગમો	■ વક્તા	X	શ્રોતા
■ વૃજિન	X	સુખી	■ દાતા	X	યાચક
■ દેશ	X	વિદેશ	■ ગાધ	X	પદ્ધ
■ સંક્ષિપ્ત	X	વિસ્તૃત	■ ઉધમી	X	અલસું
■ આદર	X	અનાદર	■ સંશય	X	સમાધાન
■ પ્રશંસા	X	નિંદા	■ દ્રાવ્ય	X	અદ્રાવ્ય
■ તાલ	X	બેતાલ	■ વફાદાર	X	બેવફા

■ कौतुकप्रिय	X	सौष्ठवप्रिय	■ बंधियार	X	वહेतुं
■ परावलंबी	X	स्वावलंबी	■ धटित	X	अद्यटित
■ कबूलात	X	ઈनकार	■ कुलीन	X	कुलहीन
■ घातकी	X	દચાળુ	■ ભલાઈ	X	બુરાઈ
■ કદાવર	X	ઠિંગુજી	■ આવડત	X	અણઆવડત
■ અમાવાસ્યા	X	પૂર્ણિમા	■ સુલભ	X	દુર્લભ
■ આકાશ	X	પાતાળ	■ વિભક્ત	X	અવિભક્ત
■ અભિજાત	X	નિમન	■ અધુના	X	અતીત
■ અંતર્લાપિકા	X	બહુર્લાપિકા	■ ખુશબુ	X	બદબુ
■ સંમુખ	X	વિમુખ	■ નાનપ	X	મોટપ
■ યશ	X	અપયશ	■ ઉંમેષ	X	નિમીલિત
■ ઝૈત	X	અક્ષૈત	■ અભિભવ	X	વિજય
■ નાન્દ્રતા	X	ગાર્વ	■ આસ્ટ્રિક	X	નાસ્ટ્રિક
■ એક	X	અનેક	■ ટેવ	X	કુટેવ
■ આચાર	X	નિકાસ	■ હર્ચિત	X	સૂકું
■ ફાયદો	X	નુકસાન	■ ઉચ્ચ	X	નિમન
■ ઉપયોગ	X	દુર્લપયોગ	■ અહંકાર	X	નિહંકાર
■ વિરાટ	X	સૂક્ષ્મ	■ આકાર	X	નિરાકાર
■ કવિ	X	કવયિત્રી	■ સંદેહ	X	નિ:સંદેહ
■ કથારેક	X	સદાય	■ પરજન	X	સ્વજન
■ મિલન	X	વિદાય	■ શ્રમ	X	આળસ
■ સમૃદ્ધ	X	નિર્ધન	■ પ્રમાણ	X	અપ્રમાણ

■ व्याकुल	X	उत्साहित	■ अल्प	X	अतीव
■ कंकोशी	X	काशोशी	■ परीक्षक	X	परीक्षार्थी
■ भान	X	अपभान	■ व्यक्त	X	अव्यक्त
■ रक्षक	X	भक्षक	■ उपकार	X	अपकार
■ खामी	X	खूबी	■ सर्वांगी	X	ऐकांगी
■ उलाल	X	धराल	■ उत्तम	X	अनुत्तम
■ ग्राहक	X	विक्रेता	■ भस्तक	X	पग
■ दोष	X	निर्दोष	■ गुलाम	X	आग्राद
■ बिंब	X	प्रतिबिंब	■ कपट	X	निष्कपट
■ लेखक	X	लेखिका	■ व्यवहार	X	अव्यवहार
■ तिभिर	X	तेज	■ पियर	X	सासङ्ग
■ वक्ता	X	श्रोता	■ कुपित	X	प्रसन्न
■ ऊँचुं	X	नीचुं	■ संमत	X	असंमत
■ पथ्य	X	अपथ्य	■ अक्षत	X	विराधना
■ लघुमती	X	बहुमती	■ गमन	X	आगमन
■ अलीक	X	अभिइचि	■ आदि	X	अंत
■ शिबिर	X	वणाझार	■ शुचि	X	श्याम
■ तमस	X	दीप्ति	■ त्वरा	X	मंद
■ नेकी	X	बटी	■ व्यष्टि	X	समिष्ट
■ सत्यवक्ता	X	भिथ्याभाषी	■ लौकिक	X	अलौकिक
■ रक्षक	X	भक्षक	■ यंयण	X	स्थिर
■ भूयर	X	भेयर	■ कायमी	X	कामयलाउ

■	જ્ઞ	X	ચેતન	■	ઠરેલ	X	ઉછાંછળું
■	બિન્દુતા	X	એકતા	■	ગાર્વ	X	નમ્રતા
■	કાળજી	X	બેકાળજી	■	કુર	X	દયાળું
■	સહધર્મી	X	વિધર્મી	■	કનિષ્ઠ	X	ઉતામ
■	જાહેર	X	ખાનગી	■	પ્રતિબંધ	X	છૂટ
■	દેણાદાર	X	લેણાદાર	■	અહંકારી	X	નમ્ર
■	રીડ	X	ખીજ	■	અધમ	X	ઉતામ
■	ઉલ્કાંતિ	X	અવકાંતિ	■	સાત્ત્વિક	X	મિથ્યા
■	આબર્દ	X	બેઆબર્દ	■	તીક્ષ્ણા	X	બુદ્ધ
■	બંધન	X	વિમોચન	■	વિનીત	X	ઉદ્ધૃત
■	છીંછરં	X	ઉંડું	■	અદ્યાયન	X	અનદ્યાયન
■	છાયો	X	તડકો	■	ઉત્તરાયણ	X	દક્ષિણાયન
■	સ્વર્ગ	X	નર્ક	■	નિખાલસ	X	મીતભાષી
■	આવક	X	જાવક	■	સંગતિ	X	વિસંગતિ
■	ધનવાન	X	નિર્ધન	■	રિક્ત	X	પૂર્ણ
■	શૂરુવીર	X	ડરપોક	■	સર્જન	X	વિસર્જન
■	સહયોગ	X	અસહયોગ	■	આશીર્વાદ	X	અભિશાપ
■	મૂક	X	વાચાળ	■	વાજબી	X	ગોરવાજબી
■	ગ્રાહક	X	વિક્રેતા	■	સજ્જન	X	દુર્જન
■	નિષ્કાંચન	X	ધનવાન	■	સુખ	X	દુઃખ
■	સંયોગ	X	વિયોગ	■	દરિદ્ર	X	ધનિક
■	અઝા	X	પ્રઝા	■	આરંભ	X	અંત

■ पुण्य	X	पाप	■ गाफ़ेल	X	सावचेत
■ अध	X	काले	■ सार्थक	X	निर्थक
■ यामिनी	X	दिन	■ शीत	X	उषा
■ उधमी	X	आगस्त	■ विपत	X	संपत
■ होली	X	दिवाळी	■ उत्स्य	X	निम्न
■ छायो	X	तड़को	■ संशय	X	विश्वास
■ प्राचीन	X	आधुनिक	■ निष्काम	X	काम
■ संप	X	कुसंप	■ चित्र	X	विचित्र
■ समय	X	क्षसमय	■ क्षुर	X	अस्तुर
■ शाप	X	वरदान	■ सहिष्णु	X	असहिष्णु
■ स्नेह	X	क्षेद	■ सज्जुव	X	निर्जुव
■ अधोभिंदु	X	शिरोभिंदु	■ मृदु	X	कठोर
■ ज्यांती	X	संवत्सरी	■ ताणो	X	वाणो
■ शुक्ल	X	कृष्ण	■ सबल	X	निर्बल
■ द्विजेश	X	भित्र	■ मुद्रित	X	हस्तलिखित
■ ठर्डे	X	उषांष्टु	■ पूर्वगा	X	अनुगा
■ अदब	X	बेरादब	■ निभृत	X	चलित
■ अतिवृष्टि	X	अनावृष्टि	■ अनुदिन	X	कवचित
■ पाषोतर	X	आगोतर	■ पूर्वगा	X	अनुगा
■ लघुता	X	गुरुता	■ वैयक्तिक	X	सामुदायिक
■ मिलन	X	वियोग	■ भोटप	X	नानप
■ साकार	X	निराकार	■ चिंतातुर	X	निश्चित

■ સવેળા	X	કવેળા	■ સુદિ	X	વદિ
■ ગુનેગાર	X	નિર્દોષ	■ ફુટિલ	X	સરળ
■ સાવધ	X	ગાફ્ફેલ	■ કજાત	X	જાતવાન
■ ગારજવાન	X	બિનગારજુ	■ કોમળ	X	કઠોર
■ કીર્તિ	X	અપકીર્તિ	■ સ્તુતિ	X	નિંદા
■ કદરદાન	X	બેકદર	■ કાયમી	X	હંગામી
■ આસમાન	X	ધરતી	■ આગ્રહ	X	અનાગ્રહ
■ ધવલ	X	કાળું	■ શૂરવીર	X	કાયર
■ અમૃત	X	વિષ	■ અખંડ	X	ખંડિત
■ અગ્રજ	X	અનુજ	■ કલંક	X	નિષ્કલંક
■ સંદ્યા	X	પ્રભાત	■ ક્ષય	X	અક્ષય
■ પ્રત્યક્ષ	X	પરોક્ષ	■ સગાવડ	X	અગાવડ
■ સંનિષ્ઠ	X	ઘનિષ્ઠ	■ સંસારી	X	વૈરાગી
■ જાહેર	X	ગૃહ	■ સદ્વૃતિ	X	દુર્વૃતિ
■ અનુકૂળ	X	પ્રતિકૂળ	■ ગાહન	X	છીંછળ
■ સહેજ	X	ઘણું	■ આકર્ષક	X	અનાકર્ષક
■ નાયક	X	નાયિકા	■ સ્પષ્ટ	X	અસ્પષ્ટ
■ લાયક	X	નાલાયક	■ અલૌકિક	X	લૌકિક
■ ઔપચારિક	X	અનૌપચારિક	■ હાસ્ય	X	રાદન
■ સુગમ	X	દુર્ગમ	■ સક્રિય	X	નિષ્ક્રિય
■ સાધારણ	X	અસાધારણ	■ અગમ	X	નિગમ
■ અધ્યાપક	X	અધ્યેતા	■ અનુગામી	X	પુરોગામી

■ આદાન	X	પ્રદાન	■ વિવેકી	X	ઉધૃત
■ પ્રાણપોષક	X	પ્રાણધાત્રક	■ તત્ત્વસમ્	X	તદ્ભવ
■ અંતર્ગત	X	બહિર્ગત	■ અંતર્ગોળ	X	બહિર્ગોળ
■ અમીન	X	અપતીજ	■ અધતન	X	પુરાતન
■ અકિંચન	X	શ્રીમંત	■ રચનાત્મક	X	ખંડનાત્મક
■ લોકશાહી	X	રાજશાહી	■ પુરુષાર્થ	X	પ્રારંભ
■ હલાલખોર	X	હરામખોર	■ સુકાળ	X	દુકાળ
■ કામી	X	નિષ્કામી	■ એકદેશીય	X	સર્વદેશીય
■ આશિષ	X	શાપ	■ પ્રભવ	X	સમાપન
■ અભિમાની	X	નિરાભિમાની	■ અધોગતિ	X	ઓદર્વગતિ
■ આસક્તિ	X	અનાસક્તિ	■ અનુદિત	X	ઉંમેષિત
■ અભિરૂપ	X	અયોગ્ય	■ ઉલ્કૃષ્ટ	X	અવકૃષ્ટ
■ નિરામય	X	રોગીષ્ટ	■ નિરીહ	X	ઔદ્ધિક
■ પાશ્ચાત્ય	X	પૌરસ્ત્ય	■ જંગામ	X	સ્થાવર
■ નિરવધ	X	કલંકિત	■ ફુશાળ	X	આણાદ
■ બંધન	X	મુક્તિ	■ મુખ્ય	X	ગૌણા
■ અડગા	X	ચલિત	■ નિવૃતિ	X	મહેરિષિત
■ અપેક્ષા	X	ઉપેક્ષા	■ સ્વાભિમાન	X	મિથ્યાભિમાન
■ નિર્દોષ	X	દોષિત	■ કૂથુલી	X	વખાણ
■ ગમગીની	X	પ્રફુલ્લિત	■ ઠપકો	X	શાબાશી
■ સ્મૃતિ	X	વિસ્મૃતિ	■ લુંટારો	X	શાહુકાર
■ દેણાદાર	X	લેણાદાર	■ તીક્ષણ	X	બૂઝું

■ વિદ્ધાન	X	મૂર્ખ	■ ફરજિયાત	X	મરજિયાત
■ સંકેપ	X	વિસ્તૃત	■ નિમક્ષલાલ	X	નિમક્ષામ
■ સ્વોપાર્જિત	X	વડીલોપાર્જિત	■ સ્વાનુભાવરસિક	X	સર્વાનુભાવરસિક
■ કુળબોળું	X	કુલદીપક	■ ખૂબસૂરત	X	બદસૂરત
■ સાપેક્ષ	X	નિરપેક્ષ	■ વાત્સલ્ય	X	કોધ
■ અધિકાર	X	અનાધિકાર	■ અમર	X	મર્યા
■ ગોચર	X	અગોચર	■ અળગું	X	જોડાયેલું
■ અર્પણ	X	સ્વીકાર	■ અજવાળું	X	અંધારું
■ શાથિલ	X	મજબૂત	■ અનાથ	X	સનાથ

- : તઠપદા શબ્દોનાં શિષ્ટ રૂપો : -

■ વછેરા	-	ધોડાનું બચ્યું	■ પોલું	-	પોચ્યું
■ વરણ	-	જ્ઞાતિ	■ વહોરવું	-	ખરીદવું
■ અમાન	-	ઈમાન	■ ના'વે	-	ન આવે
■ આકૂદું	-	એની મેળે	■ તોછડ	-	ખામી
■ પડપૂછ	-	પુછપરછ	■ ઓથ	-	આશરો
■ ઓસાણ	-	સ્મૃતિ	■ કામદું	-	કાર્યશીલ
■ ધોખો	-	ગુસ્સો	■ આણવું	-	આપવું
■ દીસવું	-	દેખાવું	■ સામટું	-	એક સાથે
■ વા'ણા	-	વહાણા	■ બાધા	-	પ્રતિજ્ઞા
■ વાટ	-	રાહ	■ મફયમ	-	મેડમ
■ ભેલું	-	મિત્ર	■ સોંટવું	-	વિદાય થવું
■ વસ્તર	-	વાણી	■ છઈએ	-	છીએ
■ મારગા	-	માર્ગ	■ પરબારા	-	બારોબાર
■ ટેકડી	-	મજાક	■ આકરં	-	કઠિન
■ સેબ	-	સાહેબ	■ માલીપા	-	અંદર
■ નોતલું	-	આમંત્રણ	■ આવરો	-	આવક
■ પાશ	-	અસર	■ અભેમાન	-	અભિમાન
■ ખડકી	-	બારણું	■ કમાડ	-	નક્ક્યો
■ કાજગારો	-	કામગારો	■ બેપડી	-	દંટી
■ ઉઘલવું	-	વિદાય	■ રમમાણ	-	તલ્લીન

▪ હડસેલવું	-	દૂર કરવું	▪ વડા	-	મોટાં
▪ તળે	-	નીચે	▪ ખડ	-	ઘાસ
▪ પિછાણા	-	ઓળખાણા	▪ ક્રેક	-	કેટલાંક
▪ જયમ	-	જેમ	▪ વખત	-	સમય
▪ ગાભરં	-	ભોળું	▪ લવારો	-	બકવાસ
▪ ઉચચ્ચાયું	-	બોલ્યું	▪ પણવાડો	-	પાણળ
▪ અવળું	-	ઉલટું	▪ છોવે	-	હા
▪ બકવું	-	બોલવું	▪ ગલટેરા	-	ઘરડા
▪ ભણાવું	-	કહેવું	▪ નીકર	-	નહિતર
▪ સમદર	-	સમુદ્ર	▪ ફાચર	-	વિધન
▪ કોશીર	-	કરકસર	▪ કુણા	-	કોણા
▪ જક	-	છન	▪ હડી	-	દોડધામ
▪ ઓહું	-	પડદો	▪ દોઢિયું	-	પૈસો
▪ મોખ	-	મોહ	▪ સમવડિયા	-	સરખા
▪ જોટો	-	જોડ	▪ દામ	-	પૈસા
▪ ટાણું	-	સમય	▪ વાજ	-	કંટાળો
▪ ટીપણું	-	પંચાંગા	▪ ટોણો	-	મહેષું
▪ સેમ	-	સીમ	▪ ફડચ	-	ટુકડો
▪ ભાગોળ	-	પાદર	▪ પોગાળ	-	પોકળ
▪ ફોરવું	-	મહેંકવું	▪ અમથું	-	અમસ્તાં
▪ રાચ	-	વસ્તુ	▪ પડતલું	-	પડીકું
▪ બબૂચક	-	મૂર્ખ	▪ જંખવાણું	-	ભોંકું

■ ખાસડાં	-	પગારખાં	■ ભોમકા	-	ભૂમિ
■ દેઢં	-	મંદિર	■ ચેહ	-	ચિતા
■ કાંધ	-	ખબો	■ દા'ડો	-	દિવસ
■ આળી	-	નરમ	■ છપનો	-	સંવત ૧૯૫૬
■ ટોબલું	-	વાસણા	■ છીંડુ	-	બાકોંરા
■ પોશ	-	ખોબો	■ બદું	-	આગળ વધવું
■ વાલામોઈ	-	વહાલી	■ નફકરો	-	ચિંતા વગારનો
■ તંતીલું	-	જક્કી વલણવાળું	■ તોરીલું	-	ગુલ્સાવાળું
■ પંડે	-	જાતે	■ અળગું	-	દૂર
■ હોગાલી	-	પૂળાની ગંજુ	■ ટેમ	-	ટાઈમ
■ પાંહે	-	પાસે	■ પુન્ય	-	પુણ્ય
■ તાણા	-	ત્યારે	■ ગાનો	-	ગુનો
■ ઊગમળું	-	પૂર્વ	■ આથમળું	-	પશ્ચિમ
■ હાંફ	-	શાસ	■ આદમી	-	માણસ
■ વાતું	-	વાતો	■ દૈશ	-	દઈશ
■ બૂડુથલ	-	મૂર્ખ	■ અંચ	-	અહીં
■ પાવરધા	-	હોશિયાર	■ વકરો	-	કમાણી
■ અનભે	-	નિર્ભય	■ અટાણે	-	અત્યારે
■ હિમારી	-	તમારી	■ કોળં	-	સ્લૂકું
■ ભણી	-	તરફ	■ નિહાકો	-	નિસાસો
■ ચંત્યા	-	ચિંતા	■ અચિરજ	-	અચરજ
■ વાંદું	-	કુંવારં	■ દીંયાં	-	ત્વાં

▪ હાપ	-	સાપ	▪ દન	-	દિવસ
▪ હાંજે	-	સાંજે	▪ ઓરતા	-	ઈરણા
▪ પૂઢે	-	પાછળ	▪ વા	-	પવન
▪ ટબૂરવું	-	ઓટાડવું	▪ અવ	-	હમણાં
▪ હાક	-	બૂમ	▪ ખોળિયું	-	દેહ
▪ ચચરાટ	-	બળતરા	▪ અટેલીને	-	અડીને
▪ હેંડો	-	ચાલો	▪ ટબ	-	રીત
▪ લૂગાડાં	-	કપડા	▪ તાન	-	ગોલ
▪ ઊનું	-	ગરમ	▪ સંધુય	-	બધુંય
▪ ચેટલાં	-	કેટલાં	▪ વસ	-	વસ્તુ
▪ ઓશિયાળું	-	લાચાર	▪ પરમાણ	-	પ્રમાણ
▪ બરડો	-	પીઠ	▪ વેગાળું	-	અલગા
▪ પંગાત	-	હાર	▪ કોક	-	કોઈક
▪ ગારવાઈ	-	ગૌરવ	▪ સાખ	-	સાક્ષી
▪ તંઈ	-	તો પછી	▪ ચંત્યા	-	ચિંતા
▪ છાક	-	નશો	▪ ગોજ	-	પાપ
▪ વિપદ	-	વિપત્તિ	▪ ઉતારણ	-	ઉતારવું
▪ વા'લો	-	છાલો	▪ આઈ	-	મા
▪ બુન	-	બહેન	▪ બાકોરં	-	કાણું
▪ નીહરવું	-	નીકળવું	▪ ભળભાંખડું	-	મળસ્કું
▪ કડછો	-	ચમચો	▪ ધધૂડો	-	ધોધ
▪ નોધારં	-	નિરાધાર	▪ ચૂવું	-	ટપકવું

■ ગાલફોર્ન	-	ગાલોફું	■ હાકલા	-	બૂમાબૂમ
■ ડિલ	-	શારીર	■ ભેંકાર	-	ભયંકર
■ વાંસે	-	પાછળ	■ દળકટક	-	લશકર
■ પૂરણ	-	પૂર્ણ	■ નઠાર્ણ	-	ખરાબ
■ મોર	-	આગળ	■ લગાન	-	લગાની
■ સિકલ	-	ચહેરો	■ લાંક	-	મરોડ
■ ફોડ	-	સ્પષ્ટતા	■ જગાન	-	થણ્ણ
■ જનમી	-	જન્મી	■ કરડાકી	-	કટાક્ષ
■ બર્કાલું	-	શાકભાજુ	■ હડફ	-	અએકાએક
■ નેન	-	નયન	■ હૈંકું	-	હૃદય
■ ધરમ	-	ધર્મ	■ સમણું	-	સપનું
■ ભો	-	ભય	■ ગાવન	-	સાલ્લો
■ વટે	-	પસાર કરે	■ માણાહ	-	માણસ
■ પડતપે	-	તડકામાં	■ પ્રથમી	-	પૃથ્વી
■ હટાણું	-	ખરીદી	■ ઓળો	-	છાયો
■ ભરમાંડ	-	બ્રહ્માંડ	■ ભાળવું	-	જોવું
■ અડાળી	-	રકાબી	■ કાજ	-	કાર્ય
■ પેઢે	-	જેમ	■ સમશાન	-	સ્મશાન
■ મગાતર્ણ	-	મર્યાદ	■ વેળા	-	સમય
■ કને	-	પાસે	■ સેજયા	-	પથારી
■ ફરક	-	તફાવત	■ ભળકડે	-	સવારે
■ ઝાંગરિયા	-	આભૂષણ	■ પોક	-	બૂમ

▪ દુંદ	-	મોટું પેટ	▪ લગણ	-	સુધી
▪ અધમણ	-	અધ્યોમણ	▪ કોર	-	બાજુ
▪ વેંઝણો	-	પંખો	▪ આલું	-	આપું
▪ ઓલીપા	-	પેલી બાજુ	▪ આણી – પા	-	આ બાજુ
▪ છરખ	-	હર્ષ	▪ મેજબાન	-	યજમાન
▪ બાપડા	-	બિયારા	▪ ભાગ	-	ભાગ્ય
▪ ડોહો	-	ડોસો	▪ પૂરો	-	પહોંચે
▪ મુલક	-	પ્રદેશ	▪ નવાણ	-	જળાશાય
▪ ભગતિ	-	ભક્તિ	▪ ફંદ	-	જળ
▪ વાસ્તે	-	કાજે	▪ છેતર	-	ખેતર
▪ જયાં' તાં	-	ગાયાં હિતાં	▪ દાબડો	-	ડબબો
▪ કમકમા	-	ધુજારી	▪ હરવર	-	સ્મરણા

- : શાંદસમૂહ માટે એક શાંદ :-

- બંડાર તરીકે વપરાતો ભાગ : ગાજર
- ફૂલની કળીઓનું ઝૂમખું : મંજરી
- જેની પલ્ણી મૃત્યુ પામી છે તે પુણ્ય : વિધુર
- છાપરાનો છેડાવાળો ભાગ : નેવું
- હાથીનો ચાલક : મહાવત
- નિયમમાં રાખનાર : નિયંતા
- સાંભળી ન શકનાર : બધિર
- ખુદાને માનનાર : ખુદાપરસ્ત
- ધાતુનાં પતરાં કાપવાની કાતર : કતરણી
- હાથીની સૂંટની અણી : કર્ણિકા
- ભરતીનું ઊતરી જવું તે : ઓટ
- એકસરખો આચાર : એકાચાર
- નજીક ઊભેલું : ઉપસ્થિત
- ઊતર અને પૂર્વ વર્ષેની દિશા : ઈશાન
- દૂધમાંથી દહીં બનાવવા વપરાતું દ્રવ્ય : મેળવણ
- ચિત્ર ભૂસાઈ જવું તે : ચિત્ર વિલોપન
- જન્મમરણના ચક્કમાંથી છૂટી જવું તે : મોક્ષ
- આંબા પર પાકવા આવેલી કેરીઓ : શાખ
- જેનો માર્ગ કલ્યાણકારી હોય તેવો : ભદ્રમાર્ગી
- કમળમાંથી જન્મેલી : કમળોદ્ભવા

- તરત જન્મેલા બાળકને ગોળ વગેરેનું પાણી આપવાની : ગાળથૂથી
કિયા
- તૈલમિશ્રિત રંગોથી દોરવામાં આવેલું ચિત્ર : તૈલચિત્ર
- લડાઈ વખતે જોમ-જુસ્સો પ્રેરે એવું ગીત : સંગ્રામગીત
- બજે બાજુ વગાડી શકાય એવું ટોલક : મૃદુંગ
- રેંટના ઘડાઓની માફક ચાલતી હારમાળા : ઘટમાળ
- કલાઈ અને સીસાની મેળવણીથી બનેલી ધાતુ : કથીર
- પરાજય કરનારું : અભિભાવક
- સહાયરૂપે મંજૂર થયેલી રકમ : અનુદાન
- મટકું માર્યા વગાર : અપલક
- સાથેનું અન્ય પાત્ર ન સાંભળે એ રીતે આડું જોઈને બોલવું તે : અપવાર્ય
- લેણાદેણ વગેરે સંબંધી વખત : દસ્તાવેજ
- જેનું શારીર દૂબળું છે તે : ક્ષીણવયુ
- આકાશમાં ફુરનારું : ખેચર
- ચણાતર વિનાનો કૂવો : ખાદરું
- કૂવા પરના પથ્થર પર દોરડાના ઘસારાથી પડેલો ખાડો : ઘરેડ
- શુષ્ણ ચૈતન્યવાળું : નિરંજન
- યાદ કરવા માટે ફરીથી લખાયેલો પત્ર : સ્મૃતિ પત્ર
- નાટક કે ભવાઈમાં સ્ત્રીનો વેશ લેનાર પુરુષ : ખણો
- બરોબર કે અતિ ક્ષીણ હોય તે : પરિક્ષીણા
- પરિપુષ્પ થવું કે કરવું તે : પરિપોષ

- ગુજરાતી શાકે એવું હોવું તે : ગુજરાતી
- તપ વડે પાપ ક્ષીણ કરવું તે : નિર્જરા
- નવું ચિંતવી કે ઉપજાવી કાઢવાની શક્તિ : કલ્પના
- તરત ચેતી જાય તેવું : ચકોર
- ગાણનામાં ન લેવા જેવું : નગાણ્ય
- જગતનો પ્રલયકાળ : કલ્યાંત
- નદીના પ્રવાહની વર્ષે તરી આવેલો : પુલિન
- પ્રયત્ન કર્યા વિના : અનાયાસ
- ધર્મમાં અંધ હોવું તે : ધર્માધ
- પરાધીન હોવાનો ભાવ : ઓશિયાળું
- છોડી દેવા યોગ્ય : ત્વાજ્ય
- ધીરધારનો દંધો કરનાર : શરાફું
- મધુર ધ્યનિ : કલરવ
- યાદગીરીરૂપે રચાયેલી ઈમારત : સ્મારક
- પથ્થર પર કોતરેલ લેખ : શિલાલેખ
- કમળાની વેલ : મૃણાલિની
- યાત્રાનું સ્થાન : તીર્થ
- દશ વર્ષનો ગાળો : દાયકો
- મોહ પમાડનાર શ્રીકૃષ્ણા : મોહિન
- ભૂતોનું ટોળું : ભૂતાવળ
- મુસાફરીમાં સાથે લીધેલું ખાવાનું : ભાતું
- ચોરનું પગાલું કે તેની પંક્તિ : પગોળું

▪ ઘોડાના દાબડાનો અવાજ	:	પડધી
▪ પશ્ચિમમાં આવેલું	:	પાશ્ચાત્ય
▪ કપાસ લોટવાનો સંચો	:	ચરખો
▪ પ્રકાશથી ઝગમગતું	:	જાજવલ્યમાન
▪ ખુલ્લા શુદ્ધ દિલનું	:	નિખાલસ
▪ ઘડપણ વિનાનું	:	નિર્જર
▪ પદ પરથી દૂર કરાયેલું	:	પદરચ્યુત
▪ ગાયોનું ટોળું	:	ગોકુળ
▪ ગાધ અને પદ્ય બજેવાળી સાહિત્યકૂતિ	:	ચંપૂ
▪ મંડપની બહારનો ખુલ્લો ચોક	:	ચાચર
▪ નદીનું પૂર	:	અભિપ્લવ
▪ બે પ્રેમીઓ વચ્ચે થતી વાતરીત	:	ગુજગોછિ
▪ ઓળખ છુપાવીને રહેવું તે	:	અજ્ઞાતવાસ
▪ ધૂંટવાના અક્ષરોનો કાગળ	:	ગારડો
▪ પોતાની જાત પ્રત્યે થતો અવસાદ કે ઝિઝીતા	:	આત્મગલાનિ
▪ ટળતાં કાઠાનો છીછરો થાળ	:	ખૂમચો
▪ ધન પ્રાપ્ત કરવું તે	:	દ્રવ્યોપાર્જન
▪ અનુમાન કરવા યોગ્ય	:	ઉદ્દેશ
▪ મુશ્કેલીથી જોઈ શકાય એવું	:	દુર્દર્શ
▪ રાંધવામાં રહી ગયેલો એક તરફનો કાચો ભાગ	:	ઓગાલો
▪ ટોરને ખાવા માટે એની આગાળ મૂકેલો ચારો	:	નીરણ
▪ અમૃત કરે છે એવું માનવામાં આવતો એક દૈવી રસ	:	અમૃત

- ખેતરમાં પંખી ઉડાડવા માટે કરેલો માળો : કરપો
- કોઈ વર્તન કે કાર્ય માટેનો અભિત્યાર કે અધિકાર : અધિપત્ર
- કળીવાળો એક પ્રકારનો ગુભાઓ : કમીઝ
- ચંદ્રની સોળ કળાઓમાંની એક કળા : અમૃતા
- ખરાબ કે અશુભ અનિષ્ટ બનાવ : દુર્ઘટના
- માલ કે વેપારવણાજની વસ્તુનો સંઘરો કરવો તે : ખેલો
- ખરાબ વર્તનવાળું : દુર્વિનીત
- કોડી જેટલી કિંમતનો તાંબાનો સિક્કો : કાકિણી
- ખેર વૃક્ષમાંથી પ્રાપ્ત થતો ગુંડર : ગોરડ
- આંખોનું ઊધડવું તે : ઉંભીલન
- ઘર બાંધવા માટેની જગ્યા : ઘરથાળ
- રસ્તામાં મૂસાફરને પાણી પાવાની ધર્માદાની જગ્યા : પરબ
- કલ્પનામાં આવે તેવું : કલ્પ્ય
- મેશ પાડવાનું કોડિયું : કાજળી
- તપથી પવિત્ર થયેલું : તપ:પૂત
- અણ થાંભલાવાળું વહાણ : તરકોશી
- ચીરેલા લાકડાનો કકડો : ચિતાળ
- માત્ર એક જ : તન્માત્ર
- દેસાવાળી ફૂલની માંજર-મંજરી : ચમરી
- ચિત્રકામ કરનારો : ચિતારો
- નદી પાસેની નીચી જમીન : કાણ્ય
- મમત્વ વિનાનું : નિર્મભ

▪ पद પર આરૂપ થવું તે	:	પદારોહણ
▪ ધાર કાઢેલું	:	નિશિત
▪ ઝડની છાલનું વસ્ત્ર	:	વલ્કલ
▪ ઈંદ્રનું અમોદ શાસ્ત્ર	:	વજ
▪ દહીં વલોવવાથી નીકળતું સત્ય	:	ગોરસ
▪ કાર્યમાં પરોવાયેલું	:	પ્રવૃત્ત
▪ જેના હાથપગ બાંધેલા છે એવો	:	બંદીવાન
▪ દરિયામાં દિશા જાણવાનું સાધન	:	હોકાયંત્ર
▪ ખાલી દેખાવ કે ગણવા પૂરતું અવેજુ	:	ડમી
▪ અરિનની જવાળાઓનો સમૂહ	:	જવાલાવલિ
▪ પાપ વગરનું	:	નિષ્પાપ
▪ વાદળથી ટંકાયેલું	:	અભ્રાવૃત
▪ મડદાને બાળવા લઈ જનારો	:	ડાંધું
▪ માનપૂર્વક સ્વીકાર	:	સમાદર
▪ જેમનું તેમ	:	અકબંધ
▪ નજરોનજર જોવું ચા મળવું તે	:	સાક્ષાત્કાર
▪ નવું દર્શન પામનાર પુરુષ	:	ગડિ
▪ દિવસનો મદ્યભાગ	:	મદ્યાહન
▪ પૂર્વ તરફની દિશા	:	પ્રાચી
▪ ડાબે હાથે બાણ ફેંકી શકે તેવો	:	સવ્યસાચી
▪ ચંદ્ર જેવા મુખવાળી	:	શશીવદની
▪ ચાર હાથવાળા વિષણું	:	ચતુર્ભુજ

■ શાસ્ત્રી સજજ થયેલાં	:	શાસ્ત્રસજજ
■ યોગ્યતાની ખાતરી આપતો પત્ર	:	પ્રમાણપત્ર
■ અપેક્ષિત ન હોય તેવી વાત	:	ગતકડું
■ ચર અને અચર વસ્તુ	:	ચરાચર
■ મદારી કે જાદુગારનો મદદનીશ	:	જંબૂરિયો
■ ઊંડા ખાડાની ઊભી થાંભલી	:	કરાડ
■ રંગોનો ભંડાર	:	રંગાનિધિ
■ વાતચીતથી થતો ઓછો ઘોંઘાટ	:	કલબલ
■ બાળકોને પ્રારંભિક શિક્ષણ આપવા માટેની પોથી	:	બાળપોથી
■ લાગાણીનો ઉછાળો	:	ઉભરો
■ કોઈના અવરજન વિનાનું	:	એકાંત
■ ફુટુંબ કે વતનનો સ્થાન-ત્યાગ કરવો એ	:	હિજરત
■ પોતાનું સર્વસ્વ કોઈને અર્પણ કરવું તે	:	સ્વાર્પણ
■ સમુદ્રમાંથી જીવના જોખમે મોતી લાવનાર	:	મરજુવા
■ કોઈ પણ મંદિર કે તીર્થસ્થાનની પ્રદક્ષિણા કરવી તે	:	પરિક્રમા
■ એક જ સૂત્રે પરોવાયેલું	:	એકસૂત્ર
■ પોતાના ઉપર જ આધાર રાખનારં	:	એકાલ્મ
■ મરણ વખતનું ખતપત્ર	:	વસ્તિયતનામું
■ બધાં પાસાં તપાસીને કચાસ કાઢવાની કિંયા	:	સમાલોચના
■ જૂની પ્રણાલિકાનું આચરણ તેમજ સમર્થન કરનાર	:	રઢિયુસ્ત
■ ખાધા બાદ પાછળ જે ખાવાનું વધે તે	:	અકરાંત
■ સત્ત કે અસત્ત તેનો નિર્ણય ન આપી શકાય તેવું	:	અનિર્વચનીય

- તજવીજ કરનાર : અધીક્ષીક
- વાદ અને વિવાદ : ઉહાપોહ
- જેનું મન બીજુ બાબતમાં કે બીજા સ્થળે લાગેલું છે તે : અન્યમનસ્ક
- સાથે જન્મેલું કે સ્વાભાવિક હોય છે તે : સહજ
- કિંમતમાં વધારો થવો તે : અધિમૂલ્ય
- સૌથી આગામનું : અગ્રસ્થ
- મનમાં વિચારોનું મંથન ચાલવાની કિયા થવી તે : મનોમંથન
- પૂરતી તપાસ કર્યા પછી નક્કી કરવામાં આવતું મૂલ્ય : આકારણી
- ગરીબ લોકોને હંમેશા અન્ધ વગેરે આપવું તે : સદાવ્રત
- અભિનની આંચ : અગાનગાળ
- ન્યાયાધીશ કે અદાલતનો નિર્ણય કે ફેંસલો : અધિમત
- શાગુને હંફાવે તેવું : પર્ચતપ
- ફળની કે ઝડના થડની અંદરનો ગાર્ભ : ગર
- એકબીજામાં પરોવાયેલું : ઓતપ્રોત
- યોગાના આઠ અંગમાંનું એક : નિયમ
- ભાર લઈને કોઈ દૂરની જગતાએ જઈ આપવું તે : ખેપ
- નાહ્યા ધોયા વગાર જયાં જઈ ન શકાય એવી જગતા : નવેણ
- પોતાની જીવનકથાનું વૃત્તાંત : આત્મકથાનક
- મંદિરનો અંદરનો ભાગ : ગભાર
- ગવાય નહિ તેવું : ગધ
- પુસ્તકો વાંચવામાં જ રચ્યોપચ્યો રહે તે : ગ્રંથકીટ
- જયાં ચિત્રો પ્રદર્શિત થાય છે તે જગતા : ચિત્રવીધિ

- ઘર આગાળની બાંધેલી બારણાવાળી છૂટી જા॥ : ખડકી
- શાક વેચવાનો દંધો કરનાર માણસ : કાણિયો
- લાંબા આકારનું તળાવ : દીર્ઘિકા
- કોઈ વસ્તુનું મૂળ અસાલ કે વાસ્તવિક રૂપ : તત્ત્વ
- ઘણા લોકો જોવા મળે એવો ખેલ કે રમત : તમાશો
- ખેડવા માટે અમુક શરતે ટોર ભાડે રાખવું તે : કંધોડુ
- નાશ પામે તેવું : નશર
- સુખ દુઃખ આદિ હંદોનું ધીરજથી સહન કરવું તે : તિતિક્ષા
- નવી ખેડાયેલી જમીનનું પ્રથમ વર્ષ : તાવરસું
- વાક્યના શબ્દનો વર્ગ કહેવો તે : પદર્થેદ
- મોરના પીછાનો સમૂહ : કલાપ
- નિષ્ઠા થયેલું કે કરેલું : નિષ્ઠાદિત
- ત્યાજ્ય હોય તેવું : નિષિદ્ધ
- માખીઓ વિનાનું : નિર્માંકિક
- કાન માંડવા તે : ઉપશ્રુતિ
- જમીન પર સૂર્ય આઠેય અંગારી કરેલા પ્રણામ : સાષ્ટાંગપ્રણામ
- હાથીના માથા ઉપર બે બાજુ ઉપસી આવેલો ભાગ : ફુંભરથળ
- હથિયાર તરીકે ફૂલનો ઉપયોગ કરનાર કામદેવ : પુષ્પધન્યા
- જ્યાં સૂર્ય અસ્ત પામે છે તેવો કાલ્યનિક પર્વત : અસ્તાચળ
- પગારી માથા સુધીનું : આપાદમસ્તક
- કોઈ પણ પ્રકારના કોશમાં આવતો મુદ્રો : અધિકરણ
- કોઈ પ્રકારના બદલાની અપેક્ષા વગારનું : નિરપેક્ષ

- જીવ જન્મતો કે મરતો નથી એવો ભત : અજીતવાદ
- તપાસ અંગેની કાર્યવાહી : અનુયોગ
- અંધકારમય જગત : તમસાવૃતલોક
- અનાજ ભરવાનો ઓરડો : કોઠાર
- વાદળોનો સમૂહ : કાદિની
- મરણ પામેલું : દિવંગત
- નૈઅક્ત્ય ખૂણાનો દિગ્ગાજ : કુમુદ
- એક સ્થાનેથી બીજે સ્થાને જવું તે : કાંતિ
- ખાવાની એક હલકી વાનગી : દેંશા
- નાહવાનું પાણી ઊનું મૂકવાનું વાસણ : ઊનામણું
- ગાયનું દાન કરવું તે : ગોદાન
- દૂધ, દહીં, ઘી, મધ અને ખાંડનું મિશ્રણ : પંચામૃત
- ગાયોમાં ઊછરેલો ગધેડો : ગોખર
- અગાઉ ન જોયું, જાણ્યું હોય એવું : નવું
- પડછાયારૂપ આકૃતિ : પ્રતિષ્ઠંદ
- સંપૂર્ણ પતન થાય તે : વિનિપાત
- પૂર્વ ન જોયું હોય તેવું : અપૂર્વ
- વેદનાનો ચિલ્કાર : આર્તનાદ
- હવાઈ કિલ્લા ચણનાર : શોખચલ્લી
- બીજા કશા પર આધાર રાખતું : સાપેક્ષ
- તેલીબિયામાંથી તેલ કાટવાનું ચંત્ર : ઘાણી
- ગાય કે ઘેટંબકરાંનો વાડો : ઝોક

- रेंटियानी ઊભી થांભलી : કરેડો
- ભક્તિ કરવા યોગ્ય : ઉપાસ્ય
- કાદવવાળી જમીન : કર્દમ
- વિશ્વાસ મૂકવા યોગ્ય વચન : આધ્વરાણી
- ઉપર કહેલું - જણાવેલું : ઉપર્યુક્ત
- પરિવર્તન કે ઉથલપાથલનો સમય : સંજાન્તિ
- વ્રત કે નિયમ તરીકે ન ખાવું તે : ઉપવાસ
- જેના સ્પર્શથી લોખંડ સુવર્ણ બને છે તે : પારસમણિ
- પોતાનો નાશ કરનારં : આત્મવિદ્યાતક
- કોઈને પહોંચાડવા માટે સોંપાયેલી વસ્તુ : સંપેતરં
- આકાશમાં ગુબૂકતી વીજળી : અચિરપ્રભા
- પાછળ ચાલનારં : અનુચારી
- પોતાને જ નુકસાન કરનારં : આત્મવિદ્યાતક
- વહાણનો સુકાની : કર્ણિક
- કાનમાં વાત કહેવી તે : કાનાફૂસી
- રાત્રિઓનો સમૂહ : ગણરાત્ર
- હોળી પછીને દિવસે કરવામાં આવતી એક કિંયા : ઘીમ
- દેવને ધરાવેલી ખાવાની વસ્તુ : નેવેદ
- લાગતાં વળગતાંની જાણ માટે ફેરવાતો કે મોકલાતો : પરિપત્ર
- નદીમાં દૂરથી વહી આવતો કાષસમૂહ : તરાપો
- ઓટ પછી બાર ભિનિટ સુધી પાણી સ્થિર રહે છે તે : નિખાર

- એક રાતા રંગાનો સહેજ સુગંધીદાર ભૂકો : ગુલાલ
- આંખથી સાંભળનાર : ચક્કુઃશ્રવા
- જન્મ આપનારી : જનયિત્રી
- ચીપી ચીપીને બોલવું તે : ચાપલુસી
- ખૂબ ખળખળેલું તે : પ્રક્ષુપ્ય
- પાછા આવવું તે : પ્રત્યાગભન
- અવધિ કેહેં બહારનું : નિરવધિ
- વપરાશમાં રહેલો ન હોય તેવો : ખાડિયો
- બારણું બંધ કરવાની કળ : આગળો
- કરેલા ઉપકારને જણાનાર : કૃતજ્ઞ
- શબને ઓટાડવાનું લૂગાડું : કફન
- પરસેવાનું ટીપું : સ્વેદબિંદુ
- નવું ફૂટેલું પાન : કુંપળ
- સમગ્ર જગતનું પોષણ કરનાર : વિશ્વંભર
- અનાદર કરવો તે : ઉલ્લંઘન
- એક જ સ્થાને રહેલું કે આવેલું : એકસ્થ
- ભસ્તક પર ડાળીવાળી સ્ત્રીનું શિાલ્ય : શાલભંજિકા
- જ્યાં આકાશ પૃથ્વી મળતાં દેખાય તે : ક્ષિતિજ
- નાણાં લઈને ગ્રાહકોને જમાડવા માટેનું ભોજનાલય : વીશી
- વસ્તુ ભરવાની લાકડાની મોટી પેટી : પટારો
- કોઈ એક ધર્મનો ફાંટો અથવા પંથ : સંપ્રદાય
- કાતરિયા જેવું હથિયાર જે ફેંકાયા પછી પાછુ આવે છે : બૂમરંગા

- ચર્ચા વિચારણાને અંતે મેળવેલો નિર્ણય : સિદ્ધાંત
- પૃથ્વી પર સૌને વહાલો કે ધરતીમાતાનો વહાલો : પૃથ્વીવલ્લભ
- જેના મૂળિયાં ઉપરની બાજુ જતાં હોય તેવું : ઊર્ધ્વમૂલ
- લગ્નવિદ્ય વખતે વર કે કંન્યા સાથે રહેનાર મિત્ર : આણવર
- ‘હું બ્રહ્મ છું’ એમ જાણવું તે : આપરોક્ષાન
- કોશમાં નિરૂપિત વિષયનોન્ધ : અધિકરણ
- જેની આશા ન હોય તેવું : અપ્રત્યાશિત
- દીશર આગામનો દીન્યાફનો દિવસ : કયામત
- નવું ઉદય થયેલું કે ઊગોલું : નવોદિત
- નાટકની લખાવટની ચારમાંની એક શૈલી : કૌશિકી
- ગામડાની આગામના ભાગમાં આવેલું બળદની કંધ પર મૂકવા માટેનું આડું લાકડું : ધૂસરં
- કાવ્યમાં જ્યાં કોઈ વિશેષ અર્થ પુરો થાય તે સ્થળ : પરિન્યાસ
- સીધુ-સરખું કરવું તે : ઉજ્ઝ્વળન
- સાંસ્કૃતિક વારસો : ધરોહર
- જેને લઇને વસ્તુને માપી શકાય છે તે એનું લક્ષણ : પરિમાણ
- આડી અવળી નવરાશની વાતો : ગપસપ
- ફળના નિભિતે કરેલું કર્મ : કાચ્યકર્મ
- બળતું લાકડું કે સાલેખડું : ખોયણું
- રણમાં રેતી ઊડીને થતો ટગાલો : ટૂલો
- ઘોડા કે બળદને અપાતો સૂકો દાણો : ચંદી
- કામકાજના કાગાળિયાં ચોપડા વગોરેનો સમૂહ : દફ્તર

■ એક સાથે જમવા બેઠેલો આખો સમૂહ	પંગાત
■ ગુઘ રાખવા યોગ્ય	: ગોપનીય
■ હસતાં ગાલમાં પડતો નાનો ખાડો	: ખંજન
■ બ્રહ્મ કે સત્યરૂપ	: તદાત્મ
■ મંદિરના શિખર તરીકે મુકાતો ઘાટ	: કળશ
■ અંજન વિનાનું	: નિરંજન
■ હોમ નિમિત્તે રાંધેલું અન્ન	: ચર
■ ખજૂરીનાં પાંડડાંની ગૂથેલી ઝોળી	: જંબીલ
■ આશ્રય કે નવાઈ પાનેલું	: ચમલ્કૃત
■ ગાડાના માલ માટે કરાતી પાંજરા જેવી રૂચના	: જકડો
■ એકની વાત બીજાને કહી દેવી તે	: ચાડી
■ ધર્મ પ્રમાણેનું આચરણ	: નીતિ
■ અધિકારથી દૂર થયેલું	: પદભ્રષ્ટ
■ જેની બુદ્ધિ સ્થિર છે તે	: સ્થિતપ્રણા
■ ચણોઠી જેટલાં વજનનું	: રતીભાર
■ ત્રણ કલાકનો સમયગાળો	: પ્રહર
■ બળતણનું લાકડું	: દીંધણું
■ કુસ્તી કરવાની એક જગ્યા	: અખાડો
■ નાશ ન પામે એવું	: અવિનાશી
■ સારો આજાંકિત પુત્ર	: સપૂત્ર
■ અંગુઠા પાસેની આંગાળી	: તર્જની
■ પવન જેવા વેગાથી દોડનાર	: પવનવેગી

■ ગાડાનો રસ્તો	:	ચીલો
■ દહીં દૂધ રાખવાનું માટીનું વાસણ	:	ગોરસી
■ એકબીજામાં પરોવાયેલું	:	ઓતપ્રોત
■ ભયના ભાન વગારનું	:	ઓઘાડ
■ તરી પાર ઊતરેલું	:	ઉતીર્ણ
■ કાંઈ અજુગાતું થયા પછી એ વિશે થતો અફ્સોસ	:	પશ્ચાતાપ
■ ઉપરકારનો બદલો અપકારથી વાળનાર	:	ફૃતદન
■ પોતાની જાતને છેતરવી તે	:	આત્મવંચના
■ મળસ્કે કરાતું સ્નાન	:	ઉષઃસ્નાન
■ બુગાતા પહેલાં વધારે પ્રજવલિત થઈને ઝબકતી જ્યોત	:	ઝબકજ્યોત
■ વ્યાજ વટાવનો ધીરધારનો ધંધો કરનાર	:	નાણાંવટી
■ સૂકું ધાસ સંકોરવા માટે વપરાતું ઓજાર	:	પંજેઠી
■ વ્યક્તિના મરણ પાછળ રોવા-કૂટવાનો લૌકિક રિવાજ	:	કાણ
■ કદી નિષ્ફળ ન જાય તેવું અમોદ બાણ	:	રામબાણ
■ હોળી ખેલવા નીકળેલ ટોળીનો સભ્ય	:	ઘેરૈયો
■ જેમાં કડીને બાંધનાર પ્રસન હોય તેવું	:	અતૂકાન્ત
■ સંગ્રહ કે સ્વીકાર ન કરનાર	:	અપરિંગ્રહ
■ અમર્યાદીત ખર્ચ કરનાર	:	અભિતવ્યયી
■ ધણા કાળથી ચાલતો આવેલો રિવાજ	:	પરંપરા
■ ટચલી અંગાળી	:	કનિકા, કનિષ્ઠકા
■ તૂટેલો-કૂટેલો નકામો સામાન	:	કબાટ
■ સ્વર્ગાનો એક કુંડ કે હોજ	:	કૌસર

- તત્ત્વને જાણવાની – શોધવાની વૃત્તિવાળું : તત્ત્વન્યેષી
- દીવો મૂક્ખવાની ઘોડી : દીવી
- સ્વરને કપાવીને ગાવું તે : ગમક
- ખબે નાખવાનું વસ્ત્ર : ખેસ
- તેલીબિયા પિલવાનું ચંત્ર : ઘાણી
- ગામના પાદર પરની ગોચર જમીન : ગભાણા
- શેરડીના બીજ રાખવાનો ખાડો : ગડારો
- જેને કોઈ જાણતું ન હોય તેવું : ગુમનામ
- કિલ્લાની આસપાસ રક્ષણ માટે કરાતી પાણીની ખાઈ : પરિખા
- નમ્રતાથી કહેવું તે : દરખાસ્ત
- અંખમાં અંજવાની મેશા : કાજળ
- ધાર્મિક કિયાને અંતે બાલણોને અપાતું દાન : દક્ષિણા
- ઉદ્દેશ વિનાનું : નિરુદ્દેશ
- અતિ મુશ્કેલ કે મોટું કામ : જગાન
- પહાડની તળેટીનો પ્રદેશ : તરાઈ
- બે પાંપણ મળવી કે ભેગી થવી તે : કસો
- પોતાની જાતનું અભિમાન : જાત્યાભિમાન
- પાણીમાં બાંધેલો કિલ્લો : જંજુરો
- વસંતઅતુનો સરખા દિવસ અન રાતવાળો દિવસ : નવરોજ
- પવિત્ર હોવાનો ટોંગ કરતું : ચાગાલું
- નફો ચડાવ્યા વિનાનું : પડતર
- પાણી ભરી લાવવાની ચામડાની ગૂણ કે થેલી : પખાલ

■ અંતર્મુખ ચક્ષુવાળું	:	પ્રત્યાગદર્શી
■ સ્પૃહ વિનાનું	:	નિઃસ્પૃહ
■ ચાલવાનો અવાજ	:	પગારવ
■ અવાજની સૃષ્ટિ	:	દ્વાન્યાલોક
■ ભોજન પછી ડાબે પડખે સૂંધું તે	:	વામકુક્ષી
■ વસંત જેવી સુંદર ડાળી	:	વિશાખા
■ પ્રવાહની મદ્યાધારા	:	મગધાર
■ જેની કોઈ સીમા નથી તે	:	અસીમ
■ કુરાનના વાક્યો	:	આયાત
■ જોઈ ન શકાય તેવું	:	અદીહું
■ શબ્દની મૂળ ઉત્પત્તિ	:	વ્યુત્પત્તિ
■ મનને હરી લે તેવું	:	મનોહર
■ મૂળમાં હોય એના જેવી જ કૃતિ	:	પ્રતિકૃતિ
■ માથે બાંધવાનો છોગાવાળો સાફો	:	શિરપેચ
■ લાકડું વગોરેના ઘાટ ઉતારવાનું ચંઅ	:	સંઘાડો
■ સ્ત્રીના પિતાનું ઘર	:	પિયર
■ કણ્ણા પોતે વર પસંદ કરે તે	:	સ્વયંવર
■ બેચેનીભરી શાંતિ	:	સન્ધારો
■ સૂકા ઘાસના પૂળાની ગંજુ	:	ઓઘલી
■ આપબળથી આગાળ વધનાર	:	આપકર્મી
■ જેનો કોઈ શાશ્વત નથી તે	:	અજાતશાશ્વત
■ સારું-નરસું ગ્રહણ કરવાની શક્તિ	:	વિવેક

▪ तत्पने जाणनार व्यक्ति	:	तत्पक्षी
▪ तिथि नक्की कर्चा वगार आवनार	:	अतिथि
▪ उंचे यडावनाऱ्ह	:	उद्धर्गामी
▪ प्रयासथी भेणवी शकाय तेवुं	:	थल्नसाध्य
▪ लांबो समय टकी शके ऐवुं	:	चिर स्थायी
▪ शास्त्रनो जाणकार	:	भीमांसक
▪ पांडानो धीभो अवाज	:	पर्णमर्मर
▪ भेंशोनुं टोऱुं	:	आङुं
▪ त्रण वेदनो अभ्यासी के झाता	:	त्रिवेदी
▪ पाणीनो धोध	:	जलधोध
▪ संसारनी आसक्तिनो अभाव	:	वैराग्य
▪ युझे यडेली वीरांगाना	:	रणचंडी
▪ जुत सूचवनाऱ्ह गीत	:	जयगीत
▪ यिंता वगारनुं	:	निश्चिंत
▪ रही रहीने पडता वरसादनुं झापटुं	:	सरवडुं
▪ स्नेहथी भींजयेलुं	:	स्नेहभीनुं
▪ हृ दयनी वात जाणनार	:	अंतर्यामी
▪ जेने जोई के समजु न शकाय तेवुं	:	अगोचर
▪ बे दुँगारा वच्येनो सांकडो मार्ग	:	घाटी
▪ वहाणा के आगाबोटनो उपरी	:	कप्तान
▪ बारसाखनो उपलो भाग	:	ओतरंगा
▪ समुद्रमां रहेलो अर्हिन	:	वडवानल

- प्रेम, संकेत के કોધભરી વક્તવ્યિ : કટાક્ષ
- દૂરનો હાથી : એરાવત
- પહોળા મુખનો અખાત : ઉપસાગર
- ઊંચી ડોકવાળું : ઉદ્ગ્રીવ
- છાપરાંનાં ટેકારૂપ મુખ્ય આડું લાકડું : મોબ
- બજારમાં જઈ કરવામાં આવતી ખરીદી : હટાળું
- જુદી જુદી જાતિઓના વંશનો અભ્યાસી : નૃવંશશાસ્ત્રી
- સ્ત્રીઓ માટેનો ઘરનો અંદરનો ભાગ : અન્તઃપુર
- વાડમાંથી જવા આવવા માટે કરેલું બાકું કે માર્ગ : છીંડું
- સહેલાઈથી મેળવી શકાય તેવું : સુલભ
- આંખ આગળ ખડું થઈ જાય તેવું : તાદશ
- વહાણ ચલાવનાર : ખલાસી
- ચમકની છાંટવાળો આરસપહાણ : સંગોમરમર
- ઘરનો સરસામાન : અસબાબ
- દૂરછા મુજબ ફરવું : સ્વૈરવિહાર
- સહન ન થઈ શકે તેવું : અસાહુ
- દિશા અને કાળનો સમૂહ : દિક્કાલ
- સાંજનું ભોજન : વાળું
- કરિયાળું વેચનાર વેપારી : મોઢી
- સંદેશો પહોંચાડનાર સેવક : દૂદી
- દેવોની નગારી : અમરાપુરી
- વર્ણવી ન શકાય એવું : અવર્ણનીય

- રથ હંકનાર : સારથિ
- ચૌદ પાતાળમાંનું પાંચમું પાતાળ : રસાતલ
- બાળકો તરફનું વહાલ : વાલ્સલ્ય
- સમાધાન ન થઈ શકે તેવું : અસમાધેય
- ઝાકળથી શોભાયમાન : તૃષારમંડિત
- પૃથ્વીની ઉપરની સપાઠી : ધરાતલ
- તાગી ન શકાય તેવું : અતાગા
- ઘરની બાજુની દીવાલ : કરો
- ઘટતી કિંમત કરવી તે : કદર
- સીધું-સરખું કરવું તે : ઉદ્ધયન
- પોતાની દીર્ઘાનું - ખુશીનું : ઔચ્છિક
- દેશ ખાતર પોતાના પ્રાણ આપનાર : શહીદ
- જડમૂળથી કાઢી નાખવું તે : ઉંમૂલન
- અનેકને એક કરવા તે : એકીકરણ
- ઉપાય થઈ શકે એવું : ઉપેચ
- ઉપાસના કરવા યોગ્ય : ઉપાસ્ય
- સૌભાગ્યની નિશાનીરૂપે જીએ ગળામાં પહેંચવાનું ઘરેણું : મંગાલસૂત્ર
- બજે બાજુને જોડનારી : ઉભયાન્વયી
- એકબીજા પર આશ્રિત હોવું તે : અન્યોન્યાશ્રયદોષ
- બ્રહ્મસ્વરૂપ થવું તે : કૈવલ્ય
- કંદંબમાંથી બનતી એક મદિરા : કાંદબરી

- લશ્કરનો અસબાબ : ખેલખાના
- માટીની ભીતનું નાનું ઘર : ખોરડ
- ગોળા-પથરા ફેંકવાનું જોતર જેવું સાધન : ગોક્ષણ
- પૈસાનો ચોથો ભાગ : દમડી
- જ્યાં હત્યા થઈ હોય એવું અપવિત્ર : ગોગ્યાં
- વેરાન કે રહેવાય નહિ એવી ઝાડીની જગ્યા : જંગાલ
- ખોદીને પડતર રાખેલું ખેતર : ચાલ
- પગ વડે કરવામાં આવતો પ્રહાર : પદાધાત
- દીશ્યરમાં ન માનનાર : નાસ્તિક
- ધનુષ્યની દોરી : પણાછ
- પાણીના વાસણ મૂકુવાની જગ્યા : પાણિયાં
- ભય વિનાનું : નિર્ભય
- વસંત જેવી સુંદર જી : ફાલ્ગુની
- તાજેતરમાં જન્મ લેનાર : નવજાત
- દોડ માઈલ જેટલું અંતર : કોશ
- વિનાશ જન્માવનાર કેતુ : પ્રલયકેતુ
- માથે પહેરવાનું વસ્તુ : શિરપાદ
- ધી પીરસવા માટેનું વાસણ : વાઢી
- સામાન્યથી વધારે જ્ઞાન : અતિજ્ઞાન
- કરવા યોગ્ય કર્માંનો ભાવ : કૃતકૃત્યતા
- સમાધાન શક્ય ન હોય તેવી ગુંચ : મડાગાંઠ
- મોટા કદ અથવા આફુતિવાળું : કદાવર

- વાદળનો સમૂહ : ધનદળ
- નગારા પર ચામડાં મઠનારો : ડબગાર
- એકબ્ર કરવું તે : ઉપસંહાર
- બારણું બંધ રાખવાનું આડું લાકડું કે લોખંડની પછી : ભોગાળ
- બીજાના મત વિશે સહનશીલતા : મતસહિષ્ણુતા
- જીવન ચલાવવા માટેની કમાણી કે એ માટેનું સાધન : આજીવિકા
- અંદર ઉત્તરવાના પગથિયાંવાળો કૂવો : વાવ
- પાણી સુગંધિત બનાવનાર એક વનસ્પતિ : વાળો
- આજ્ઞા પાળનારું : અનુવર્ત્તી
- કાબુમાં રાખવું મુશ્કેલ એવું પ્રબળ : દુર્ભ
- ગુરુ પાસેથી વ્રત, નિયમ કે મંત્ર લેવો તે : દીક્ષા
- સૂચિત કે ગાંભિત અર્થ : નિહિતાર્થ
- કોઈ પણ શાસ્ત્રની સાંકેતિક સંજ્ઞાઓ કે શાણ્દો : પરિભાષા
- ચોમેર જોવું તપાસવું તે : પરિપ્રેક્ષણ
- કોઈ જગ્યાએ અટક્યા વગારની મજલ : દડમજલ
- કળા કરેલી હોય એવો મોર : કળાયલ
- પર્વતની આજુભાજુનો નીચાણનો પ્રદેશ : તળેટી
- જમા ઉધારનું તારણ : તારીજ
- કાગાળ બનાવનાર કાર્ચીગાર કે વેચનારો માણસ : કાગાદી
- નાળયેરનું ભાંગોળું કોટલું : કાચલી
- પગો ચાલવાનો કાચો રસ્તો : પગાંડી
- એક જ સમયમાં થઈ ગયેલા : સમકાલીન

- પૂર્વ દિશા તરફ મુખવાળું : પૂર્વાભિમુખ
- કલંક વિનાનું : નિષ્કલંક
- જેનું મૂલ્ય આંકી ન શકાય તેવું : અણામોલ
- કોણીથી કાંડા સુધીનો હાથનો ભાગ : કરબ
- મુખમાંથી બહાર પ્રગાટતી વાણી : વૈખરી
- સિંહની ગર્જના : કણક
- જેને સીમા નથી તે : અસીમ
- વરસાદ લાવવા માટે ગવાતો રાગ : મલ્હારરાગ
- પૂર્વ જન્મેલાં : પૂર્વજ
- હળદર વગોરે મસાલા : હવેજ
- ગોદડાં વગોરે મૂકુવાનો ઘોડો : ડામચિયો
- રક્ષણ કરનાર : આતા
- લાકડા વણેરવાનું એક ઓજાર : કરવત
- સ્વયં પ્રેરણાથી થતું ઝાન : ઉપણ્ણા
- મકાનમાં અજવાળા માટે મૂકેલી નાની બારી : જાળિયું
- ગામમાં સહુને બેસવાની જાહેર જગા : ચોરો
- રોજિંદી ખબરો કે સમાચાર આપતું પત્ર : વર્તમાન પત્ર
- ન્યાયના પંચાવયવ વાક્યોમાંનું ચોથું : ઉપનય
- યણા કરાવનાર બ્રાહ્મણ : અત્યિજ
- એક આંખવાળું : એકાક્ષ
- બદ્ધું મળીને થતું : એકંદર
- નજર આગામથી ખસે નહિં તેવી કેદ : નજરકેદ

- એક ફળ જે લગનની વિધિ વખતે કાંડે બંધાય છે : મીઠળ
- વ્યક્તિનાં મૃતદેહને દાટી ઉપર કરેલું ચણતર : કબર
- તીર મારવામાં ફુશળ : તીરંદાજ
- પ્રભુ કે પરમાત્માનું : તદીય
- નદીમાંનો ઊંડો ભાગ : ઘૂનો
- ઈહા- આશા કે ઈચ્છા વગારનું : નિરીહ
- સકાર તરફથી બદ્ધિસ તરીકે મળેલી જમીન કે ગામ : જગીર
- એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે ખસી શકે એવું : જંગામ
- ઘસડાઈ આવીને ઠરેલો કાદવ : ચગું
- જાણે અજાણે થયેલા દોષની ક્ષમા માગાવી તે : ખમતખામણું
- ચતુર, સુંદર અને ગુણવાન સ્ત્રી : ચિત્રણી
- ઘોડાની જેમ એકદમ ઘસી આવતું મોટું પૂરું : ઘોડાપૂર
- ગ્રહણ કરવા યોગ્ય : ગ્રાહ
- રંગાભૂમિનો પડદો : નેપથ્ય
- મોટા ખંડનો નાનો કે પેટા ખંડ : ઉપખંડ
- લીટી આંકવી તે : રેખાંકન
- ધ્વનિ કે વ્યંજના વિશેનો પ્રકાશ કે ઝાન : ધ્વન્યાલોક
- પાણીમાં ડૂબે ને અંદર ચાલે તે : પનડૂબી
- માટીના વાસણ વેચનારો : કૂજડો
- પરણવા જતાં વરને પહેરવાનો ફૂલનો એક શાણગાર : ખૂંપ
- અર્થને પ્રગાટ કરનારું : અર્થધોતક
- પરંપરિત પતનની પ્રક્રિયા : નિપાત

- પરવાળાનો બેટ : પ્રવાલદીપ
- નમાવી કે વાળી શકાય તેવું : નમ્ય
- મોભારાની બજેમાંથી કોઈપણ એક બાજુના કરાનું : કરૈયું
- ટાળ પડતું ચણતર : સુખમણા
- નિયમ તેમજ કાયદા અનુસાર : વિધિવત्
- બીજાના કાર્યમાં દખલ કરવી : હસ્તક્ષેપ
- દાઢી અને ગાલ ઉપર આવી રહે તેમ માથે કપડું : બુકાની બાંધવું તે
- કોઇ કાર્યનું વિગતે વર્ણન : અહેવાલ
- રોગાના મૂળકારણની તપાસ : નિદાન
- કોઇ વિષયનું વિશેષ જ્ઞાન ધરાવનાર : વિશેષજ્ઞ
- જેના હાથમાં વીણા છે તે : વીણાપાણિ
- જેમાં બધા પકારનો મેળ હોય : સામંજસ્ય
- મહેનતમાં માની તે ઉપર આધાર રાખનાર : પુરુષાર્થવાદી
- આશારો આપનાર : આશ્રયદાતા
- જહાજનો સટ બાંધવા માટેનો વર્ણનો મુખ્ય થાંભલો : કૂવાથંભ
- ઓજારને ધાર કાટવા માટે વપરાતો પત્થર : છીપર
- પગો ચાલી વસ્તુ વેચનાર : ફેરિયો
- ગાડાં ભાડે ફેરવનાર : અધવાયો
- બળદોની પીઠ ઉપર માલ ભરી દેશ-પરદેશ લઇ જનાર વેપારી : વણજારો
- કાગાળ વેચનાર વેપારી : કાગાદી

- બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરી જીવનાર : બુદ્ધજીવી
- જોનાર માણસો : પ્રેક્ષકગાણ
- સાંભળનાર માણસો : શ્રોતાગાણ
- ભાષણ આપનાર : વક્તા
- સ્ત્રીઓ પ્રત્યેની માનવૃત્તિ : સ્ત્રીદાક્ષિણ્ય
- કવિતાનાં ખૂટતાં પદ યોજવાં તે : પાદપૃત્તિ
- ઊમરલાયક થયેલ : વયર્સક
- કોઇપણ કામના વગરનું : નિષ્કામ
- પોતાની જ હત્યા કરનાર : આત્મધાતી
- જે રોગનો કોઇ ઈલાજ ન હોય : અસાધ્ય
- પવનનો કે પવન સાથે પડતાં વરસાદનો સુસવાટ : ઝંજા
- છુદ્ય કોમળ ભાગ : મર્મસ્થળ
- બોધા જેવું : જડભરત
- શરણે આવેલો : શરણાગત
- વિષય-વાસના અથવા કુટેવોમાં ફસાયેલો : વિષયાસક્ત
- ચોમાસુ પાક : ખરીફ
- શિયાળુ પાક : રવી
- પહેલી જ બાળકના વાળ ઉત્તરાવવાની કિયા : ચૌલકર્મ
- બાપની કમાણી ઉપર આધાર રાખનારં : બાપકર્મી
- દીવાવાળો બાંધેલો ભિનારો : દીવાદંડી
- જુંગાલમાં બળતી આગા : દવ
- નવાઈથી મુગધ થયેલું : આશ્વર્યમુગધ

- આધાર વગરની તરંગી વાત : ઉટંગા
- પૃથ્વીના પેટાળનું ઝાન ધરાવનાર : ભૂગર્ભવેતા
- વારંવાર કહેવાયેલી વાત : પુનરૂક્તિ
- નજર ચૂકવી પારકી વરતુ ઉઠાવનાર : ઉઠાઉંગીર
- લગન કે એવા શુભપ્રસંગો સ્વજનોને સામે લેવા જવું તે : સામૈયું
- સગાસંબંધીમાં જન્મ અને મરણ વગોરેથી પાળવામાં આવતી આભડછેટ : સૂતક
- અમીરોના અથવા સામંતોની મદદથી ચાલતો વહીવટ : અમીરશાહી, સામંતશાહી
- પ્રજાની માલિકીનું કરવું તે : રાષ્ટ્રીયકરણ
- કેવળ એક જ સત્તાધીશ દ્વારા પોતાની દર્શાનુસાર તથા પ્રજાના અભિપ્રાયની અવગાણના કરી ચાલતો વહીવટ : સરમુખત્વારશાહી
- શ્રીમંતોની મદદથી ચાલતો વહીવટ : શ્રીમંતશાહી
- અમલદારોના અભિપ્રાય અનુસાર અને તેમનો એક હથ્યુ સત્તાનો વહીવટ : અમલદારશાહી
- આખા દેશ માટેની ભાષા : રાષ્ટ્રભાષા
- પોતાની જાતની છેતરપિંડી : આત્મવંચના
- સાચવી રાખવા સોંપેલી વરતુ : થાપણ
- તાકીદની સખત ઉધરાણી : તકાજો
- અર્થ વગરનું : નિરર્થક
- ખાસ માનીતો મુખ્ય શિષ્ય : પહૃશિષ્ય
- મુખ પરંપરાથી ચાલતી આવતી વાર્તા : દંતકથા

- ઊંચે જવાની કિયા : ઉદ્ઘર્બગમન
- પાણીના મોજા જેવી ચંચળ વૃત્તિવાળો : સપ્તરંગી
- અંતરમાં રહેલું જાણનાર : અંતરજામી,
અંતર્યામી
- અન્યના દોષ શોધવાનું વલણ : છિદ્રાન્વેષીપણું
- ચારે બાજુથી વિજય મેળવનાર : દિગ્વિજયી
- ઉદાર દિલ રાખવું તે : દર્શિયાવદિલી
- ધાતુને ગરમ કરી બીબામાં ઢાળવાની કિયા : ઢાળો
- હવા- અજવાળા વગારનું : બંધિયાર
- પોતાને જ ઉદ્દેશીને બોલાયેલી ઉક્તિ : સ્વગતોક્તિ
- બહુ ઓછુ બોલનાર : અવભાષી,
મિતભાષી
- છૂટું ફેંકવાનું હથિયાર : અંસ
- હાથથી પકડીને મારવાનું હથિયાર : શાંત
- શાંતો રાખવાનું રથળ : શાંતાગાર
- જાંદ્ય સુધી જેના લાંબા હાથ હોય : આજાનબાહુ
- ઝટિને ચુર્સ્ટપણે વળગી રહેનાર : ઝટિચુર્સ્ટ
- લાંબા સમય સુધી યાદ રહે તેવું : ચિરસ્મરણીય
- કોઈ પણ સંપ્રદાયોના ભેદભાવ વિનાનું : બિનસંપ્રદાયિક
- મરણ પાછળ રોવું-ફૂટવું તે : કાણ
- વિષ્ણુના પ્રતીક તરીકે પૂજાતો કાળો લીસો ગોળ પથ્થર : શાલિગ્રામ
- જ્ઞાનરૂપ નેત્રવાળી વ્યક્તિના : પ્રજ્ઞાચક્ષુ

- લોકોના મત અને અભિપ્રાયથી ચાલતો વહીવટ : લોકશાહી
- રાજની મદદથી ચાલતો વહીવટ : રાજશાહી
- પશુ પંખીની ભાષા સમજવાની વિદ્યા : કાગવિદ્યા
- પહાડની તળેટીની સમભૂમિ : ઉપત્યકા
- સમુદ્રમાં ઉઠતું ઝંઝાવાતી તોફાન : હરિકેન
- દહીં વલોવવાની કિંયા : દધિમંથન
- કોઈપણ વિજ્ઞાનની સાંકેતિક ભાષા : પરિભાષા
- લાભ કરી આપે તેવું : લાભદાયી
- જેનો કોઈ શાશ્વત નથી તેવો : અજીતશાશ્વત
- ખેતરમાં ભાથું લઈને જનારી ખેડૂત સત્રી : ભથવારી
- જરા પણ વાંચતા-લખતાં આવડતું ન હોય : નિરક્ષાર
- જાદુ-ટોણા કરનાર : ઐન્દ્રજાલિક
- વૃદ્ધને યુવાન બનાવનારી આયુર્વેદિક પ્રક્રિયા : કાચાકલ્પ
- જેનો કોઈ વંશ વારસ નહોય તેવા : બિનવારસી
- જેની તુલના ન થઈ શકે : અતુલ
- પાછળથી જેને ઉકેલ સૂઝે તે : પછમબુદ્ધિ
- આગાળથી જન્મેલ (મોટો ભાઈ) : અગ્રજ
- પાછળથી જન્મેલ (નાનો ભાઈ) : અનુજ
- જાણી ન શકાય તેવું : અફ્ઝોય
- નહિ જાણોલું : અઝ્ઞાત
- જોઈએ તે કરતાં વધુ ખર્ચ કરનાર : ઉડાઉ
- લખતાં-વાંચતા આવડતું તે : અક્ષરજ્ઞાન

- જેની ત્રણ બાજુ પાણી હોય તેવી જમીન : દ્વિપકલ્પ
- એક જ સમયમાં થઈ ગયેલું : સમકાળીન
- આવક તથા ખર્ચનો અડસહ્રો : અંદાજપત્ર
- શિવનું ભયંકર નૃત્ય : તાંડવનૃત્ય
- આત્માને અનુલક્ષીને : અધ્યાત્મ
- જન્મથી જ પૈસાદાર : ગર્ભશ્રીમંત
- જેની પાછળ સૂર્યચંદ્રાદિ ઊગે છે એવો કલ્પિત પર્વત : ઉદ્યાચળ
- આશારો કે ઉતેજન આપનાર : પોશિંટો
- હાથથી લખેલું લખાણ : હસ્તપ્રત
- યંત્ર વગાર હાથથી ચાલતો ઉધોગ : હસ્તઉધોગ
- આવવા જવા પર પ્રતિબંધ : સંચારબંધી
- દેખીતા અર્થથી અવળો જ અર્થ સૂચવતી વાણી : અવળવાણી
- ઘણો પોકાર હોવા છતાં કોઈ ન સાંભળે તેવું : અરણ્યચુદન
- જેની શરૂઆત નથી તેવું : અનાદિ
- કોઈને સાથે સરખાવી શકાય નહિં તેવું : અનુપમ
- છુદયને ચીરી નાખે તેવું : છુદયવિદારક
- આરપાર જોઈ ન શકાય તેવું : અપારદર્શક
- મેળે બેસે નહિં તેવું : અસંગત
- પચીસ વર્ષ પૂરાં થયે ઊજવાતો ઉત્સવ : રજતમહોત્સવ
- પચાસ વર્ષ પૂરાં થયે ઊજવાતો ઉત્સવ : સુવર્ણમહોત્સવ
- સો વર્ષ પૂરાં થયે ઊજવાતો ઉત્સવ : શતાબ્દી ઉત્સવ
- સાઠ વર્ષ પૂરાં થયે ઊજવાતો ઉત્સવ : હીરક (મહિણા)

મહોત્સવ

- રણમાં આવેલો લીલોતરીવાળો પ્રદેશ : રણાદ્રિપ
 - રાજ્યની ખટપટોમાં રચ્યોપરચ્યો રહેનાર : મુલ્ખદી
 - ભવિષ્યની આગાહી કરનારી વાણી : ભવિષ્યવાણી
 - જમીનની અંદર ગાયેલો દરિયાનો ફાંટો : અખાત
 - પર્ચિણીત જીવનથી જે દૂર રહેનાર : બ્રહ્મચારી
 - જેનું નામ માત્ર બાકી રહ્યું છે તે : નામશોષ
 - અનિરદ્ધા અને વિરોધની ઉપરવટ થઈને : પરાણે
 - દરિયાની અંદર ગાયેલો જમીનનો ફાંટો : ભૂશિર
 - મુશ્કેલીથી મેળવી શકાય તેવું : દુષ્ખાબ્ય
 - પહેલી વાર પરણનાર ઉમેદવાર : કુંવારો
 - પોતાના હાથે જ લખાયેલું પોતાનું વૃત્તાંત : આત્મકથા
 - શેષ રાખ્યા વિના ભગાય નહિ તેવું : અવિભાજ્ય
 - સાથે જોડવા પાડેલી મોટી બૂમ : હાકલ
 - બે જણને લડાવી મારવાનું કામ : નારદવેદા
 - લાંબો અને વિશાળ અનુભવ ધરાવનાર : પીઠ
 - પ્રેમીના આગામનની રાહ જોઈ વરત્રાભૂષણ પહેરી ઘર : વાસરશાસ્યા
- સજાવી તૈયાર થયેલી સી
- નમે નહિ તેવું : અણાનમ
 - જીતી ન શકાય તેવું : અજ્ઞેય
 - સંકટ સમયે દૂર રહેનાર મિત્ર : તાળીમિત્ર
 - ઓળારૂપે આલેખાયેલું ચિત્ર : છાયાચિત્ર

- દિવસનો કાર્યક્રમ : દિનચર્યા
- જેનો કોઈ બેલી નથી તે : અનાથ, નિરાશ્રિત,
- લાગતા-વળગતાની જાણ માટે ફેરવાતો પત્ર : પરિપત્ર
- જેની જોડ ન મળી શકે તેવું : અજોડ, અદ્વિતીય,
- જ્યાદાની પતાવટ માટે બંને પક્ષો સ્વીકારેલ નિષ્પક્ત : લવાદ
- વ્યક્તિ
- કાયદાથી મના કરેલું : ગોરકાયદે
- છાપાંને ખબર મોકલનાર : ખબરપત્રી,
- ખુબ તીવ્ર બુદ્ધિવાળો : કુશાગ્રબુદ્ધિ
- જીવાત્મા અને પરમાત્મા એક જ છે એવો વાદ : અદ્ભૂતવાદ
- પોતાની જાત ઉપર આધાર રાખનારં : આપકર્મી
- લેખકે ધારણ કરેલું બીજું નામ : ઉપનામ, તખલ્લુસ
- ખજાનાની સંપત્તિ સાચવનાર : ખજાનચી
- કોઈની સાથે સરખાવી ન શકાય તેવું : અનુપમ
- પોતાની જાતને અર્પણ કરવું તે : સ્વાર્પણ
- આંખ આગળ ખડું થઈ જાય તેવું : આબેહૂબ, હૂબહૂ
- અધિકારી આગળ રજૂ કરવામાં આવતી હકીકત : કેફીયત, બચાન
- ગામનો વહીવટ કરનારી સંસ્થા : ગ્રામપંચાયત
- ભાવિનો વિચાર પ્રથમથી કરી શકે તે : દૂરંદેશી, દીર્ઘધર્શી
- ખડખડાટ હસવું તે : મુક્તહાસ્ય

- મુર નામના એક રાક્ષસને હણાનાર : મોરારી
- દીંછેલું આપનારી ગાય : કામધેનું
- પાણી વગારની રેતાળ જગા : મરબૂમિ
- અજ્ઞામાં હોમ કરતાં બાકી રહેલો પ્રસાદીશ્વર પદાર્થ : હૃતશેષ
- ઈન્ડ્રિયોથી જેનો અનુભવ ન થઈ શકે : અતીન્દ્રિય
- મજબૂત કે ટકાઉ નહીં તેવું : તકલાદી
- કોઈપણ જાતની ખોડખાંપણ વિનાનું પૂરેપૂરું શુદ્ધ : અણીશુદ્ધ
- ટાળી ન શકાય તેવું : અનિવાર્ય
- હાથીને કાબુમાં રાખવા વપરાતું સાધન : અંકુશ
- પ્રથમ નજરે થતો પ્રેમ : તારામૈત્રક
- આંખના ખૂણામાંથી જોવાની મોહક રીત : કટાક્ષ
- કહી શકાય નહિ તેવું : અકથ્ય
- વણ તૂટેલા ચોખા : અક્ષત
- એકની એક વાત વારંવાર કરવી : પિષ્ટપેષણ
- ગુણ આપે તેવું : ગુણકારી
- અસ્થિરિત વહેતી વાણી : વાગ્ધારા
- પ્રણામ કરવાની વિધિ : પાયલાગણ
- જરાવારમાં નાશ પામે તેવું : ક્ષણાભંગુર
- મોટી ઉમરનાને અપાતું શિક્ષણ : પ્રૌઢશિક્ષણ
- આકાશ અને પૃથ્વી જ્યાં મળતાં દેખાય છે તે રેખા : ક્ષિતિજ
- અગાઉથી ભવિષ્યનો વિચાર કરી શકનારી બુદ્ધિ : અગામબુદ્ધિ
- લગ્નવિધિ કરવાનો મંડપ : માહુરું

- આગળ વધતાં પહેલાં પાછળનું જોઈ લેવુ તે : સિંહાવલોકન
- બધી દિશામાં વિજયને વરેલું : દિગ્વિજયી
- ચાલતાં ચાલતા વારંવાર ઊભું રહી જનાર : અડિયલ
- દીર્ઘા અનુસાર સધળું આપનાર વૃક્ષ : કલ્પવૃક્ષ
- વનમાં અધિમુનિઓનું નિવાસસ્થાન : આશ્રમ
- શરીરને ત્રણ સ્થળે વળાંક આપીને ઊભા રહેવાની ચીત : ત્રિભંગ
- બાળકથી માંડીને વૃદ્ધ સુધી : આબાલવૃદ્ધ
- ભારત બહાર સંસ્થાઓમાં લઈ જવાતા મજૂરોનું કરારપત્ર : ગિરમીટ
- સ્વાર્થ સાધવા સાધુતાનો ટોંગા કરનાર : બગાભગત
- થાક લાગ્યા સિવાય : અથાક
- વૃદ્ધાવસ્થા કે મૃત્યુ ન આવે તેવું : અજરામર
- લોકોમાં કીર્તિ મેળવવાની દીર્ઘા : લોકૈષણા
- ધેર ધેર ભીખ માગવી તે : માધુકરી
- બીજુ વાર પરણનાર : બીજવર
- પતિને સ્વાધીન રાખનારી ઝી : સ્વાધીનપતિકા
- જે ઘણાં રૂપ લે છે તે : બહુરૂપી
- બે બળવાન રાજ્યો વરયેનું નાનું તટસ્થ રાજ્ય : બફર રાજ્ય
- તક દ્વારા કોઈ વસ્તુનો નિર્ણાય કરવો તે : અનુમાન
- જેની પત્ની પરગામ ગઈ હોય તેવો પુરુષ : પ્રોષ્ઠિતપત્નીક
- પત્ની મરી ગઈ છે તે પુરુષ : વિધુર

- મહિરા જેવી મોહક આંખોવાળી : મહિરાક્ષી
- મધુર ગાઈ શકે તેવી : કોકિલકંઠી
- દૂરથી વસ્તુઓ જોવાનું ચંત્ર : દૂરબીન
- સત્યને ટકાવી રાખનાર દેવી : અતુંભરા
- આહાર બંધ કરવો તે : અનશાન
- પતિએ ત્યજી દીધેલી સ્ત્રી : ત્યક્તિ
- સ્થાન પરથી હટાવી દીધેલ વ્યક્તિ : પદરચ્યુત
- જીવાત્મા અને પરમાત્મા જુદા છે એવો વાદ : જૈતવાદ
- મીઠું પકવનારો : અગારિયો
- ઓગ્લભમાં રહેતો સ્ત્રી વર્ગ : જનાનો
- જાતે રાંધી ખાનાર : સ્વયંપાકી
- નવી પરણોલી સ્ત્રી : નવોટા
- જેનું એક પણ સંતાન ન મરી ગાયું હોય તેવી સ્ત્રી : અખોવન
- મનને હરી લે તેવું : મનોહર
- પતિ સામે કલહ કરી રસણું લઈ બેઠેલ સ્ત્રી : કલહાંતરિતા
- જેનો પતિ જુવે છે તેવી સ્ત્રી : સોહાગણ,
સૌભાગ્યવંતી,
સધવા
- પોતાના ધણીની બીજુ પલ્લી : શોક, સપલ્લી
- એક જ વાર ફળનારી સ્ત્રી : કાકવંદ્યા
- સંકેત પ્રમાણે પ્રેમીને મળવા જતી સ્ત્રી : અભિસારિકા
- જેનો પતિ પરદેશ ગાયો હોય તેવી સ્ત્રી : પ્રોધિતભર્તૃકા

- હું ઊતરતો છું એવો મનોભાવ : લઘુતાગ્રંથિ
- હું ચટિયાતો છું એવો મનોભાવ : ગુરુતાગ્રંથિ
- દર વર્ષે અપાતી રકમ : સાલિયાણું
- પગાર લીધા વિનો સેવા ખાતર કામ કરનાર : માનાઈ
- ક્યારેય વૃદ્ધ ન થનાર : અજર
- મહેનત કરીને જીવનાર : શ્રમજીવી
- બધાની આગાળ રહેનાર : અગ્રેસર
- જાતિની ભેળસેળ : વર્ણસંકરતા
- ભોજન પછી ડાબે પડખું સૂધું તે : વામકૂક્ષિ
- આકાશી પદાર્થોનું નિરીક્ષણ કરનાર શાળા : વેધશાળા
- જેનું આચરણ વ્યવહારમાં થઈ શકે તે : વાસ્તવિક
- અશુભ સમાચારનો પત્ર : કાળોતરી
- શુભ સમાચારનો પત્ર : કંકોતરી,
કુંકુમપત્રિકા
- પીવાને યોગ્ય : પેચ
- કમરથી ઉપરના ભાગનું ચિત્ર : અરૂણાચિત્ર
- કોઈને ગણકાર્ય વગાર ક્રિંદગી પસાર કરનાર : મસ્ત
- કવિઓનું સંમેલન : મુશાયરો
- વેપારીએ રાખેલ વાળોતર : ગુમાસ્તો
- જગતનું નિયંત્રણ કરનાર : જગતનિયંતા
- કોઈનીય મદદ વિના આડેધડે ચાલતો વહીવટ : અરાજકતા
- શેર-કસબામાં ભરાતું બજાર : ગુજરી

- નદીની કાંકરાવાળી જાડી રેતી : વેકરો
- મરદીનું બચ્ચું : પીલું
- અણીના વખતે : તાકડે
- સવારનો નારતો : શિરામણ
- બપોરનું ભોજન : ચોઠો
- આગામ જણાવેલું : સદર, સદરહું,
પૂર્વીકાંત
- ચડતા લોહીનું : નવલોહિયુ
- જે સ્પર્શ કરવાને લાયક ન હોય : અસ્પર્શ્ય
- અઠવાડિયે બે વાર પ્રગાટ થતું પત્ર : અર્ધસાષ્પાહિક
- દર અઠવાડિયે પ્રગાટ થતું પત્ર : સાષ્પાહિક
- પંદર દિવસે પ્રગાટ થતું પત્ર : પાક્ષિક
- મહિને પ્રગાટ થતું પત્ર : માસિક
- છ મહિને પ્રગાટ થતું પત્ર : અર્ધવાર્ષિક
- સમયે સમયે પ્રગાટ થતું પત્ર : સામયિક
- છપાઈને બહાર પડતું : મુદ્રિત
- પાણી લઈ જવા બનાવેલી નીક : કાંસ
- લોહીથી ખરડાયેલું : રક્તરંજિત
- અમૃત સમાન વચનો : વચનાંમૃત
- વહાણાનો મુખ્ય ખલાસી : ટંડેલ
- મોહક તેજની ભૂરકી : કામણા, મોહિની
- સાઠ વર્ષ પૂરાં થવાં તે : ખષ્ટપૂર્તિ

- સો વર્ષ પૂરાં થવાં તે : શતાષ્ટી
- મહાન વ્યક્તિનો જન્મદિવસ : જ્યંતી
- વાર્ષિક મરણતિથિ : સંવલસરી
- જોઈએ તે કરતાં ઓછું વાપરનાર : કંજૂસ
- જોઈએ એટલું જ વાપરનાર : કરકસારિયું
- કહ્યા પ્રમાણે કરે તેવું : કહ્યાગાળ
- મર્મને જાણનાર : મરમી, મર્મણ
- અસ્થિરતામાંથી નિવેડો લાવે તેવું : નિર્ણયાભક
- પોતાની મેળે પ્રગાટ થનાર : સ્વયંભૂ
- નાટક ભજવવા માટેનું સ્થાન : રંગામંચ, રંગાભૂમિ
- લોકો દ્વારા ચાલતી વાત : જનશ્રુતિ
- પચાસ વર્ષ પૂરાં કરી એકાવનમાં વર્ષમાં પ્રવેશાવું તે : વનપ્રવેશ
- પારકા પર જીવનાળં : પરજીવી, પરાવલંબી
- જે હંમેશા બદલાતું રહે છે : પરિવર્તનશીલ
- સ્મારક તરીકે ઉભો કરેલો પત્થર : ખાંભી, પાળિયો
- ભરણપોષણ મેળવવા દૈવ આગામ અનશાન કે ધરણું લઈને સૂવું તે : પ્રતિશાયન
- જેની કલ્પના પણ ન કરી શકાય : કલ્પનાતીત
- કોઈ કાર્યનું વિગતે વર્ણન : અહેવાલ
- બનાવની હકીકતનો યથાતથ ઘ્યાલ : વૃતાંત
- હાથે લખેલું જીવનનું વૃતાંત : જીવનકથા
- પાપ કે અન્યાય સામે ઉત્પણ થતો કોધ : પુણ્યપ્રકોપ

- નસીબ ઉપર આધાર રાખનાર : પ્રારંભવાદી
- જેની પ્રતિષ્ઠા જમેલી છે તેવું : લંઘપ્રતિષ્ઠા
- એક એક અક્ષર : અક્ષરશઃ
- માપ બાંધીને કરાતી વ્યવરથા : માપબંધી
- હિંસક તોડફોડથી ભય ફેલાવનાર : આતંકવાદી
- આ એ જ વ્યક્તિ છે તેવું પ્રમાણપત્ર : ઓળખપત્ર
- સોપાયેલું કામ બરાબર ન કરનાર : કામચોર
- પહેલાં થઈ ગયેલું : પુરોગામી
- કોઈપણ પક્ષમાં ન ભણેલું : તટસ્થ, અપક્ષ
- એક કરતાં બીજા પક્ષની વધુ મતોની સંખ્યા : બહુમતી
- સમજ્યા વગાર ખોટી આસ્થા હોવી તે : અંધશ્રદ્ધા
- જેમાં નિરંતર શંકાઓ જ રહેલી છે તે : સંશયાત્મા
- સાવ અસંભવિત વાત : આકાશકુસુમવત्
- દેખીતી નિંદા મારફત સ્તુતિ કરવી તે : વ્યાજોક્તિ
- દેખીતી સ્તુતિ મારફત નિંદા કરવી તે : વ્યાજસ્તુતિ
- ગુનામાં મદદ કરનાર : સાગારીત
- સમુદ્રમાં રહેલો અર્દિન : વડનાવલ,
વડવાર્દિન
- ભાગી શકાય તેવું : વિભાજ્ય
- બે મોટા સમુદ્રને જોડનારી ખાડી : સામુદ્રધૂની
- માત્ર શબ્દ(અવાજ)ને આધારે ધાર્યું બાણ મારનાર : શંધવેધી
- દરરોજ છપાતું વર્તમાનપત્ર : દૈનિક

- કોઈની પણ મદદ ન લે તે : સ્વાશ્રયી,
સ્વાવલંબી
- જેના પર તહોમત મૂકાયું હોય તે : આરોપી, પ્રતિવાદી
- આવેલી તકનો ઉપયોગ કરી સ્વાર્થ સાધનાર : તકસાધુ
- ઉત્પન્નમાંથી સરકારને આપવાનો ભાગ : લેવી
- કદી પણ ન બની શકે તેવું : અસંભવિત,
અશક્ય
- પતિ સપણીને ત્યાં જતાં મનમાં બલતી સ્ત્રી : ખંડિતા
- પ્રીતમે સંકેત ન સાચવ્યાથી નિરાશ થયેલી સ્ત્રી : વિપ્રલંઘા
- પતિને મળવાને અત્યંત આતુર સત્રી : ઉત્કંઠિતા,
વિરહોલ્કંઠા
- પતિ-પત્નીનું લગુનજીવન : દાખ્યત્વ
- કમળ જેવી અંખોવાળી : કમલાક્ષી
- હરણ જેવાં નેત્રોવાળી : હરિણાક્ષી,
મૃગાક્ષી, મૃગાનયની
- મીનના જેવાં નેત્રોવાળી : મીનાક્ષી
- હંસના જેવી ચાલ ચાલનારી : હંસગામિની
- હાથીના જેવી ચાલ ચાલનારી : ગજગામિની
- ચંદ્ર જેવા સુંદર મુખવાળી : ચંદ્રમુખી
- ચંપાના ફૂલના રંગાની : ચંપકવરણી
- જેનું નામ લેવું પવિત્ર છે તે : પુણ્યશ્લોક
- મટકું માર્યા વગાર : અનિમેષ
- જેનો કોઈ છેડો કે અંત નથી તેવું : અનંત

- મરજુ મુજબ ફરવું તે : સ્વૈરવિહારી
- સરખી ઉમરનું : સમવયસ્ક
- ચોપડીઓમાં જ મસ્ત રહેનાર : વેદિયું
- પોતાની મેળે સેવા આપવા તત્પર : સ્વયંસેવક
- પોતાના તરફથી કામ કરવાની સત્તા આપનારો પત્ર : મુખત્યારનામું
- વપરાશની ચીજોના સરકારે બાંધેલા ભાવ : ભાવ નિયમન
- સારા-નરસાને પારખનારી શક્તિ : વિવેકબુદ્ધિ
- મૂલ્ય આપ્યા વિના જોવા લીધેલો માલ : જંગાડ
- આખા વર્ષના હિંસાબનું તારણ : સરવૈયું
- સરખે ભાગો ગરમ અને ઠંડુ : સમશીતોષણા
- વળતો અવાજ : પ્રતિદ્ઘનિ
- ઊંચા કુળમાં જન્મેલો : કુલીન
- મીઠાઈ બનાવવાનું કામ કરનાર : હલવાઈ
- વગાર તૈયારીએ કવિતા રચનાર : શીદ્ધકવિ
- જે કલ્પનામાં જ અનુભવી શકાય તે : કાલ્પનિક
- જેણે વસવાટ ગુમાવેલ છે તે : નિર્વાસિત
- પોતાની દર્શા મુજબ આયરણ કરનાર : સ્વૈરવિહારી
- ઊનાળું પાકુ : જાયદ
- જમીન ઉપર થઈને જતો માર્ગ : ખુશકી
- જળ ઉપર થઈને જતો માર્ગ : તરી
- હવામાં થઈને જતો માર્ગ : હવાઈ
- આકાશને સ્પર્શ તેવું ઊંચું : ગગનચુંબી

- સાથે અભ્યાસ કરતાં : સહાધ્યાચી
- એક વસ્તુ આપી બીજુ વસ્તુ લેવી તે : વિનિમય
- શરીર ઉપરનાં રૂવાં ઊભા થવાં તે : રોમાંચ
- કબર ઉપર મૂકેલું લખાણ : મૃત્યુલેખ
- યાદગારી માટે પ્રતીકાત્મક બાંધકામ : સ્મારક
- બનાવટી દેખાતું જળ : મૃગાજળ
- સચોટ અસર ઉપજાવે તેવું : રામભાણ
- જળમુળથી ઊખેડી નાખનાર : ઉચ્છેદક
- નિરાંતે નહિ બેઠેલું : ઉભડક, અધૂકડું
- એક બીજામાં ભળી ગાયેલ : ઓતપ્રોત
- ગરમી-ઠંડી બતાવતા પૃથ્વીના પણ્ણ : કટિબંધ
- પાણીમાં ઘોળેલું અફીણ : કસુંબો
- પંચ સમક્ષ કરેલી તપાસણીની નોંધ : પંચનામું
- આકાશમાં ફરનાર : ખેચર
- જળમાં ફરનાર : જળચર
- પૃથ્વી ઉપર ફરનાર : ભૂચર
- દરિયાઈ લુંટારો : ચાંચિયો
- બની શકે ત્યાં સુધી : યથાસંભવ
- જગતનું મૂળ ચેતન નહિ પણ જડ છે એવો વાદ : જડવાદ
- ગાયોના ચાલવાથી ઊડતી ધૂળ : ગોરજ
- જંગલમાં વસનાર લોકો : અરણ્યક
- નખથી તે ઠેઢ શિખા સુધી : નખશિખ

- બે જણ વચ્ચેનું ચુંદ્ર : ડંડચુંદ્ર
- પોતાના વખાણ પોતે જ કરવાં તે : આત્મશલાધા
- પોતાની જાત ઉપર કાબૂ રાખે તેવું : આત્મસંયમી
- સર્વ રાષ્ટ્રોને કે તેમના સંબંધને લગાતું : આંતરરાષ્ટ્રીય
- ઉપર જણાવ્યા મુજબ : ઉપર્યુક્ત
- એક જ સમયમાં થઈ ગયેલું : સમકાળીન
- કરેલો ઉપકાર ન ભૂલનારં : ફૃતઙ્ણ, નિમકહૃલાલ
- જૂના બાંધકામોનું સમારકામ : જીર્ણોદ્ધાર
- કરી શકાય નહિં તેવું : અશક્ય
- ન સમજુ શકાય તેવું : અગામ્ય
- ખૂટે નહિં તેવું : અખૂટ
- જેની ઉપેક્ષા ન કરવી ઘટે કે ન કરાય તેવું : અનુપ્રેક્ષય
- જેનો નાશ ન થાય તેવું : અવિનાશી
- છૂપા વેશો ફરનાર રાજ્યનો કર્મચારી : ગૃહ્યચર
- સાંભળતાંવેત જવાબ આપે તેવું : હાજરજવાબી
- સમાન અર્થવાળો અન્ય ભાષાનો શાબ્દ : પર્યાય
- વસ્તુ સાથે નિરસ્બત ધરાવે તેવું : સુસંગત
- શું કરવું તે સુઝે નહિં તેવી અવસ્થા : કિંકર્તવ્યમૂઢ
- શાબ્દોના વધુ પડતા ઉપયોગાવાળું : શાબ્દાળું
- શાબ્દશાઃ નહિં પણ મૂળના ભાવવાળો અનુવાદ : ભાવાનુવાદ
- જેની નીચે લીટી દોરી હોય તેવું લખાણ : રેખાંકિત
- નાકથી બોલાતો (વણો) : અનુનાસિક

- તાંબાપિતળની ગાગાર ઉપર હાથ ઠોકી કથા કરનાર : માણભટ
- દીંસ્લામનો ઉપદેશ કરનાર : મૌલવી
- જ્યિસ્તી ધર્મનો ઉપદેશક : પાદરી
- જૈન ધર્મનો પ્રવર્તક : તીર્થકર
- રંગાભૂમિનો પડદો કે પાછળનો ભાગ : નેપથ્ય
- નિયમિતપણે પ્રમાણસર ભોજન કરનારો : ભિતાહારી
- જોવામાં પ્રિય લાગો તેવું : પ્રિયદર્શી
- પ્રાચીન ઈતિહાસનો જાણકાર : પુરાતત્વવેતા
- અધકર્યરા ઝાનવાળો : અર્દ્ધદાધ
- જેનું ચિત્ત અન્ય વિચારોમાં રોકાયેલું હોય : અન્યમનસ્ક
- જેની આશા રાખવામાં ન આવે : અપ્રત્યાશિત
- સહન ન કરી શકનાર : અસહિષ્ણું
- પહેલાં થઈ ગયેલું : પુરોગામી
- પાછળ આવનારાં : અનુગામી
- લગભગ મરી ગયેલું : મૃતપ્રાય
- અંદર અંદરની લડાઈ અને કટલ : યાદવાસ્થળી
- સૂર્ય-ચંદ્ર હોય ત્યાં સુધી : યાવચ્ચંદ્રદિવાકરૌ
- આંખને છાવરી લેતું પડ : પડળ
- ચેતન અને જડ : ચરાચર
- પાસે રહેનારાં : અંતેવાસી
- વધારે પડતા મોજશોખ કરનાર : છેલબટાઉ
- કસબનું ભરતવાળું : જરકસી

- મૂલ્ય આપ્યા કે સોદો કર્યા વિના જોવા-દેખાડવા : જંગાડ
લીધેલું
- ગામને પાદરે ભરવાડોનું ઘેટાબકરાં રાખવાનું ઠેકાણું : ઝોકડું
- સંકટ સમયે તાલી પાડી વેગળો રહે તેવો મિત્ર : તાલીમિત્ર
- ખાદેલું પચાવનારો જઈનારો અનિન્દ્ય : જઈનારીનિન્દ્ય
- દરેક વસ્તુમાં સારુ પરિણામ જોનાર : આશાવાદી
- દરેક વસ્તુમાં ખોટું પરિણામ જોનાર : નિરાશાવાદી
- ખરાબ રીતે જાણીતો : નામચીન
- લોટને ચાળવાથી નીકળતો ભૂકો : થૂલું
- ઘઉં વગેરેના ભરડેલા કકડા કે તેની વાની : થૂલી
- કૂવામાંથી પાણી કાટવાનું ચામડાનું સાધન : કોસ
- પૈસા લીધા સિવાય કામ કરનાર : અવેતનિક
- ખૂબ સંકુચિત દ્રષ્ટિવાળું : કૂપમંડૂક
- જીવ પર આવી ગયેલું : મરણિયું
- જન્મ અને મરણમાંથી છૂટકારો : મોક્ષ
- વધારીને વાત કરવી તે : અતિશાયોક્ષિત
- દાખી શકાય નહિ તેવું : અદમ્ય
- સચોટ અસર ઉપજાવે તેવું : રામભાણ

-: કર્તૃવાચક સંજ્ઞાઓ :-

વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલ કર્તૃવાચક સંજ્ઞાઓ

■ પગારખાં સીવનાર	- મોચી
■ યજ્ઞકિયા કરાવનાર બ્રાહ્મણ	- પુરોહિત
■ સિકલ - ઝવેરાતની પરખ કરનાર	- પારેખ
■ શાસન કરનાર	- શાસક
■ કથા કરનાર	- કથાકાર
■ નાટકમાં હસાવનાર પાત્ર	- વિદ્ધુષક, રંગાલો
■ ડોળી ઉંચકનારો	- ભાઈ, ડોળિયો
■ ચોરાનો હવાલદાર	- રાવણિયો
■ તબલાં વગાડનાર	- તબલચી
■ સંદેશો લઈ જનાર	- સંદેશશાવાહિક, નેગિયો, દૂત,
કાસદ, ખેપિયો
■ વખાર સંભાળનાર	- વખારિયા, કોઠારી
■ શિકાર કરનાર	- શિકારી, પારધી, ચડીમાર,
આહેડી
■ જાતે રાંધનાર	- સ્વયંપાકી
■ ફિલ્મો બનાવનાર	- ફિલ્મ-નિર્માતા
■ વાટમાં સંભાળ રાખનાર	- વળાવિયો
■ વકીલાત કરનાર	- વકીલ
■ લોખંડના ઓજાર બનાવનાર	- લુણાર
■ માણ ખખડાવી કથા કહેનાર	- માણભુ

- તૂણવાનું કામ કરનાર - તુનારો, તૂણિયો
- પાકીટ મારનાર - પાકીટમાર
- જિસ્સા કાતરનાર - જિસ્સાકાતર, ખીસાકાતર
- શરણાઈ વગાડનાર - ટાટી
- ભણીથી ધાણીચણા શેકનાર - ભાડભૂજો
- આલોચના કે વિવેચના કરનાર - મીમાંસક, આલોચક, વિવેચક
- ખેતરમાંથી પક્ષીયો ઊડાડનાર - ટોચો
- પેટીનામું લખનાર - વહીવંચો
- રેશમ ગુંથવાનું કામ કરનાર - પટવા
- મદ્યસ્થી કરનાર - લવાદ, મદ્યસ્થ
- એક ભાષામાંથી બીજુ ભાષામાં ઝંપાતર કરનાર - અનુવાદક
- વાજિંંત્રો પર ચામડાં મટનાર - ડફાર, ડબગાર
- ગામનું મહેસૂલ વસૂલનાર - પટવારી, તલાટી
- પુરાણકથા કરનાર - પુરાણી
- દાણ ઉધરાવનાર - દાણી
- વાસણ પર કલાઈ કરનાર - કલાઈંગાર
- મર્મને જાણનાર - મર્મજ્ઞા
- નિશાન પર બાણ ફેંકનાર - તીરંદાજ, બાણાવળી
- નકશીકામ કે કોતરણી કરનાર - નકશીદાર
- ધાતુ પર ધાટ ચીતરનારો - ચિતણિયો
- તક સાધનાર - તકસાધુ
- જોષ જોનાર - જ્યોતિષી

- ચામડાં ઉતારનાર કે ચર્મકામ કરનાર - ચમાર
- ચૂનો પકવનાર - ચુનારો
- ન્યાય કરનાર - ન્યાયાધીશ
- પાણીમાં તરનાર - તરવૈયો
- મોડ બોધનાર - મોડબંધો
- હાથીદાંતનો ઘાટ ઉતારનાર - ખરાદી, સંઘાડિયો
- તાડી કાઠનાર - તરવાડો
- ભવાઈ કરનાર - ભવૈયો
- ખેતરનું રક્ષણ કરનાર - ખેતરપાળ, ક્ષેત્રપાલ
- ખાણમાં કામ કરનાર - ખાણિયો
- કપડાં છાપનાર - છાપગાર, છીપો
- તત્વને જાણનાર - ફિલસૂફ, તત્વજ્ઞ
- હીરા ધસનારો - હીરાધસુ
- હોળી ખેલનારો - ઘેરૈયો
- ટાલ બનાવનાર - ટાલગાર
- બગીચાની સંભાળ રાખનાર - બાગબાન, માળી
- છેતરપિંડી કરનારો - ધૂતારો, ઠગ
- મજાક કરનારો - મજકરો
- છોકરાંની સંભાળ લેનારી - ધાવ, આચા
- લાકડાનું ફર્નિચર બનાવનાર - સુથાર
- અભિનય કરનાર - અભિનેતા
- ઝ પીંજનાર - પીંજારો

- રાજ કરનારો - રાજવી, રાજ
- ખેતી કરનાર - ખેડૂત, કિસાન, કૃષક, કૃષિકાર, ખેડુ
- વેપાર કરનાર - વેપારી, વાહિયો, વણિક
- તેલનો વેપાર કરનાર - તેલી, ઘાંચી
- ચૂડી, બંગડીનો વેપાર કરનાર - મણિયાર
- તાવડી વેચનાર - લોટી
- સોના –ચાંદીનો વેપારી - ચોક્સી, સોની
- છૂટક વેપાર કરનાર - ફેરિયો
- કરિયાણાનો વેપારી - ગાંધી
- દાણાનો વેપારી - ફડિયા, કણિયા
- રનો વેપારી - કપાસી
- કસબના તારનો વેપારી - તારકસ
- કાગળ કે ચોપડા વેચનાર - કાગઢી
- દૂધ, માખણ કે ઘી વેચનાર - મહિયારા
- સહ્રો ખેલનાર - સટોડિયો
- શાકભાજુનો વેપારી - કાછિયો, બકાલ, ખમાર, ખંભાર
- સૂતરનો વેપારી - સુતરિયો
- ભિંઠઈનો વેપારી - સુખડિયો, કંદોઈ
- પાન વેચનાર - તંબોળી
- કાપડનો વેપારી - કાપડિયો, અલરેજા, બજાજ, દોશી
- દાળનો વેપારી - કલાલ
- લાકડાના જથ્થાબંધ વેપારી - કાટપીટિયો

- અનાજ, ધી, કરિયાણાનો વેપારી - મોદી, નેસ્તી
- સુગંધીદાર વસ્તુઓ વેચનાર - સરૈયો, અતારિયો, ચુરબિક
- ઝવેરાતનો વેપારી - ઝવેરી
- દલાલી કરનાર - દલાલ, વચોટિયો, મારફતિયો, આડતિયો
- દ્વારા ધરાવનાર - દ્વારારેદાર, છેકેદાર
- મરણાક્ષિયા માટેનો સામાન વેચનાર - મસાણિયો
- દાણ કે જક્કાત ભર્યા વગાર વેપાર કરનાર - દાણાચોર
- ધાતુનાં વાસણો ઘડનાર કે વેચનાર - કંસારો
- પશુઓને મારી માંસ વેચનાર - કસાઈ, ખાટકી, હલાલખોર
- તોપ ફોડનાર - તોપચી
- વેશ્યાની દલાલી કરનાર - ભડવો
- દગ્ગો કરનાર - દગાબાજ
- ભૂંગાળ વગાડનાર - ભૂંગાળિયો
- નાણાં ધીરનાર - નાણાવટી શરાફ
- હિસાબ લખનાર - હિસાબનીસ
- વહાણ ચલાવનાર - ખલાસી, માલમ, વહાણવટી, નાવિક, સુકાની
- ફાંસી આપનાર - ફાંસીગાર, જલ્લાદ
- જનાનખાનાનો ચોબદાર - કંચુકી
- સાપ કે માંકડાનો ખેલ કરનાર - બાજુગાર, વાદીગાર, મદારી, વાદી, ગારૂડી
- કપડાં ધોનાર - ધોબી, રજક
- પડદ્યમ વગાડનાર - પડદ્યમચી

- દરિયામાંથી દુબકી મારી મોતી લાવનાર - મરજુવા
- ફોજને દોરનાર - ફોજદાર
- નગારં વગાડનાર - નગારચી
- મેલી વિધા કરનાર - તાંત્રિક
- હપતા ખાનારં - હપતાખાઉ
- જુલમ ગુજરનાર - જુલમગાર, સિતમગાર
- ટહેલ નાખનાર - ટહેલિયો, ટહેલભણ
- પગાલાં પારખનાર - પગી
- ધી વેચનાર - ધિયા
- હળ હાંકનાર - હળખેડું, હળિયો
- રોગાન ચ્યાવનાર - રોગાની
- મીઠું પકવનાર - અગારિયો
- ચાકુ-છુરીને ધાર કાટનાર - સરાણિયો
- ગાડું હાંકનાર - હાંકણિયો, ગાડીત
- દેખરેખ રાખનાર - નિરીક્ષક
- પ્રસવ કરાવનારી સી - દાઈ, દાયાણા, સુયાણી
- માછલાં પકડનાર - માછી, માછીમાર, ટીમર, ખારવો
- ચિત્રો દોરનાર - ચિત્રકાર, ચિતારો
- ગુલામી કરનાર - દાસ, લૂંડો, ગુલામ, ચાકર
- મશાલ ધરનાર - મશાલચી
- કાચ બનાવનાર - કારીગાર-શીશગાર
- દરિયામાં લૂંટફાટ કરનાર - ચાંચિયો

- वહाण चलावनार
- माछलां पकडनारा
- गायो चारनार
- घेटां चरावनार
- बकरां चरावनार
- घोडा के तबेलानी संभाग राखनार
- कपडां सीवनार
- वाळ कापनार
- छबी बनावनार
- चिंगो दोरनार
- रंगा पूरनार
- कपडां धोनार
- करामत के जादु करनार
- माटीनां वासणो बनावनार
- मूर्तिअो बनावनार
- कोतरणी काम करनार
- पथ्थर धडनार, धंटी टांकनार
- मकाननुं चणतर करनार
- चोकी करनार
- हिसाब तपासनार
- साळ पर कापड वणनार
- खलासी, नाविक, वहाणवटी, सुकानी, मालम
- माछीमार, खारवो, ढीमर, माछी
- गोवाळ, गवली, गोवाती
- भरवाड
- अजपाळ, भरवाड
- अश्यपाळ, ठाणियो, रावत
- दरझु, भेराई
- हजम, वांद, नायी, नावी, क्लौसिक
- छबीकार, तसवीरकार
- चित्रकार, चितारो
- रंगारेज, रंगारो
- धोबी, रजक
- जादुगार, जादुखोर, मायिक, साहिर, चेटकी
- कुंभार, कुंभकार
- मूर्तिकार
- शिल्पी
- सलाट
- कडियो
- रघो, चोकीदार, पहेरेगीर, चोकियात, रघोपियो, रघवाळ, रघेवाळ
- अन्येषक
- वणकर, सालवी

- છાપકામ કરનાર - મુદ્રક
- લેખન કરનાર - લેખક
- ખજાનો સંભાળનાર - ખજાનચી, પોતદાર
- પખાલ વડે પાણી લાવનાર - પખાલચી, બિસ્તી, પખાલી
- કંબર ખોદનાર - ઘોરખોદિયો
- મરનારને બાળવા લઈ જનાર - ખાંધિયો, ડાઘુ
- પંચાત કે ભાંજગાડ કરનાર - પંચાતિયો, ભાંજગાડિયો
- દોરડા પર નાચનાર - નટ, બજાણિયો
- રોજથી કામ કરનાર - રોજિંદાર, રોજંદાર
- દરવાજો સાચવનાર - દરવાન, ડારપાળ
- વ્યાજ ખાનારું - વ્યાજખાઉ
- દાણ ઉદ્ઘરાવનાર - દાણી
- પૂજા કરનાર - પૂજારી
- ભણાવનાર - અધ્યાપક, શિક્ષક
- પરબર પર બેસી પાણી પાનાર - પરબિયો
- નફ્ફો ખાનારું - નફાખોર
- ભીખ માગનાર - ભિખારી
- તોલ કરનારો - જોખિયો, તોલાટ
- પશુની સારવાર કરનાર - પશુવૈધ, સાળોત્રી
- ઘેટાં ચારનાર - ભરવાડ
- ટોલ વગાડનાર - ટોલી
- ભાર ઊંચકનારો - વૈતરો, મોટિયો

- છાપરં સંચારનાર - સંચારો
- લૂંટફાટ કરનાર - ધાડપાડુ, લૂંટારો
- જુગાર રમનાર - જુગારિયો
- રસોઈ બનાવનાર - રસોઈયો, બબરચી
- કાવડ ઊચકનાર - કાવડિયો
- ઘોડાનું પલાણ બનાવનાર - જુનગાર
- ઘરનો ભાર વહન કરનાર દીકરો - કાંધેવાળિયો
- જાસુસી કરનાર - જાસૂસ, ગુઘ્યચર
- ખેતરમાં પાણી વાળનાર - પાણાતી, પાણાત, પાણાતિયો
- અશુભ સમાચાર લાવનાર - કારાખડિયો
- કૂવા પરનો કોસ હાંકરના - કુવેતી
- ગાઠ કે કિલ્લાનું રક્ષણ કરનાર - ગાઠવી
- દેહનો વેપાર કરનાર સી - વારાંગના, વેશ્યા, રૂપજીવિની, ગાણિકા
- રસ્તો બનાવનાર - રહેવર, રાહબર, ભોમિયો
- રેલવે પર મજૂરી કરનાર - હેલકરી, હમાલ
- કુસ્તી કરનાર - કુસ્તીવાજ, મલ્લ
- ધાતુ ટાળવાનું કામ કરનાર - ટાળગાર
- વ્યવસ્થા કરનાર - વ્યવસ્થાપક, કારબારી
- એક ભાષાનો અર્થ બીજુ ભાષામાં કહેનાર - દુભાષિયો
- પાણી ભરનારી - પાણિયારી

- : જોડણી :-

મહત્વની પરીક્ષાલક્ષી જોડણી – ૧

અનુકૂળ	શિથિલ	વિનિપાત
ધરિત્રી	સહાનુભૂતિ	સિસોટી
માહિતી	દીપ્તિ	પ્રીતિ
મિજબાની	નિભિડ	સાવિત્રી
ઉપગોતિ	ભૂરિશ્રવા	નીલિમા
મુશ્કેલી	કૂતુંચં	તિમિર
દુંદુભિ	મૂંજવણા	મશાગૂલ
નિરવધિ	શિરોમણિ	બિસ્મિલ
ધુમ્મસ	અનિમેષ	અશ્વત્થ
પીડિત	ધૂમકૈતુ	નિમિત
કૂથલી	તસવીર	પ્રતીતિ
વિભૂતિ	ગાળથૂથી	નિક્ષિપ્ત
શુશ્રૂષા	ક્ષિતિજ	પેરેલિસિસ
ગ્રંથિ	પીયુષ	ગૂંપડું
પ્રતીક	શ્રુતિ	કીમિયો
બિલકુલ	ચુંબક	શિશિર
નિર્વાણ	જિંદગી	કાકલૂદી
સમીક્ષા	થીગાડું	ભીતિ
અહંનિશ	શિબિર	દિગ્વિજય
વિનીત	પરિમિત	નિમીલક
ચિંતામણિ	નિસબત	નિર્જિય
વિછિન્ન	પ્રતિપોષિત	સ્તુતિ

याभिनी	पुनर्वसु	निरीक्षा
टिघणी	निशीथ	परिषद
वीजली	परिवेश	कस्तूरी
चिह्न	नियति	सुषुम्भ
दुर्वृति	निरीह	निवृति
ग्रीष्म	कूचिपूडी	कूची
रूपालुं	सूतर	सुरुचित
नियमित	घलकाब	नियमित
वीर	भूलचूक	अधिनियम
विशिष्ट	बंसी	वीरोचित
चिंतनीय	कूपल	फिलसूक्षी
रेटियो	वीरांगना	कीर्ति
कौतूहल	प्रतिदिन	धूजरी
भिराजवुं	नूतन	प्रतिश्वासा
विश्वामित्र	कामधेनु	सूक्ष्म-भीनुं
अद्वितीय	परिक्षीणा	परिस्थिति
कालिन्दी	पूनम	शिखरिणी
कारकिर्दी	पुत्रवधू	वाणीज्ञाडी
नीलम	मंदाकिनी	मिजाज
स्वीकार	नवुंजूनुं	नीलमणि
कोविद	परिच्छिन्न	चित्रविचित्र
परिशीलित	नीतिरीति	परिभिति
कौमुदी	तपस्त्रिनी	पिपीलिका
गुण्ठणी	प्रतिभिंబ	मूल्यांकन
होशियार	हूँडी	कीडियारं

નિરીક્ષણ	પેનિસિલીન	વિપત્તિ
કિન્તુ	ચિચિયારી	પ્રતીક્ષા
કૂદાકૂદ	મિજલસ	કિંચિત्
પૂમડું	પ્રતિબિંબિત	ઇતિહાસ
અભિજ્ઞત	ચિનગારી	કિલકિલાટ
કુસુમાયુધ	ઉદાહરણ	પર્ચિયા
વિપરીત	સોનુંરૂપું	દૂરસુદૂર
શૂરવીર	પરીક્ષિત	ક્ષિતિજ
આશિષ	કુટુંબ	વિલીનીકરણ
કવચિત્ત્રી	શૂન્ય	ઊંઘરેટું
વિરહિણી	ઊંટવૈદું	હાઈકુ
તીક્ષણ	ચૂપકીઢી	પર્ચિયિત
ક્ષુલ્લક	લુખ	શિરીષ
નિરૂપણ	પ્રતિમૂર્તિ	પૂછડી
પ્રતિરૂપિત	પ્રતિલિપિ	મૂર્તિ
મિલકત	મૂલ્ય	સૂરજ
કિકિયારી	કાર્તિકી	રાક્ષિણી
પ્રતિલિપિ	પ્રતીચી	લીલું-પીળું
વહીવટ	ક્ષુધારૂપણી	ચુંટણી
પુનિત	પ્રતીપ	ગુજરેગુ
ખાદ્યંપીદ્યું	તકલીફ	નીરખ
ખીલી	ગૃપસુપ	સૂક્તિ
સિતેર	ભાગીરથી	સૂગબૂગ
પ્રાદુર્ભૂત	ઉણપ	પિસ્તાળીસ
નિભાવવું	પ્રતિપ્રવિષ્ટિ	નિભાલસ

ଓিচুনীচুঁ	ধীরজ	ଓହାପୋଛ
নীଲକଂଠ	ନିଜିଲ	ଉଂଡାଆ
ଅବିଭୂତ	ଦୁଃମନ	ବିସାମୋ
କିଞ୍ଚରୀ	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ	ସଂଭାବିତ
ଔଷଧୀୟ	ଦୂରାନୁଭୂତି	ତୁଳନାତମକ
କ୍ଷୀରନିଧି	ବିଭାଵରୀ	ଆୟୁର୍ବେଦିକ
ନିର୍ଗତ୍ସାହ	ବିକଳ୍ୟ	ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ
ବିପ୍ରତିପତ୍ତି	ସଂକୁଚିତ	ନିରୂପ୍ୟୋଗୀ
ଇତିଇତ୍ସ	ଅଧୁନା	ପରିଷଦ
ବିଭୀଷିକା	ପୁଷ୍ଟ	ହିଜରତ
ଭିଲବଣୀ	ଉଧରସ	ବ୍ୟାଚାମ
ଅବିପ୍ରାୟ	ଇଟି	ଆବେହୂବ
ବିଵିଦିଷା	ଉଦାସୀନ	ପରୀକ୍ଷଣ
ଭୂଲଚୂକ	ଅବିଭୂତ	ପୁନର୍ଜୀବିତ
ପ୍ରେରିତ	ଉଂଙ୍କ	ଆଭୂଷଣ
ଔଷଧୀୟ	ଅନୁଵାଦିତ	ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ
ପୁସ୍ତକ	ହରିଯାଇଁ	ପିଁଛୁ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ	ମହିତ୍ୟାକାଂକ୍ଷା	ନୀବଡ଼େଲୁ
ଚୀବଟ	ସୀମାଚିହ୍ନନ	ଅଧୋଦ୍ରଷ୍ଟି
ନୁକସାନ	ବିଵିକତ	ଆନ୍ବିକ୍ଷିକୀ
ଓଲଟ୍ସୁଲଟ	ଉଦୀଯମାନ	ଗୁଣାଂକନ
ଶୁଷ୍କ	ବାତାନୁକୂଳିତ	ବିଶିର୍ଣ୍ଣ
ଓିଚুନିଚুଁ	ପୁନର୍ମୁଦ୍ରଣ	ଆଧିକାରିକ
ତାତ୍କାଲିକ	ବୀଟସା	ଅନୁସ୍ଥୂତ
ବୈଯକ୍ତିକ	ନିଷେଧନ	ବିନଂତି

ଓଇର୍ବାହିନୀ	ଆଂତରପ୍ରତୀତି	ପୁର୍ବଣୀ
ବିନିମୟ	ଭାଷାକୀୟ	ଆନୁପୂର୍ବୀ
ପୂର୍ବାନୁଭବ	ଆଶୀର୍ବଚନ	ଆଧୁନିକିକରଣ
ବିଜିଗୀଷା	ବିଚିକିତ୍ସା	ଅଭିସଂଧି
ଅଭିହିତ	ଦରଭିଯାନ	ଆତ୍ୟଂତିକୀ
ଅଭିନିବିଷ୍ଟ	ଅଭିନିଵେଶ	ଆଗଂତୁକ
ଅନୁଗୃହିତ	ରାଧିକା	ଆଧୁନିପାଇଁ
ଉର୍ଜ୍ସବୀ	ତୂଟେଲୁଁ – ଝୂଟେଲୁଁ	ଅନ୍ତର୍ଵୃତି
ନିମ୍ନଲିଖିତ	ଅନୁଦିନ	ଅନ୍ତର୍ୟାଭୀ
ରଖିଯାମଣୁଁ	ପୂର୍ବାନୁଭବ	ଅଧୋବାହିନୀ
ପୀଡ଼ିତା	ଅଂଧାଧୂନ୍ଧୀ	ଅନ୍ତର୍ହିତ
ହିଲଚାଳ	ଅନୁପପତି	ସାଵିତ୍ରୀ
ଉର୍ଭିଗୀତ	ଭାଙ୍ଗୁୟୁତୁଟ୍ୟୁଁ	ହିମାଲୟ
ଦୁର୍ଦଶା	ଆପବୀତି	ଅହିରିପୁ
ଉନ୍ମିଲିତ	ନିୟମାବଳି	ଅନୁପ୍ରାଣିତ
ଅଛିଂତଛି	ଝୁରାପୋ	ଅପେକ୍ଷିତ
ଅସମିତା	ଜୁଢାଏଁ	ଅଧିରୋହିଣୀ
ଫୂକୁଙ୍	ବାସରିକା	ବିଶେଷାଙ୍କ
ଉଂଜଣ	ଜିଂଦାଦିଲି	ଏକିଟଶେ
ସମଜୂତୀ	ମୂଳ୍ୟବଣା	ଅଧୀରିଯୁଁ
ଟିଂଗାଲି	ଅଧୂକୁଙ୍	ଅନୁକମ୍ପିତା
ଲିପି	ଅଧିକୃତି	ଅଧୋଭୂଭିକ
ଆବେହୂବ	ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା	ହରିଯାଣା
ଅଧିଭୂତ	ପଞ୍ଜୀ	ପରିଚିନ୍ତା
ଅନ୍ତର୍ବିଦ୍ଧା	ଆତମାନୁଭୂତି	ହୂବହୂ

ਝਬੜ	ਕੇਨਡੀਅ	ਅਪਣ੍ਹਨੁਤਿ
ਅਨਿਚਿਤ	ਸੇਨਡੀਅ	ਅਜੀਜ਼ਿਤ
ਫਾਂਕਪਿਛੋਡੋ	ਖੂਬਸੂਰਤ	ਪਥਰ
ਕੁੰਗਾਲੀ	ਤਾਲਕਾਲਿਕ	ਅਨਿੰਦਿਤ
ਝੂਟਾਵੂਟ	ਗਾਮਗੀਨੀ	ਅਨੁਗਾਮਿਨੀ
ਝੂਮਖੁੰ	ਅਧਿਕੂਤ	ਅਨੁਕੂਲਿਤ
ਅਨੁਝਵੀ	ਵਿਲੀਨ	ਆਝਾਝ
ਨੀਡਰ	ਵਿਭੀਖਣਾ	ਆਧਾਇਤ
ਉਗਾਮ	ਉਪਯ	ਹਰੀਫਾਈ
ਦਿਵਾਸਲੀ	ਪਾਰਿਤੋਖਿਕ	ਵਿੰਡਬਣਾ
ਬਿਨੁਦ	ਉਦਾਤ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ
ਸਮਿਤਿ	ਆਹੂਤਿ	ਨਿੱਪਣਾਰੀਤਿ
ਅਨਿਵਾਰ੍ਯ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ	ਵਿਦੂ਷ਕ
ਬਲਿਦਾਨ	ਇਤਿਆਦ	ਲਾਧਿਰ
ਜੁਗ੍ਗਾਸਾ	ਨਿ਷ਣਾਤ	ਨਿਦਾਨ
ਲੜਕਿ	ਲੜ੍ਹਕਾ	ਅਭਿਚਾਰਿ
ਸਾਹਿਤਿਕ	ਮੂਲਭੂਤ	ਅਨੁਪੂਰਿ
ਪਨਿਹਾਰੀ	ਅਨੁਦ੍ਰਿ਷ਟ	ਅਨੁਸ਼ੁਤਿ
ਦੰਪਤੀ	ਨਵਨੀਤ	ਨਿਧਾਮਕ
ਚਿੜਿ - ਸਿੜਿ	ਵਿਵੇਚਨ	ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ
ਸਾਬਿਤੀ	ਸਮਨਵਿਤ	ਅਨੁਮਿਤਿ
ਭੂਮਿਤਿ	ਭੂਗੋਲ	ਭਿਤੀਅ
ਨਾਗਾਰਿਕ	ਭਾਰਤੀਅ	ਅਭਿਨਿਧਿ
ਪਾਰਿਭਾਖਿਕ	ਉਚਿ਷ਣ	ਸਾਰੰਖਿਕ
ਧਥਾਵਿਧਿ	ਕਮਨਸੀਅ	ਫਰਜ਼ਿਧਾਤ

* **કેટલાક અંગ્રેજી શબ્દોની શુભ ગુજરાતી જોડણી**

ઇલેક્ટ્રિક	વિટામિન	ફેકલ્ટીગ્રા
ઓન્ઝિનિયર	સર્ટિફિકેટ	કમ્પાઉન્ડ
એરોપ્લેન	સિન્ડિકેટ	મેજિસ્ટ્રેટ
કમિશન	સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ	પ્રોગ્રામ
કંપોઝિટ	સેનેટોરિયમ	ઓફિસ
કાઉન્સિલ	સેન્ટિમીટર	ટેલિફોન
કિલોગ્રામ	સ્પિરિટ	ઑટેચી
ટિકિટ	હિસ્ટીરિયા	સિગારેટ
ટેલિવિડન	સ્પેશિયાલિસ્ટ	રિપોર્ટ
ટ્રાફિક	રિયેલિટી	ટ્રેનિંગ
ડિપોઝિટ	કોન્ફિડિસન્સ	બ્રીફક્સેસ
ડિરેક્ટર	મિલિટરી	અંસોસિએશન
થર્મામીટર	હોસ્પિટલ	કમ્પાઉન્ડર
થિયરી	મ્યુનિસિપાલિટી	મેટ્રિક
થિયેટર	બિસ્કિટ	સ્કોલરશિપ
થિયોસોફી	પ્રેક્ટિસ	સબમરીન
પાબ્લિક	ડિસ્પેન્સરી	સ્ટુડિયો
પોઝિટિવ	આસિસ્ટન્ટ	હાર્મોનિયમ
પોલિસી	રીફલેક્સ	ડિસ્ટ્રિક્ટ
પ્રિન્ટિંગ	રિસેષનિસ્ટ	ઓપિનિયન
પ્રિન્સિપાલ	યુનિવર્સિટી	ઓડમિનિસ્ટ્રેટર
ફર્નિચર	કમિટી	ઓરકન્ડિશાન્ડ
ફિલ્ડિંગ	મિનિટ	કિડની
ફિઝિક્સ	વર્નાક્યુલર	રિહર્સલ

फोम्यूला	सिमेन्ट	ઇન્સ્ટટ્યૂટ
મ્યુઝિયમ	પ્લીઝ	ડાયાબિટીસ
ચુનિફોર્મ	વિકટોરિયા	ડિજિટલ
રિલીફ	ટ્રેજેડી	વિકિપીડિયા
રોક્ઝિઝરેટર	કોસ્મિક	કોસ્મોપોલિટન
કિભિનલ	કિટિસિગ્મ	રિયાલિગ્મ
કોંક્રીટ	કોન્ફિડેન્શિયલ	કોન્ટેનેન્ટલ
કેલ્શિયમ	કેપેસિટી	કેમિસ્ટ્રી
કોન્સ્ટટયૂશન	ઓફિશિયન્સી	ઓડિટિંગ
ઓડિટોરિયલ	ઓપ્ટિટ્યૂટ	ઓનિમોમીટર
ઓક્ઝિબિશન	ઇન્ડિપેકન્ટ	ઇન્ટીરિયર
ડેન્સિટી	ડિસિપ્લિન	કોન્ફિડેન્સ
ઓવરગ્રેન	ઓલ્યુમિનિયમ	કોમિયમ

મહત્વની પરીક્ષાલક્ષી જોડણી – ૨

અખિલ	અનુભૂતિ	આયુર્વેદિક
અનિનપરીક્ષા	અપકીર્તિ	આસિસ્ટન્ટ
અચિંત્ય	અપેક્ષિત	આસક્તિ
અજુગાતું	અભિવાદન	આર્થિક
અતિથિ	અભિવૃદ્ધિ	આશીર્વાદ
અદ્ભુત	અભિવ્યક્તિ	આવિષ્કરણ
અધિનિયમ	અશ્લીલ	આપવીતી
અધીક્ષક	અસંગતિ	આપત્તિ
અદ્યાપિકા	અસ્તિત્વ	આહ્લાદિત
અનાવૃદ્ધિ	અંધાધૂંધી	આહુતિ
અનિશ્ચિત	અવલંબિત	અભિરૂચિ

અનુકૂળ	અવિધિસર	અપરાધિની
અનુકૂલન	આજુવિકા	અધિપતિ
ઈન્સાનિયત	ઇન્સિમથક	નૈસર્જિક
ઈન્સ્પેક્ટર	ગૃહિણી	ન્યાયમૂર્તિ
ઈન્સ્ટિટ્યુશન	ગોરવર્તણૂક	ન્યાયાધીશ
ઉલ્કીર્ણ	ગ્રેજ્યુએટ	પરબીડિયું
ઉટરદાયિત્વ	ધાણેન્દ્રિય	પરિચિત
ઉટીર્ણ	ચસમપોશી, ચશમપોશી	પર્યુષણ
ઉધોગાપતિ	ચિતાકર્ષક	પાર્લિમેન્ટ
ઉન્મૂલન	ચિત્રમંજૂષા	પૂર્ણાહૃતિ
ઉપોદ્ઘાત	છીછરં	પૃથક્કરણ
અણામુક્ત	જિંદગી	પેન્સિલ
અણાનુભંધ	જીણોઝાર	પોલિસી
ઐતિહાસિક	જિંદાદિલી	પ્રણાલી
કભિટી	જ્યોતિર્ધર	પ્રભાતિયું
કાઉન્સિલ	ટિકિટ	પ્રાકૃતિક
કામબંધી	ટેલિફોન	પ્રાથમિક
કિલડિકિલાટ	ટેલિવિઝન	પ્રાસ્તાવિક
કિંકર્તવ્યમૂર્ત	ટ્રિબ્યુનલ	પ્રિસ્ક્રિપ્શન
કુલાધિપતિ	ડિપાર્ટમેન્ટ	પ્લેટફોર્મ
કુંડળી	ડિલિવરી	પ્રોસિક્યુટર
કૃતદન	ડિસમિસ	ફર્નિચર
કેબિનેટ	તખલુસ	ફિલ્મશિયન
કેલ્લિયમ	તદનુસાર	બદનક્ષી
કોન્સ્ટેબલ	તલ્કાલીન	ફોમ્રુલા

कोम्प्युनिस्ट	तपासनीस	बराबरियुं
क्लिनिक	नाइनियत	बहिष्कार
क्लॉरोफोर्म	नाइट्रशाई	बहुराष्ट्रीय
भातमुहूर्त	निमंत्रणा	बाईन्डिंग
भूबसूरत	नियुक्ति	बोर्डिंग
ब्रॉडकास्ट	हिमोग्लोबिन	ईंजिनिश
ब्लॉटिंग	हूंडियामणा	उच्छेदियुं
भुलभुलामणी	होस्पिटल	उठमणुं
भूस्तरविधा	हिस्टीरिया	उत्पादित
महेंड्रिल	हैयाफ्लूं	उद्धीपक
मिजबानी	होदेदार	ओडवोकेट
मिनिस्टर	हरविज	ओसोसियेशन
मूर्खता	हसमुखुं	ऑधोविक
मेमोरियल	हेलिपैड	किफायत
मोन्टेसोरी	हीरापारभु	कीर्तन
विश्वसनीय	अकिञ्चन	कोहिनूर
शिष्यवृत्ति	अगाण्याअेसी	गायथ्रूथी
शैक्षणिक	अतिशयोक्ति	गंगाजियुं
सद्भुजि	अपूर्णांक	परीक्षा
सरमुखत्यार	अभिनंदन	उद्ग्रीव
सर्टिफिकेट	अयिंतित	कृतघ्नी
सहीसलामत	अभिषेक	जिंदगी
संघराखोरी	अश्वीभूत	वीजगी
सात्विक	अस्वीकृति	कारकिर्दी
साम्राज्य	आदिवासी	बहुरूपी

साहित्यिक	आध्यात्मिक	प्रतिबिंब
सूक्ष्मदर्शकयंत्र	आनुवंशिक	प्रीतम
सृष्टि	आभूषण	प्रोषितभर्तुका
सेनेटोरियम	आत्मश्लाघा	परिस्थिति
सोलिसिटर	आसिस्टेंट	दिलगीरी
स्पष्टीकरण	आदीश्वर	निशानी
हस्तलिखित	आशुज्ञा	प्रतिध्वनि
हार्मोनियम	आशुविका	तात्कालिक
उल्कर्ष	आईडेन्टिटी कार्ड	ओरकंडिशनर
निःस्पृह	आर्कियोलोजिस्ट	ओडियन्स
प्रकृति	आर्टिकल	ओफ़िशियल
अनियंत्रित	आविर्भूत	कॉमर्स
आविर्भाव	आंतरसूङ	कॉम्युनिकेशन
रेलवे	ईकोनोमिक्स	किकेट
ऑन्जिनियर	ईन्जेक्शन	क्लासिकल
टेलिविजन	ईन्टरव्यू	क्वोलिफिकेशन
मार्केटयार्ड	ईलेक्ट्रोशियन	गायनेकॉलोजिक
अगाध्योसितोर	उल्लिखित	गोठणाभूद
अधिक्षेत्र	उंचीकूद	यित्रपोथी
अनिवार्य	ओकॉमोडेशन	जनान्तिके
अपरिग्रह	ओक्सिडन्ट	जनालिस्ट
अल्ट्रेमेटम	ओडमिशन	जिनियस
अस्तित्ववाद	ओनरोलमेट	ज्योतिर्लिंग

- : કહેવતો :-

મહત્વની કહેવતો અને તેના અર્થો

- અક્કમીનો દડિયો કાણો
કમનસીબ વ્યક્તિને ન હોય ત્યાંથી મુસીબત આવે.
- અભિનને ઉધર્ય ન લાગો
અભિનની જેમ જે શુદ્ધ હોય તેને ડાદ લાગતો નથી.
- આપ ભલા તો જગ ભલા
આપણે સારા તો સામેની વ્યક્તિ પણ સારી રીતે વર્તે ।
- આગ લાગો ત્યારે કૂવો ખોદવાથી શું ?
મુશ્કેલી આવે ત્યારે તેનો ઉપાય શોધવા બેસવાથી અર્થ ન સરે.
- અણી ચૂક્યો સો વરસ જીવે
કટોકટીમાંથી પાર ઉતરી જવું તે જ ઉત્તમ છે.
- અધૂરો ઘડો છલકાય ઘણો
ઓછી આવડત હોય તે વધારે દેખાવ કરે.
- આંખનું આંજળા ગાલે ઘસ્યું
અજ્ઞાનવશ અયોગ્ય પ્રવૃત્તિ થઈ.
- ઉજ્જડ ગામભાં એરંડો પ્રધાન
બહુ સારી વસ્તુ ન મળે ત્યાં ઓછી ખરાબ પણ સારી ગણાય.
- ઉતાવળે આંબા ન પાકે :
ઉતાવળ કરવાથી કામ સારં થાય નહિં.
- ઉગાતા સૂરજને સૌ નમે
સતાને સૌ આધીન બનવા જાય.
- આંખમાં અમી તેને દુનિયા સમી

જે સંબંધ સારો રાખે તે વ્યવહાર સારો જળવી શકે.

- દૂરથી કુંગાર રળિયામણાં
દૂરથી બધુ સુંદર જ બતાય નજીક જઈએ ત્યારે સાચી હંકિકત જણાય.
- ડાંગે માર્યા પાણી જુદાં ના પાડે
એક લોહીવાળામાં ઝટ ફુસંપ ન કરાવી શકાય.
- તરણા ઓથે કુંગાર
માયારૂપી તરણાને લીધે સત્ય દેખાતું નથી.
- તાંબાની તોલડી તેર વાનાં માગે :
ઘરસંચારમાંડો ત્યારે ઘણી ચીજસામગ્રી જોઈએ.
- દીવા પાછળ અંધારું
જાણીતા માણસના મરણ પછી નમાલો માણસ આવવાને લીધે ફેલાતી અંધાધૂંધી.
- દયા ડાકણને ખાય
દયા કરવા જતાં આફત વહોરવી પડે.
- દુકાળમાં અધિક ભાસ
મુશ્કેલીમાં વધારો થવો.
- નામ મોટાને દર્શન ખોટાં
બહારથી પ્રતિષ્ઠિત પણ અંદરથી દોષોથી ભરેલું.
- પગ જોઈને પછેડી તણાય
આવક મુજબ ખર્ચ કરવો જોઈએ.
- નેવાનાં પાણી મોબે ન ચાટે
અશાક્ય વસ્તુ શક્ય ન બને .
- પાડાના વાકે પખાલીને ડામ
એકના દોષે બીજાને સજા થાય.

- પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા
તંદુરસ્તી એ પહેલું સુખ છે.
- પાણી વલોવ્યે માખણ ન નીકળે
વ્યર્થ મહેનત કરવી.
- પાઘડીનો વળ છેડે
કામના પરિણામથી જ કામ પરખાય.
- પાકા ઘડે કાંઠા ન ચડે
વખત વીત્યા બાદ પરિસ્થિતિમાં ફેરફાર ન થાય.
- પારકે ભાણે મોટો લાડુ
પોતાની વસ્તુ કરતાં બીજાની વસ્તુ સારી લાગે.
- પારકી આશ સદા નિરાશ
બીજા ઉપર આધાર રાખતાં સહન કરવું પડે.
- પ્રથમ ગ્રાસે મદ્દિકા
શરૂમાં વિદન નડવું.
- પ્રાણ અને પ્રકૃતિ સાથે જાય
સ્વભાવ બદલવો મુશ્કેલ.
- ફરતે એકાદશીને વચ્ચમાં ગોકુળ આઠમ
ભૂખમરાની દશા આવવી.
- બકરં કાટતાં ઊંટ પેસે
નાનું વિદન કાટતાં મોટું વિદન આવે.
- બાર હાથનું ચીભડું તેર હાથનું બી
અશક્ય વાત હોવી.
- બાવાના બેય બગાડ્યા
બેય બાજુથી પસ્તાવું.

- બોલે તેના બોર વેચાય
કહ્યા વિના કોઈ ન જાણો.
- બાંધી મુઢી લાખની તે ઉઘાડી તે રાખની
વાત ગુપ્ત રહે ત્યાં સુધી મહત્વની અને પ્રગાટ થઈ ગયા પછી કશા
કિંમતની નહિં.
- ભાત મેલીએ પણ સાથ ન મેલીએ
ખાવાનું છોડવું પડે તો છોડવું પણ મિત્રતા દુઃખ વેઠીને પણ નિભાવવી.
- ભસતો કૂતરો ભાગ્યે જ કરડે
લાંબી વાતો કરનારથી કંઈ થતું નથી.
- ભાંગ્યું ભાંગ્યું તોચ ભર્ય
પોતાની પડતી અવસ્થામાં પણ પોતાની મૂળ આબર સાચવી રાખવી.
- મા તે મા બીજા વગડાના વા
મા સમાન બીજું કોઈ નથી.
- માથા કરતાં પાઘડી મોટી
ગજ બહારનું કામ કે જવાબદારી
- મુખમાં રામ ઔર બગાલમાં છૂરી
દેખાવે સાલું પણ દિલમાં કપટ હોય.
- મોરના દેંડા ચીતરવાં ન પડે
સાચી વર્ષાને જાહેરાતની જરૂર નથી.
- રજનું ગજને વાતનું વટેસર
નાની વાતને મોટું સ્વરૂપ આપવું.
- રાત થોડીને વેશ ઝાગ્યા
સમય ઓછો હોય ને કામ વધુ હોય.
- રોકડા કરતાં વ્યાજ વહાલું

પૌત્રો પ્રત્યે અપાર પ્રેમ – વાત્સલ્ય રાખવું.

- હથેળીનો ગોળ જ્યારે ખાવો હોય ત્યારે ખવાય
પોતાની પાસે જે વસ્તુ હાજર હોય તે જ ઉપયોગમાં આવે.
- સ્વાર્થ આગળ પરમાર્થ આંધળો
પોતાનો જ્યાં સ્વાર્થ દેખાય ત્યાં પરમાર્થને સ્થાન રહેતું નથી.
- હવેલી લેતા ગુજરાત ખોઈ
વગાર વિચાર્યુ પગાલું ભરવાથી પરિણામ સારં આવતું નથી.
- હસે તેનું ઘર વસે
આનંદમાં રહેવાથી જીવન સમૃદ્ધ બને છે.
- હંસ ગયાને બગાલા રહ્યાં
અસલ વસ્તુ જતી રહીને નકલી વસ્તુ રહી.
- હાડ હસેને લોહી તપે
આનંદ અને ગુર્સો બન્ને સાથે હોવાં.
- હાથના કર્યા હૈયે વાગ્યાં
પોતાની ભૂલનો પોતે ભોગ બન્યાં.
- હોઠ સાજા તો ઉત્તર ઝાગા
વાણી શક્તિ હોય તો ગમે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય.
- હૈયું બાળવા કરતાં હાથ બાળવા સારા
પસ્તાવો કરવાં કરતાં જાતે કરી લેવું સારં.
- સોંધું ભાડુંને સિદ્ધપુરની જાગા
મર્યાદિત સાધનોથી સુંદર કામ કરવું.
- સો દહાડા સાસુના એક દહાડો વહુનો
પ્રાસ અને સીતમનો બદલો લેવાની તક એક વખત મળે છે.
- સોટી વાગે ચમચમ વિધા આવે ધમધમ

સોટીથી ડરાવીએ તો વિદ્યા જલદી આવે.

- સૂરત સોનાની મૂરત
સૂરત શહેર સમૃદ્ધ શહેર છે.
- સેવા કરે તો ભેવા ભળે
જે બીજાનું ભલું કરે તેને અવશ્ય તેનું સફળ ભળે છે.
- સૂરતનું જમણને કાશીનું મરણ
કાશીમાં નીપજેલ મરણ સ્વર્ગ આપે છે. તેમ સૂરતમાં જમણ સ્વર્ગ સમું સુખ આપે છે.
- સો મરજો પણ સોના પાલનહાર ન મરજો
ગરીબ અને દુઃખી માણસોની સેવા કરનાર લાંબું જીવજો.
- સોનાની થાળીને લોટાની મેખ
અનેક સદ્ગુણો એક અવગુણથી ઝાંખા પડે.
- સૂડી વચ્ચે સોપારી
ધર્મસંકટ આવવું.
- સાંકડા કપાળમાં સોળ ભમરા
ગરીબનું નસીબ ગરીબ.
- સાત સાંધે ત્યાં તેર તૂટે
ઉપજ કરતાં ખર્ચ વધી જવું.
- સંઘર્યો સાપ પણ કામમાં આવે
દુનિયામાં કોઈ ચીજ નકામી નથી.
- સહિયારી સાસુને ઉકરડે મોંકાણ
જે સહિયારં છે તેની દેખભાળ કોઈ રાખતું નથી.
- સઈની સાંજને મોચીનું વહાણું
ખોટા વાયદા કરવા.

- **શેરને માથે સવા શેર**
દુનિયામાં એકબીજાથી બળવાન મળી આવે છે.
- **શેરડી ભેગો એરંડો પાણી પીએ**
એકની સાથે બીજું પણ લાભ મેળવે.
- **શિંગાડે ઝાલે તો ખાંડોને પૂંછડે ઝાલે તો બાંડો દરેક રીતે વાંકું પાડ્યા કરે.**
- **સૂંધને ગાંગાડે ગાંધી ન થવાય**
અધૂરી શક્તિ અને અપૂર્ણ સંપત્તિ હોવા છતાં પૂર્ણતાનો આડંબર કરીએ પણ લોકોએ ન માને.
- **વિનાશકાળે વિપરીત બુદ્ધિ**
આપતિ આપવાની હોય ત્યારે અવળું અવળું જ સૂઝે છે.
- **વાવે તે લણેને ખોદે તે પડે જેવું કાર્ય હોય તેવું ફળ મળે.**
- **લોભિયા વસે ત્યાં ધૂતારા ભૂષયા ન ભરે લોભ કરનાર છેતરાય છે.**
- **ખાળે ડૂચાને દરવાજા ઉઘાડા**
પૂરતાં પ્રમાણમાં સાવચેતી ન હોય અને ખોટો સાવચેતીનો દેખાવ કરે.
- **કુવામાં હોય તો હવાડામાં આવે મૂળમાં હોય તો જ બહાર આવે.**
- **મન હોય તો માળવે જવાય**
ઈંચા શક્તિથી કંઈ પણ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.
- **બે હાથ વિના તાળી ન પડે એકતામાં જ કાર્ય સફળ બને છે.**
- **મરણમાં રાજિયાને વિવાહમાં ધોળ**

જેવો પ્રસંગ હોય તેવું વર્તન કરાય.

- જાગતાની પાડીને સૂતેલાનો પાડો
જાગતા માણસને બીજા કરતાં વધુ લાભ થાય છે.
- ડાહી સાસરે ન જાયને ગાંડીને શિખામણ આપે
પોતો કાર્ય ન કરે અને બીજાને કાર્ય સોંપે.
- જર, જમીનને જોલં – ત્રણે કબજીયાનાં છોલં
પૈસો, જમીન અને સ્ત્રી ઝઘડાનું કારણ બને છે.
- છાણના દેવને કપાસિયાની આંખો
જેવો માણસ તેવો વ્યવહાર તેની સાથે કરવો.
- ઝાગ્જા હાથ રળિયામણાં
એકતા હોય તો ગમે તેવું કાર્ય થઈ શકે.
- ઝાગ્જી કીડીઓ સાપને તાણે
એકતા હોય તો ગમે તેવું અશક્ય કામમાં સફળતા મળે.
- ધેર ધેર માટીના ચૂલા
દરેક ઘરની પરિસ્થિતિ સરખી હોવી.
- મોસાળે જમણને મા પીરસનારી
સર્વ પ્રકારની અનુકૂળતા મળવી.
- ધી ટોળાય તો ખીચડીમાં
લાભ થાય તોય પોતાના જ થાય.
- વાવે કલજુને લણે લવજુ
મહેનત પહેલો કરે અને ફળ બીજો મેળવે.
- ઈશ્વરની લાકડીને અવાજ નથી
ઈશ્વર શિક્ષા કરે છે. ત્યારે ખ્યાલ આવતો નથી.
- આડે લાકડે આડો વહેર

ખરાબ માણસ સાથે ખરાબ થવું તે.

- જમવામાં જગાલોને કૂટવામાં ભગાલો
મહેનત બીજું કરે અને ફળ પણ બીજા કોઈ મેળવે.
- દૂધનાં દાઝયા છાશ ફૂંકી ફૂંકીને પીએ
કોઈ કાર્યમાં મળેલ નિષ્ફળતાથી ગમે તેવી નાની બાબતમાં પણ જોઈ
તપાસીને આગળ વધવું.
- આંગાળા ચાટે પેટ ન ભરાય
ખોટી વાતો કરવાથી કંઈ પ્રાપ્ત થતું નથી.
- એકલ દોકલના અલ્લા બેલી
જેને કોઈ સથવારો નથી તેને ઈશ્વર સહાય કરે છે.
- એકે હજારા ને સોએ બિચારાં
એક મરદ હોય તો તે હજાર વ્યક્તિને પણ પહોંચે છે.
- એક જાળમાં સો સાપ દેખ્યા
બડાઈ હાંકતી મોટી ગાપ જેવી વાત કરી.
- એક ચિનગારી વન બાળે
એક નજીવી બાબત સર્વનાશ નોતરે છે.
- એહું ખાય તે ચોપડયાને ભરોસે
કંધ મળશે તેની લાલચમાં થતી પ્રવૃત્તિ.
- એક ખ્યાનમાં બે તલવાર ન સમાય
બજે સમર્થ વ્યક્તિ એક જ સ્થાને ન રહી શકે.
- આવ્યો આસો ને મેઘ નાસો
સમય ગતિશીલ છે.
- આંધળા ખરચનું અંતકાળે સરવૈચું
બહુ જ ઉડાઉ માણસ છેવટે દેવાળું કાઢે.

- આંધળાની ગત આંધળા જાણે
જાતઅનુભવન અનુસાર જ્ઞાન હોય.
- આપ સમાન બળ નહિ તે મેદિ સમના જળ નહિ
જાત મહેનત સર્વશ્રેષ્ઠ છે.
- આડે લાકડે આડે વેણ
દુષ્ટ સાથે દુષ્ટતા જ શોભે.
- આટો વેચી ગાજર ખાધાં
મોંધી ચીજવસ્તુના બદલામાં સોંધી વસ્તુ મેળવી.
- આગો આગો ગોરખ જાગો
આગાળ જતાં ઉપાય મળી રહેશે.
- અરધમાં રામને અરધમાં ગામ
અસમાન વહેંચણી.
- અક્ષ આહારે ને ઘી વહેવારે લેવાય
દરેક વસ્તુ પ્રમાણસર શોભે.
- અક્ષ તેવું મન અને પાણી તેવી વાણી હોય
જેવાં ખાનપાન એવાં જ બુદ્ધિવર્તન થાય.
- અફીણનો જીવડો સાકરમાં ના જીવે
ખરાબ વાતાવરણમાં ટેવાયેલો માણસ સારા વાતાવરણમાં ન રહી શકે.
- શ્રમ વગરનું પ્રારબ્ધ લૂલું
પુરુષાર્થ આગાળ પ્રારબ્ધ પાંગાળું છે.
- શેરડીનો સાંઠો પૂંછડા લગી ગણ્યો ન હોય
માણસ સર્વગુણ સંપદ્ધ નથી.
- શેરડી ભેગો એરંડો પાણી પીએ
એકની સાથે બીજું પણ લાભ પામે.

- શેઠ આવ્યા તો કહે નાખો વખારે
ઘટિત સત્કારનો અભાવ.
- શીરા માટે શ્રાવક ન થવાય
નજીવા લાભ માટે ધર્મભ્રષ્ટ ન થવાય.
- વિદ્યાહીન નર તે પશુ
ભણેલો હોય તે જ માણસ ગણાય.
- વેળા વેળાની છાંયડી
મનુષ્ય કરતાં સમય વધુ બળવાન છે.
- શાઠમ્ પ્રતિ શાઠ્યમ્
દુષ્ટ સામે દુષ્ટતા.
- વાંસના કજિયા વન બાળે
નાની વરતુને કારણભૂત બનાવી મોટું રૂપ આપવું.
- વરને કોણ વખાણે તો કહે વરની મા
પોતાનું એટલું સારું એમ સૌ કહેતું હોય છે.
- વખતની વાત વખતે છાજે
જે કાળે જે કરવું જોઈએ તે કાળે તે કરવું.
- લેવા ગાયો બકરીને ખોળ આવ્યો ઊંટ
થોડું સુખ લેવા જતાં મોટી પીડા આવી.
- લોકની લાજે કે પેટની દાઢે
લાચાર પરિસ્થિતિ.
- લોભે લક્ષણ જાય
લોભથી નુકસાન પહોંચે.
- વગ કરે પગ
લાગવગાથી પ્રવેશ પામી શકાય છે.

- **લીલા વનનાં સૂડા ઘણાં**
લાભ દેખાય ત્યાં ઘણા આવે.
- **લુચ્યાની પાંચશોરી ભારે**
કપટ કરનાર માણસ ઘણીવાર જુતી જાય.
- **લાંબા જોડે ટૂંકો જાય મરે નહિં તો માંદો થાય**
કોઈનો વાદ કરવો નહિં, પોતાની શક્તિ પ્રમાણે વર્તવું.
- **લખતો ભૂલે ને તરતો ડૂબે**
જે કામમાં પડે તેની જ ભૂલ થાય.
- **રાંઠી ઘોડીએ પલાણ માંડી**
હલકી વસ્તુથી કામ લીધું.
- **રામ રાખે તેને કોણ ચાખે ?**
પ્રભુ રક્ષે તેને કોઈ નુકસાન ન કરી શકે.
- **મણ ભાતને સવામણ કૂસકી**
વસ્તુ શુદ્ધ ન હોવી.
- **મઠ વાવીને બાજરો લણવો**
પરિશ્રમ કરવાથી જુવન જુવવા રોટલો કમાઈ શકાય.
- **મખમલની મોજડી માથે ન પહેરાય**
જે વસ્તુ જ્યાં શોભતી હોય ત્યાં જ શોભે.
- **ભેંશ કૂદે તે ખીલાને જોરે**
પીઠબળ વિના ઉત્સાહ ન હોય.
- **ભાડાની વહેલને ઊલાળી મેલ**
કામમાં બિનપરવાઈ હોવી.
- **ભલાનો ભાઈને ભુંડાનો જમાઈ**
વ્યક્તિ જેવી હોય એ રીતે એની સાથે વર્તવું.

- ભરમ ભારીને બિસ્સાં ખાલી
વગાર પૈસે ડોળ કરવો.
- ભણતાં પંડિત નીપજે, લખતાં લહિયો થાય
મહાવરાથી બધુ સાધ્ય થાય, મહાવરાથી જ મનુષ્ય પૂર્ણ થાય છે.
- ભૂખે મરતું ચોરી શીખે
ભૂખ્યો માણસ ગમે તે અનિષ્ટ કરે છે.
- હંસની ચાલ ચાલવા જતાં કાગડો પોતની ચાલ ભૂલ્યો
કોઈની નકલ ન કરવી.
- હસવુંને લોટ ફાકવો સાથે બને નહિં
એકસાથે બે કામ ન કરી શકાય.
- હશે તેનું જ્શે
જેની પાસે કંઈક હશે તેનો વ્યય થશે.
- સો મણ તેલે અંધારં
સાધન હોવા છતાં કામ સફળ ના થાય.
- સો વાર બકોને એક વાર લખો
લખ્યું બોલે.
- સોય પછવાડે દોરો
સોયને દોરો અનુસરે છે.
- સોમાં નવાણુંની ભૂલ
હિસાબમાં ગોટાળો.
- સૌ ગયાં સગોવગો, વહુ રહ્યા તિલે પગો
વહુને આનંદથી વંચિત રહેવું થયું.
- સૌ સૌના ઘરના શેઠ
માણસ પોતાના ક્ષેત્રમાં હકૂમત ચલાવી શકે.

- સૂતેલા સિંહને જગાડવો નહિં
કારણ વગાર જોખમ ન લેવું.
- સૂરજ કાંઈ છાબડે ટાંક્યો રહે નહિં
શક્તિશાળી, પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિ છૂપી રહી શકતી નથી.
- સાંભળ્યાંનો સંતાપ અને દીઠાનું ગેર
સાંભળવાથી દુઃખ થાય અને જોવાથી પણ દુઃખ થાય છે.
- સાહેબ મહેરબાન તો ગાધ્યા પહેલવાન
ઈશ્વરની કૃપા હોય તો મૂર્ખ પણ ઉત્તમતા પામી શકે છે.
- સાપના મોંમાંથી અમૃત ન નીકળો
દુષ્ટ લોકો પાસેથી સારાની આશા ન રહે.
- સાપ કાંચળી બદલે પણ વળ ન મૂકે
પ્રાણ અને પ્રકૃતિ બદલાતી નથી.
- સારામાં સહુનો ભાગ
સુખમાં સૌ ભાગ પડાવે.
- સિંહ પાંજરે પડ્યો ગરીબ
ગુલામી દુઃખકર છે.
- સુપાત્રે દાન કુપાત્રે ધાન
દાન પાત્ર જોઈને અપાય.
- સુથારનું મન બાવળિયે
સ્વાર્થભરી નજર હોવી.
- સહુ પોતપોતાના ગીત ગાય
સૌને પોતાની જ વાતો કરવી ગમે.
- સમદર તરીને ખાબોચિયામાં ઢૂળ્યા
મોટા સાહસમાં સફળ થયા અને નજુવા કામમાં નિષ્ફળ રહેવું.

- **સમો વરતે સાવધાન**
વખત જોઈ વર્તન કરવું.
- **સમ ખાય તે સદા જૂઠો**
વાત વાતમાં સોગાન ખાય તેનો વિશ્વાસ કરવો નહીં.
- **સમજુ વેરી સારો પણ મૂરખ બાઈબંધ ખોટો**
મૂરખ ભિત્ર કરતાં શાણો શાત્રુ સારો.
- **સહિયારી સાચુને ઉકરડે મોંકાણ**
જે સહિયારું છે તેની દેખસંભાળ કોઈ રાખતું નથી.
- **સાજા ખાય અન્નને માંદા ખાય ધન**
બીમાર માણસ પાછળ ધન વધારે વપરાય.
- **સાગરનું નીર ગાગરમાં ન સમાય**
અતિશાયપણું અને અગાધતા સાથે ન જોવા મળે.
- **સાજે લૂગાડે થીંગાડું ન હોય**
કારણ વગાર કોઈ કાર્ય ન થાય.
- **સસરાની શૂળી સારી પણ પિયરની વાલખી ભૂંડી**
સીનું સ્થાન તેના સાસરે જ શોભે.
- **સર્વ સાથ જે જગઞ્ઞાથ**
જનતાનો સહકાર જગઞ્ઞાથ સમાન બળવાન છે.
- **સવા મણ તેલે અંધારં**
સાધનો હોવા છતાં ગોરવ્યવરસ્થા હોવી.
- **વાટકીનું શિરામણ**
ટૂંકું સાધન, ઓછી વ્યવસ્થા હોવી.
- **વાસી વધે નહીં ને કુતા પામે નહીં**
પ્રમાણસરનું હોવું.

- **કુડના દાંડિયા કપાળમાં વાગે**
કપટનું પરિણામ શુભ અને સુખદાયક ન મળે.
- **કોઈની જીબ ફર્છે ને કોઈના પગ ફર્છે**
કોઈ હુકમ ફર્છે ને બીજો ધક્કો ખાય.
- **કોઈ ધને મોટું કોઈ મને મોટું**
કોઈ ધનવાન હોય તો કોઈ ઉદાર હોય.
- **કોઠી ધોયે કાદવ નીકળે**
કૃપાત્ર માટે કરેલા સારા પ્રયત્નો સારં પરિણામ આપતા નથી.
- **કોરા ભાણે આરતી ન થાય**
ભૂખ્યા પેટે ભગવાનને ન ભજાય.
- **કેડે છોકરં ને ગામમાં ઢંઢેરો**
પાસે જ હોવા છતાં બધે જ શોધી વળવું.
- **કેળ ફળે એક જ વાર ને આંબા ફળે વારંવાર**
કુળવાન અને સદાચારી એક જ હોય તો પણ ઉપયોગી.
- **કૂકડીનું મો ટેફલે રાજુ**
નાના માણસોને થોડાથી સંતોષ થાય.
- **કીડી ઉપર કટક**
નિર્બળ ઉપર બળવાનની ચડાઈ.
- **કોથલડીને કાગ વાને વરતાયે નહિ**
દેખાવ જોઈને ગુણ પારખવામાં ભૂલ ન કરવી.
- **કુમળો છોડ વાળીએ તેમ વળે**
નાનપણમાં જેટલી સારી ટેવો પાડવી હોય તેટલી પાડી શકાય.
- **કાચા કાચો કુંબ**
જીવન ક્ષણબંગુર છે.

- કાગડો ચાલે મોરની ચાલ
દેખાદેખી કરવાનો અર્થ નહિં.
- કાગડાની કોટે રતન બંધાયું
કજોકું થયું.
- કામ કર્યા તેણે કામણ કર્યા
પરિશ્રમ ફળદાયી છે.
- કાષની હાંલી એક જ વાર ચૂલે ચડે
અથું કામ કે એક જ વાર થઈ શકે.
- કાંઠા વિના ગુલાબ ના હોય
સુખ સાથે દુઃખ હોય જ.

- : ઝટિપ્રયોગો :-

મહત્વના ઝટિપ્રયોગો અને તેના અર્થ

- ધોંસરી ઉપાડવી : જવાબદારી લેવી.
- સાડીબાર ન રાખવી : ઓશિયાળા ન રહેવું.
- જીવ હેઠો બેસવો : જીવ મોટો હોવો.
- જિંદગી મોળી જવી : જીવન નીરસ થઈ જવું.
- પેટ ભરીને ફરવું : નિશ્ચિંત થઈને ફરવું.
- જીવન સંકેલી લેવું : મૃત્યુ પામવું.
- રસના ઘૂંટ પીવા : ખૂબ આનંદ માણવો.
- મોઢું ફેરવી લેવું : અણાગમો બતાવવો.
- સડક થઈ જવું : ઓચિંતા આઘાતથી મૂઢ થઈ જવું.
- ગોઠણ છૂટા થઈ જવા : હરતું – ફરતું થઈ જવું.
- બે પાંદડે થવું : આર્થિક સ્થિતિ સારી થવી.
- હાકાવાકા થઈ જવું : બેબાકળા થઈ જવું.
- રાજુના રેડ થવું : અતિશાય આનંદમાં આવી જવું.
- મોં ફાટી જવું : નવાઈ પામવું.
- ઘા એ ઘા જવું : ઝડપથી જવું
- લોહી જ્યેવું : મનને રાહત થવી.
- ઊંકરાટા ઉપડવા : નવી નવી દર્શાઓ થવી
- તલપાપડ થવું : અધીરા થઈ જવું
- લાગાણીનાં પૂર ઉમટવાં : પુષ્કળ લાગાણી થવી.

- **ચસકો લાગવો** : ટેવને અધીન થવું.
- **ચાનક ચડવી** : ઉત્સાહમાં આવી જવું.
- **ફજેતી થવી** : બદનામી થવી.
- **આત્મા ડંખવો** : મનમાં ખૂબ દુઃખ થવું.
- **કાન માંડવા** : દ્યાનથી સાંભળવું.
- **ભીંત ભૂલવી** : ભારે મોટી ભૂલ થવી.
- **ટોણો મારવો** : મર્મવચન કહેવું.
- **રંજ હોવો** : અફ્સોસ હોવો.
- **હળવા ફૂલ થઈ જવું** : ચિંતામુક્ત થઈ જવું.
- **ઝેર પ્રસરાવવું** : કંજિયાને કારણ આપવું.
- **ટીંબો બની જવો** : ગામ ઉજજડ થઈ જવું.
- **હાથ પડવું** : પ્રાપ્ત થવું.
- **સમદરપેટ રાખવું** : ઉદારતા દાખવવી.
- **છાતી ભાંગી જવી** : હિંમત હારી જવી.
- **મીઠાનાં હળ હાંકવાં** : ખેદાનમેદાન કરી નાખવું.
- **હૈયું પીગળવું** : કરણા કે દયા અનુભવવી.
- **સોડ તાણીને સૂઈ જવું** : મૃત્યુ પામવું.
- **પગ જાલવા** : માફી માગવી.
- **મહોર લાગી જવી** : પ્રમાણિત કરવું.
- **અડવું લાગવું** : સારું ન લાગવું.
- **આરો ન હોવો** : કોઈ ઉપાય ન હોવો.
- **ફાળ પડવી** : ધાસકો પડવો.
- **મચક ન આપવી** : તાબે ન થવું.

- હાથ મર્સ્તક પર હોવા : કૂપા કે મહેરબાની હોવી.
- નવનીત તારવવું : સારાંશ કાઢવો.
- ઓથ હોવી : સધિયારો હોવો.
- કળ વળવી : નિરાંત કે રાહત થવી.
- છેલારે ચઠવું. : અતિ ઉલ્લભમાં આવવું.
- ઓસાણ ન રહેવું : યાદ ન રહેવું.
- ઓગાળી નાખવું : દૂર કરી નાખવું.
- ઓછું આવવું : ખોટું લાગવું.
- ચહેરો કરમાઈ જવો : ચહેરો ફિક્કો પડી જવો.
- પાર ન હોવો : સીમા ન હોવી.
- દેછ મુક્ત થવું. : મૃત્યુ પામવું.
- ભરડો લેવો : ચારે બાજુથી ભીસમાં લેવું
- લલાટે લખાવું : નસીબમાં લખાવું.
- ભોંઢા પડવું : ઝંખવાણા પડી જવું.
- હૈયું બેસી જવું : આઘાતની લાગણી અનુભવવી.
- ધૂળમાં મળવું : કરેલા પ્રયત્નો નિષ્ફળ જવા
- દિલમાં અવાજ ઊઠવો : અંતરમાં પ્રેરણા થવી.
- એકસાથે બે ઘોડે ચડવું : એકસાથે બે કામ કરવાં.
- પરસેવો પાડવો : ખૂબ મહેનત કરવી.
- શરસંધાન કરવું : લક્ષ્ય સાધવું.
- કાન મરડી નાખવો : ભૂલની પ્રતીતિ કરાવવી.
- રવડી પડવું : રખડી પડવું
- જીવ ઊકળી ઊઠવો : ગુર્જ્જો ચડવો.

- પીઠ ફેરવવી : અનિયા બતાવવી.
- જળ મૂકવું : પ્રતિજ્ઞા લેવી.
- હૈયું ચિરાઈ જવું : ખૂબ દુઃખ થવું.
- અમી ચુસાઈ જવું : રસકસ સુકાઈ જવા.
- હૈયામાં મોં છુપાવવું : શરમિંદા બનવું.
- જીવ અકળાઈ જવો : અત્યંત વ્યગ્ર થઈ જવું.
- હડીઓ કાટવી : દોડાદોડ કરવી.
- ઉધામા કરવા : ખૂબ ધમપણાડા કરવા.
- નજર ઝરડાઈ જેવી : હૃદયમાં વેદના થવી.
- તરણોપાય કરવો : બચવાની તરકીબ કરવી.
- સાંસા હોવા : મેળવવું મુશ્કેલ હોવું.
- પગલાં સંભાળાવાં : ભણકારા થવાં.
- તરબતર થવું : ખૂબ ભીંજાઈ જવું.
- ગળાબૂડ હોવું : પૂરેપૂરા ખૂંપી ગયેલા હોવું.
- મૂલ્ય જળવાવું : ચોગ્ય કિંમત આંકવી.
- વિપત્તિને ખાવી : વિપત્તિને દૂર કરવી.
- કંતાઈ જવું : દૂર્ભળ થઈ જવું.
- છોડાં પાડવાં : માનભંગ કરવું.
- જગાન કરવો : ભારે મોટું કામ કરી નાખવું.
- ધરાબોળ જવું : પ્રલય થવો.
- નસ પકડવી : મૂળ કારણ શોધી કાટવું.
- કસર કાટવી : ભૂલ કે ખોટ ભરપાઈ કરી લેવી.
- પાણી ચટાવવું : ઉતેજન આપવું.

- ફાયર મારવી : વચમાં અડચણા નાખવી.
- પેટમાં તેલ રેડાવું : ધ્રાસકો પડવો.
- ફનાફાતિયાં થવું : પાચમાલ થવું.
- બરડો થાબડવો : હિંમત આપવી.
- બત્રીસીએ ચટવું : ચર્ચા થવી.
- બહુ લાગવો : કલંકિત થવું.
- બે ધારની તલવારે રમવું : બજે પક્ષ તરફ ટળવું.
- બાવન વીર હોવું : મહાબળિયો હોવો.
- બારે મેહ વરસવા : પુષ્કળ કમાણી થવી.
- ભેજમાં વહેર ભરાવો : મગારચી થવી.
- ભવાં ચડાવવા : ગુસ્સે થવું.
- ભાવટ ભાગવી : ઉપાધિ – પીડા દૂર થવી.
- શીશ કુરબાન કરવું : જીવન સમર્પિત કરવું.
- અંકે કરવું : સંપૂર્ણ કરવું.
- આકડા વાવવા : લડાઈને આમંત્રણ આપવું.
- ઓડનું ચોડ કરવું : કાંઈનું કાંઈ કરવું.
- ખારી દાઢ થવી : નફો મેળવવો.
- ખોડો નીકળવો : ભારે સંહાર થવો.
- ગણેશ માંડવા : શરૂઆત કરવી.
- ગાધેડે ચડવું : બેઅબર થવું.
- રસાતલ જવું : તદ્દન ભાંગી પડવું.
- લાંછન લાગવું : આબર જવી.
- વખારે નાખવું : બહુ દરકાર ન રાખવી.

- લોચા વાળવા : ગરબડા – ગોટાળો કરવો.
- વટાણા માપવા : નાસી જવું.
- હજાર ઘંટીનો લોટ ખાવો : ઘણો અનુભવ લેવો.
- હથિયાર હેઠાં મૂકવાં : હાર કબૂલ કરવી.
- બિરદ બાંધવું : પ્રતિઝા કરવી.
- ભભૂતી ચોળાવવી : ધનમાલ વિનાનું કરવું.
- કંધોતર ઊઠી જવા : દીકરા ગુજરી જવા.
- ઈડરિયો ગાઠ જુતવો : મોટી સિદ્ધિ મળવી.
- ઉત્તરતી વેળા આવવી : પડતીનો વખત આવવો.
- આંધળે બહેંચં કુટાવું : ગેરસમજ થવી.
- ઉચાળા ભરવા : સામાનની ફેરબદલી કરવી.
- આચમન મૂકવું : પાણી મૂકવું.
- પોતાને તુંબડે તરવું : આપબળથી જીવવું.
- ફૂ થઈ જવું : નાશ પામવો.
- ચોખામગા ભળી જવા : કામ પૂર્ણ થઈ રહેવું.
- ફીફાં ખાંડવાં : મિથ્યા પ્રયત્ન કરવો.
- પત રાખવી : આબરૂ બચાવવી.
- પાટિયાં દેવાવાં : છાતી બેસી જવી.
- ધોતિયાં છૂટી જવાં : ગાભરાઈ જવું.
- જહંગિરી ચલાવવી : જોહુકમી ચલાવવી.
- જામગારી ચાંપવી : ઉશકેરણી કરવી.
- જંપ વળવો : શાંતિ વળવી.
- ચટકો ભરવો : લાગાણી થાય તેમ કહેવું.

- કાખલી કૂટવી : આનંદમાં આવી જવું.
- કાન આમળવા : શિક્ષા કરવી.
- ઓશલો કૂટવો : છાતી કૂટવી.
- કડકા બાલૂસ હોવું : ખૂબ અકિંચન હોવું
- આકાશ તૂટી પડવું : ઓચિંતી આપતિ આવવી.
- અંધારે ડાંગ મારવી : હેતુ વગાર કામ કરવું.
- ખાતરે પાણી પાવું : સરસાઈ કરવી.
- કેડ ભાંગી જવી : નબળા થઈ જવું.
- છીંડા શોધવાં : દોષ જોવા.
- આંખે પાટા છોડવા : બુદ્ધિપૂર્વક વિચાર કરવો.
- આંતરડી કકળવી : હૃદયમાં ભારે વેદના થવી.
- અક્કલના કાંકરા થવા : બુદ્ધિનો નાશ થવો.
- અડદાળો કાઢવો : મરણાતોલ માર મારવો.
- ચોખામગ ચાટી રહેવા : સ્થિતિ બગાડવી.
- ચોવટ કરવી : પારકી પંચાત કરવી.
- અછો અછો વાનાં કરવાં : ખૂબ રાજુ રાખવું.
- છકી જવું : બહેકી જવું.
- છાશમાં પાણી ઉમેરવું : વધારીને કહેવું.
- ફૂલીને ફાળકો થવું : આનંદમાં ગૂમવું.
- બકરી બેં થઇ જવું : સાવ નરમ થઈ જવું.
- લાંઘણ કરવી : તદ્દન કોરો ઉપવાસ કરવો.
- રેવડી ઉડાવવી : હાંસીપાત્ર બનાવવું.
- મૂછ મરડવી : અભિમાન કરવું.

- મોખરો સાચવવો : બહાદુરીથી સામનો કરવો.
- પાસા પલટવા : બાજુ બગાડવી.
- છેડો ફાટવો : અલગ થઈ જવું.
- જમીનમાં પેસવું : શરમિંદા પડી જવું.
- પેટ ઉપર છરી મૂકવી : જીવ જોખમમાં નાખવો.
- આટો કાટવો : નુકસાનીમાં ઉતારવું.
- આણ વર્તાવવી : સતા ચલાવવી.
- આંખ ઊઘડવી : ભાન આવવું.
- ખો ભૂલી જવી : પાઠ મળવો.
- ઘડ બેસવી : સમજ પડવી.
- ગાબચી મારવી : બહાનું કાઢી જતા રહેવું.
- જમણો હાથ હોવું : મુખ્ય મદદગાર હોવું.
- જાત બોળવી : ભ્રષ્ટાચાર કરવો.
- ખઘરમાં હોમાવું : ભોગ થઈ પડવું.
- કાગારોળ કરવી : નકામો કબજીઓ કરવો.
- આંખ ટાઢી થવી : સંતોષ થવો.
- ઘડો લેવો : શિખામણ કે દાખલો લેવો.
- ઘરમધક્કો પડવો : ફોગાટ ફેરો થવો
- ઘાડ મારવી : પરાક્રમ કરવું.
- દાંત ખાટા કરવા : નાસીપાસ કરવું.
- દાળમાં કાળું હોવું : છૂપું કે ગુનો બહાર આવવો.
- દાવો સોગઢી મારવી : આવ્યો પ્રસંગ ચૂકવો.
- તડકો-છાંયડો વેઠવો : સુખ દુઃખ અનુભવવું.

- તડાતડી બોલવી : સામસામે લડવું.
- તાગાડધિક્ષા કરવા : પારકે પૈસે આનંદ કરવો.
- ડફણાં મારવાં : ફટકા મારવા.
- ઠોકર વાગવી : નુકસાન સહન કરવું.
- ડંફાશ મારવી : ડોળ કરવો.
- ટોપી ફેરવવી : દેવાળું કાઢવું.
- ઝાડ થવું : કોધથી ઊભા થઈ જવું.
- જીવ સટોસટનું હોવું : જોખમ ભરેલું હોવું.
- જીવ પડીકે બંધાવો : ગાભરાઈ જવું.
- છબરડો વાળવો : ગોટાળો કરવો.
- ચૌદમું રતન બતાવવું : મારની બીક બતાવવી.
- ચીનના શાહુકાર થવું : લુચ્યા કે કપટી થવું.
- ચૂનો લગાડવો : છેતરવું.
- ચીલે ચીલે ચાલવું : પડેલા રિવાજ મુજબ ચાલવું.
- ચંદરલો બાંધવો : જૂદું નામ કે કીર્તિ મેળવવી.
- ઘીને ઘડે ઘી થવું : સારાં વાનાં થવાં.
- કાચા નિયોવી નાખવી : શરીરે કષ્ટ વેઠવું.
- કીડીઓ ચઠવી : કંટાળો આવવો.
- કાળા પાણીએ જવું : દેશનિકાલ થવું.
- કાળજે કોરાઈ રહેવું : ચાદ રહેવું.
- કાળા તલ ચોરવા : ખરાબ કાર્ય કરવું.
- કસર રહેવી : બેદરકાર રહેવું.
- ઓછું ઓછું થવું : ખુશામત કરવી.

- ઊંઠાં ભણાવવાં : ખોટી વાત સમજાવવી.
- આડો આંક વાળવો : તોબા કરવી.
- પોબારા ગણવા : નાસી જવું.
- ફાળ પડવી : એકાએક ચોંકવું.
- પેરવી કરવી : ગોઠવણ કરવી.
- પીપળો ફાટવો : દરોડો પડવો.
- પાંદડું ફરવું : નસીબ ઉઘડવું.
- ભાંગરો વાટવો : છૂપી વાત ખુલ્લી કરવી.
- ભેજું ફાટી જવું : ધેલા બનનવું.
- ભીડો મારવો : ખોટું બોલવું
- માડાગાંઠ વળવી : એક જ સ્થિતિમાં રહેવું.
- મગજમાં રાઈ હોવી : મિજાજ કે અભિમાન હોવાં.
- મન પીગાળવું : દિલમાં દયા આવવી.
- મમરો મૂકવો : કલણ થાય તેમ કરવું.
- મનમાં ઘોળાવું : મનમાં ગુંચવાચા કરવું.
- માથું મારવું : દરમિયાનગીરી કરવી.
- માથે છીણી મૂકવી : નુકસાન કરવું.
- વીલું મોં થવું : દુઃખથી મોં ઊતરી જવું.
- અલવિદા કરવી : છેલ્લી સલામ કરવી જવું.
- ગાળથૂથીમાં મળવું : બાળપણથી મળવું.
- મથરાવટી મેલી હોવી : આબરૂ ખરાબ હોવી.
- અપીલ કરવી : અસર કરવી.
- દાઢીમાં હાથ નાખવો : કાલાવાલા કરવા.

- થૂંકેલું ગળવું : આપેલ વરનમાંથી ફરી જવું.
- ઘાસ કાપવું : ફોગાટ મહેનત કરવી.
- કાઢું પકડવું : અક્કડ થવું.
- બજારોવિનદા કરવું : પ્રભુભજન કરવું.
- તડાકો પડવો : એકાએક લાભ થવો.
- ઝાડી નાખવું : છપકો આપવો.
- નખોદ જવું : વિનાશ થવો.
- કારબાણ ડહોળવું : ખોટો ડોળ કરવો.
- લય પામી જવું : નાશ પામી જવું.
- મંડી પડવું : કામ કર્યે જવું.
- પાર પાડવું : સફળતા મેળવવી.
- હૈએ બેસી જવું : આધ્યાત્મિ લાગણી અનુભવવી.
- અભરે ભરાવું : સમૃદ્ધ થવું.
- ધરવ ન થવો : સંતોષ ન થવો.
- આનાકાણી કરવી : હા ના કરવી.
- અતિકુમણ કરવું : હદ કે સીમાની બહાર જવું.
- તિતરબિતર કરી નાખવું : આમતેમ કરી નાખવું.
- અક્ષરો ઘાટા કરવા : વધારે ચાદ આવવું.
- વટ હોવો : દમામ હોવો.
- રાખ વળી જવી : ભુલાઈ જવું.
- નવી ભાત પાડવી : નવો રિવાજ શરૂ કરવો.
- ટક્કર ઝીલવી : સામનો કરવો.
- કાયા પટકાઈ પડવી : બીમાર પડવું.

- **તંત ન મૂકવો** : જીદ કે છી ન મૂકવી.
- **કંકે દૂમો બાળવો** : ગાળગાળા થઈ જવું.
- **હાંઓ કરવું** : શાંત કરવું.
- **બલિહારી હોવી** : વિશેષતા કે ખૂબી હોવી.
- **દિશાશૂન્ય થઈ જવું** : કોઇ માર્ગ ન સૂઝવો.
- **દાદ આપવી** : ન્યાય આપવો.
- **અવસ્થાને આરે પછોંચવું** : વૃદ્ધ થવું.
- **તલપાપડ થઈ રહેવું** : અત્યંત આતુર થઈ જવું.
- **ડાગાળી ચસકી જવી** : પાગાલ થઈ જવું.
- **અંગ કળવું** : શરીરમાં કળતર થવી.
- **ટાટો શેરડો પડવો** : ધાસકો લાગવો.
- **તરબોળ કરવું** : તલ્લીન કરવું.
- **સંતલસ કરવી** : ખાનગી ચર્ચાવિચારણા કરવી.
- **આસાએશ રહેવી** : રાહિત થવી.
- **દુંઢવો મૂકવો** : મોટેથી રડી પડવું.
- **વા સાથે વઠવું** : ગમે તેની જોડે લડી પડવું.
- **ઈકોતેર પેટ્ટી તારવી** : નામ રોશન કરવું.
- **હાક ગાજવી** : પ્રભાવ જણાવવો.
- **પાધર થવું** : ઉજ્જળ થઈ જવું.
- **કૃતાર્થ થવું** : ધન્ય થવું.
- **નખોં વળી જવું** : સંદતર નાશ થવો.
- **કાન મરડી નાખવો** : ભૂલની પ્રતીતિ કરાવવી.
- **છળી મરવું** : આઘાત અનુભવવો.

- પડતું મૂકવું : છોડી દેવું.
- હાથપગ ટીલા થવાં : નાહિંમત થઈ જવું.
- માથું ખાવું : હેરાન કરવું.
- આંખમાં ધૂળ નાખવી : છેતરવું.
- કાન કરડવાં : ગુપસુપ વાત કરવી.
- રાઇનો પર્વત કરવો : નાની વાતને મોટી બનાવવી.
- રજનું ગજ કરવું : નાની વાતને મોટી બનાવવી.
- ગોદડે ગાંઠ વાળવી : ખોટી મહેનત કરવી.
- જીવ ટૂંકો કરવો : ઓછું આવવું.
- પગ ટીલા પડવા : નિરાશ થઈ જવું.
- ઘાસ કાપવું : ખોટાં પ્રયત્નો કરવાં.
- નાકે દમ આવવો : બહુ હેરાન થવું.
- પાણીચું આપવું : બરતરફ કરવું.
- ધુમાડાને બાચકા ભરવાં : વ્યર્થ મહેનત કરવી.
- સિંહ મટીને શિયાળ થવું : ગૌરવ ગુમાવવું.
- પાણી વલોવવું : ફોગાટ પ્રયાસ કરવો.
- પ્રાણ પાથરવાં : જીવ આપી દેવો.
- બેસવાની ડાળ કાપવી : મૂખાઈભર્યુ કામ કરવું.
- ઈડાંચિયો ગાઠ જુતવો : ખૂબ મોટું પરાક્રમ કરવું.
- ગોડ ન બેસવી : સમજ ન પડવી.
- એકના બે ન થવું : પોતાની વાતમાં મક્કમ રહેવું.
- લોહીનું પાણી કરવું : સખત મહેનત કરવી.
- પાણીમાં લીટા કરવા : વ્યર્થ પ્રયાસો કરવાં.

- કાકા મટીને ભગ્રીજા થવું. : ઊંચા મટી નીચા બનવું.
- પાણીની ગાંસડી બાંધવી : ફોગાટ મહેનત કરવી.
- ઘૂળ કાઢી નાખવી : ખૂબ ઠપકો આપવો.
- જાત ઘસી નાખવી : સખત શ્રમ કરવો.
- જીવ બગાડવો : નિરાશ થવું.
- ચોરે ચડવું : પ્રસિદ્ધ થવું.
- જંગાલ થવું : વેરાન થવું.
- છાશમાં માખણ જવું : કામ ન આવડવું.
- ગુંચ કાઢવી : મુશ્કેલી દૂર કરવી.
- કોરે કાગળે મતું મારવું : મફત કામ કરાવવું.
- કાળા તલ ચોરવા : ખરાબ કાર્ય કરવું.
- કાશ કાઢવી : પીડા બતાવવી.
- કળશ ટોળવો : પસંદ કરવું.
- કપૂરે કોગળા કરવા : સુખી હોવું.
- કબાડું કરવું : ગોરસમજ થવી.
- આંખમાંથી ભાલા કાઢવા : કરડી નજરે જોવું.
- આંખમાં કમળો હોવો : અદેખાઈ હોવી.
- આંગળી પર રાખવું : લાડમાં રાખવું.
- ધાપ મારવી : આડોઅવળો હાથ મારવો.
- ધુમાડો કરવો : ખોટી રીતે ખર્ચી નાખવું.
- ઘૂળ ફાકતા કરી દેવું : પાયમાલ કરવું.
- નવાણુંનો ધક્કો પડવો : ભારે ખોટ આવવી.
- નોખ રહેવી : આબર રહેવી.

- પગ આવવા : અદ્રશ્ય થવું.
- પહોડ ઉઠાવવો : ભારે કામ પૂર્ણ કરવું.
- પાઘડી મૂકવી : દેવાળું કાટવું.
- પડો વજડાવવો : ઢંઢેરો પિટાવવો.
- પાડ ચડવો : ઉપકાર તળે આવવું.
- પાતરે પાણી પાવું : હથેળીમાં નચાવવું.
- પાનિયું ઊઘડવું : નસીબ ખૂલવું.
- પાર પામવો : ભેદ જાણવો.
- બીડું ઝડપવું : કોઈ સાહસ માથે લેવું.
- મૂળ ખોદવા : નિંદા કરવી.
- મૂછ ચડાવવી : લડાઈ કરવી.
- મુષ્ટીમાં રાખવું : કાબૂમાં રાખવું.
- ધૂળ ફાક્તા કરી દેવું : પાયમાલ કરવું.
- ધોખો પહોંચવો : ઝપાટો લાગવો.
- ધાર્યું તીર વાગવું : ધારેલા અર્થની સિદ્ધિ થવી.
- નવ નેજા પાણી ઉત્તરવું : મહામુશકેલી પડવી.
- નસકોરાં ફૂલવાં : અભિમાન ચડવું.
- નાણી જોવું : તપાસ કરી જોવી.
- શ્રાવણ-ભાદરવો વહેવો : ચોધાર આંસુ સારવાં.
- શૂળી ઉપર સૂવા જવું : જીવને જોખમે ઝંપ લાવવું.
- સગડી માથે લેવી : બીજાની આપદા વહોરી લેવી.
- સણાકો થવો : માદું લાગવું.
- સરાણે ચડાવવું : આરંભ કરી આપવો.

- શંખ વાગવો : ખાલીખમ થઈ જવું.
- શંખ ફૂકવો : હારી જઈ અધવચ્ચે પડતું મૂકવું.
- વેલો વધવો : કુટુંબ કે પરિવાર વધવો.
- વેળા ભજવી : ઓચિંતી ભારે આફત આવવી.
- વેઢે કંકોડી દળવી : નકામો પ્રયત્ન કરવો.
- વીંટીમાંનું નંગા હોવું : લુચ્યું હોવું.
- વીસ વસા થવું : પાર ઉત્તરવું.
- વેટા ગણવા : ગણતરી કરવી.
- વેતરણ રાખવી : સગવડ રાખવી.
- શુક્ષવાર વળવો : લાભ થવો.
- સાતા વળવી : શાંતિ મળવી.
- સસલાનું શિંગાડું શોધવું : ફોગાટ ફાંઝા મારવાં.
- સળ ન સૂઝવી : કશી ગમ ન પડવી.
- સળ બેસાડવા : બરાબર સમજાવી લેવું.
- સંઘ કાશીએ જવો : મનની મુરાદ પાર પડવી.
- સાકર પીરસવી : મીઠું બોલી કામ કટાવી લેવું.
- સાપે છંદૂદર ગળવું : મુશ્કેલીમાં આવવું.
- સાતપાંચ ગણવા : નાસી જવું.
- સૂરજ તપતો હોવો : ચાડતી હોવી.
- કાળજુ કંપવું : ખૂબ દુઃખ થવું.
- કપાળે ડામ દેવો : કંઈ જ ન આપવું.
- આંગળી ઊંચી કરવી : સંમત થવું.
- પેટ ગળે આવવું : ખૂબ ખાવું.

- મોટા પર આવવું : ચાદ આવવું.
- મોટામાં તરણું લેવું : લાચારી બતાવવી.
- મોટા પર શાહી રેડાવી : પ્રતિષ્ઠાને હાનિ પહોંચવી.
- વરે પડવું : કેકાણે પડવું.
- વલો પડવો : નિષ્ફળ જવું.
- વાધ ભારવો : મોટું બહાદુરીનું કામ કરી બતાવવું.
- વાજ આવવું : ત્રાસી જવું.
- આ આવે તેમ કરવું : મનમાં આવે તેમ કરવું.
- વળતાં પાણી થવાં : જેર અંધું થવું.
- વાસીદામાં સાંબેલું જવું : અશક્ય કામ દેખાવું.
- હાડકાં ચોરવા : આગસ કરવી.
- માટીમાં મેળવવું : નાશ કરવો.
- મરચાં વાટવાં : કોઈની ગેરહાજરીમાં નિંદા કરવી.
- મંત્ર મૂકવો : છૂપી સલાહ આપવી.
- મલાજો પાળવો : મર્યાદા રાખવી.
- માથામાં પવન ભરાવો : મગફર થવું.
- મીણો ચડવો : ધેન ચડવું.
- મીંડુ વળવું : ખલાસ થવું.
- મોટું ગામતરં કરવું : મરણ પામવું.
- મોડ મૂકવો : જવાબદારીનો ભાર ઉઠાવવો.
- મોટે પાટલે બેસવું : માન આપવું.
- મોટા ઉપર નાક ન છોવું : શરમ ન છોવી.
- લીલાંપીળાં દેખાવાં : અંખે અંધારા આવવાં.

- લોટ ઊડવો : પાયમાલ થઈ જવું.
- વટાણા માપવા : નાસી જવું.
- રેવડીના ફેરમાં આવવું : મુશ્કેલીમાં આવવું.
- નિવેદ થવાં : રૂશવત આપવાની સગાવડ થવી.
- નેપાળો આપવો : ખૂબ ધમકાવવું.
- તાડનો શ્રીજો ભાગ હોવું : ઘણું ઊંચું હોવું.
- તલમાં તેલ ન હોવું : સામર્થ્ય જતું રહેવું.
- તૂંકે તૂંક ચલાવવું : ખોટી બનાવટી વાત કહેવી
- તાકડો સાધવો : યોગ્ય વખત જોઈને કામ કરવું.
- ઘડો ગાગાર થવો : સારોનરસો નિકાલ થવો.
- ગોળો ગબડાવવો : અડચણા નાખવી.
- ગાંઢ કરવી : સંગ્રહ કરવો.
- કેડ બાંધવી : પૂરી તૈયારી કરવી.
- કહેણ મોકલવું : સંદેશો કહેવરાવવો.
- કપાળ કૂટવું : નકામી મહેનત કરવી.
- કબર ખોદવી : પોતાને નુકસાન થાય એમ કરવું.
- ઉંતરતી વેળા આવવી : પડતીનો વખત આવવો.
- આંટી પડવી : ગુંચવાઈ જવું
- આડો આંક વાળવો : છેવટની હૃદ નુકસાન કરવું.
- આસમાનમાં ચડાવવું : બહુ વખાણ કરવાં.
- ચણાના ઝાડે ચડાવવું : ખોટાં વખાણ કરવાં.
- ઘરડમાં પડવું : ચાલતું થવું.
- ગાળે બાંધવું : માથે નાખવું.

- ગારદ થવું : હોમાઈ જવું.
- ગાલમાં હસવું : મંદ મંદ હસવું.
- ગાડે ચઢીને મોત આવવું : ઓચિંતું આવી બનવું.
- ગાયકવાડી ચાલવી : અવ્યવરસ્થા-અંધેર ચાલવું.
- ગુંદરપાક આપવો : મૂઠમાર આપવો.
- ગુંદરિયું ચોટવું : લપ વળગાવી.
- ગિલ્લા ગણાવા : ખોટી વાત ઉડાડવી
- ગજે જલાવું : આફત કે સકડામણમાં આવી પડવું.
- ગાજર ખાવાં : આંધજિયાં કરી કૂદી પડવું.
- ખંભાતી તાળાં દેવાવાં : નિર્વશ જવો.
- ખમતખામણું કરવું : ક્ષમા માગવી.
- ખડિયા ભરવાં : ઉઠાંતરી કરવી.
- ખડખડિયું આપવું : બરતરફ કરવું.
- કૂંચી મળવી : ઉપાય હાથ આવવો.
- કેદારો કરવો : પરાક્રમ કરી બતાવવું.
- કેશ કાપી લેવા : છેતરવું.
- કોઠી દાટવી : કબ્જિયો માંડી વાળવો.
- કાશ કાટવી : નડતર દૂર કરવું.
- કાપલો કાઢી નાખવો : નાશ કરવો.
- કાન ઘરેણે મૂકવા : જાણી જોઇને બેદરકાર બનવું.
- કાગાનું પીંછ થવું : વાત વધીને મોટી થવી.
- અથાણું કરવું : ફોગાટ સંઘરી રાખવું.
- અડા દેવી : ટેકો આપવો.

- આંખમાં મીઠું ભરવું : ભૂલથાપ આપી ફસાવવું.
- આંખમાં આવવું : દ્રોગ થવી.
- આંખો ફરી જવી : અજાયબી પામવી.
- આંટીમાં લેવું : દાવપેચમાં નાખવું.
- ઈબારત ગોઠવવી : સાર તૈયાર કરવો.
- ઈતિશ્રી થવું : પૂર્ણ થવું.
- ઊબાળો ઊડવો : તોફાન મચવું.
- તરવાર તાતી કરવી : યુઝની તૈયારી કરવી.
- ટંટેરો પીટવો : લોકમાં જાહેર કરવું.
- તનકારા થવા : બરક્તની છોળ માણવી.
- તોપ મારવી : ડંફાસ હાંકવી.
- તોડી પાડવું : પાડી નાખવું.
- તૂમડાં ફોડવાં : નિરાધાર કરવું.
- તાન મારવી : ગળામાંથી સૂર કાઢી બતાવવા.
- તાનમાં આવવું : લહેરમાં આવવું.
- તાગાડે તેવડ રાખવી : જોઈ વિચારીને ખર્ચ કરવો.
- તુંતાં કરવું : બોલાચાલી કરવી.
- તુમારે ચઢવું : મહેનત છતાં કામ પાર ન પડવું.
- દહાડાં વાંકા થવાં : દશા ખરાબ થવી.
- તેજ મારવું : રૂઆબ પાડવો.
- તેડું આવવું : નોતરં આવવું.
- તેશ્રીસમું જગાવું : કાંઈ અણાધાર્યું આવી પડવું.
- તેરીખ દેવી : બ્યાજ આપવું.

- તેલ રેડાવું : અદેખાઈ થવી.
- તાન લાગવી : ધ્યાન લાગ્યું રહેવું.
- ત્રાજવું નીચે નમવું : લાભ થવો.
- દશા બેસવી : પડતી દશા આવવી.
- દમ પકડવો : ધીરજ ધરવી.
- થોલ બેસવો : અનુકૂળ સમય મળવો.
- થૂલિયાં મારવાં : ફાંઝાં મારવાં.
- દહાડે લાગવું : રોજગારે વળગાવું.
- દહાડો આથમવો : પડતી દિશામાં આવવું.
- દહાડો ઊઘડવો : સારી સ્થિતિમાં આવવું.
- દમ બાંધીને ચાલવું : ઉતાવળે ચાલવું.
- થાળ કરવો : પ્રભુને થાળ ધરવો.
- થડક પેસવી : ભયભીત થવું.
- થડ બાંધવું : શરૂઆત કરવી.
- થડકો ખાવો : દિલમાં થડકારો થવો.
- થૂલી ખંખેરવી : માર મારવો.
- થાપ ખાઈ જવી : છેતરાઈ જવું.
- થૂલું કાટવું : માનભંગ કરવું.
- થોરિયા રોપવા : લડાઈના મૂળ રોપવાં.
- દમ બાંધવો : પૂરી તાકાત એકઠી કરવી.
- થાળે પડવું : શાંત પડવું.
- થાળી ફેરવવી : પૈસા ઉધરાવવા.
- થૂ થૂ કરવું : ધિક્કારવું.

- દહાડા ભરાઈ જવાં : મોતની નજુક આવવું.
- નમતું આપવું : નરમ થવું.
- નમતી બેસવી : પડતી દશા આવવી.
- નંખાઈ જવું : તબિયત બગાડવી.
- નકશો ઉતારી મેલવો : મોં તોડી લેવું.
- ધોળી આવવું : ફાયદો કરી આપવો.
- ધોવાઈ જવું : બરબાદ થવું.
- ધોમ ધખવો : ખૂબ તાપ પડવો.
- ધોતિયાં ટીલા થઈ જવાં : ભયભીત થઈ જવું.
- નાદે ચઠવું : ધૂન લાગવી.
- નામ તારવું : આબર્ઝ મેળવવી.
- નાક પર લીંબું ધસવું : હરીફાઈમાં જુતવું.
- નાક લઈને જવું : શોભાથી જવું.
- નાક વેંતનું છોવું : આબર્ઝ ઘણી છોવી.
- નોરા કરવા : કાલાવાલા કરવાં.
- નોખ જાળવવી : ટેક સાચવવી.
- પગ વધારવા : હિંમતભેર આગાળ ધસવું.
- પગ નીકળી જવો : ચલણ બંધ થવું.
- અદબ વાળવી : મર્યાદા કે વિવેક જાળવવો.
- અડા દેવી : ટેકો આપવો, મદદ કરવી.
- અડાસે આવવું : મદદે દોડી આવવું.
- અગાનપછેડી ઓટવી : બળી મરવું.
- અજવાળામાં મૂકવું : જાહેરમાં ખુલ્લું કરવું.

- અમલપાણી કરવાં : કેફ કરવો.
- અંધારી બાંધવી : કાંઈ ન સૂજવું.
- અંભાતું નાખવું : ઘણી મુદત સુધી લંબાવવું.
- આટો આવી રહેવો : આવરદા પૂરી થવી.
- આભા લાડુ હોવા : અતિશય ફાયદો હોવો.
- આડ આવવી : આપતિ આવવી.
- આડનું દોટ કરવું : કંઈનું કઈ કરવું.
- આડું પડવું : મારું લાગવું, વાંકુ પડવું.
- આડો હાથ કરવો : વર્ચ્યે અંતરાય કરવો.
- આડા સુખડી આવવી : રજા આપવી.
- અક્ષર ઉતારવા : મહેણું ટાળવું.
- અક્કલને વટવાડ હોવી : મૂર્ખતા કે બેવકૂફી હોવી.
- અવળા કરવા : ખોટ ખાવી.
- અવળું પડવું : ઊંધું થવું.
- અવળો આંક લખવો : નસીબ તિલટું થવું.
- અસર કરવી : પરિણામ બતાવવું.
- અદ્ય આપવો : નુકસાન કરવું.
- અવળી ઘાણીએ પીલવું : ખૂબ ત્રાસ આપવો.
- અંજાડીમાં પડવું : જબરાએ દુખથી ઘેરાવું.
- અંચળવો ઉત્તરાવો : ઈલાજથી પીડા દૂર કરવી.
- અંતિયાં કરવાં : મરણિયા થઈને વર્તવું
- આકાશના તારા ઉતારવા : મહાઉત્પાત કરવો.
- આજકાલ કરવી : વાયદા કરવા.

- આંબા-આંબલી બતાવવાં : લલચાવવું.
- આમળું કાઢવું : થકવવું, કાયર કરવું.
- આમળો ચટવો : ઉતેજન મળવું, દ્રેષ રાખવો.
- આસન જમાવવું : સ્થિર થઈ બેસવું.
- આસન નાખવું : અણો જમાવવો.
- આજું ઓફવું : બદનામી લેવી
- આંખ વઠવી : પરસ્પર અણગામો થવો.
- આંખમાં આંગાળીઓ ઘાલવી : ભોળવીને છેતરવું.
- આંખમાં ચકલાં રમવાં : ચંચળતા દેખાડવી.
- આંખમાં મીઠું આંજવું : રિબાવવું, હેરાન કરવું.
- આંખમાં સરસૌ ફૂલવા : આનંદથી મર્સ્ત થવું.
- આંખો ઓડે જવી : અતિ કષ્ટવાળી સ્થિતિ વેછવી.
- આંધળિયાં કરવાં : અવિચારી રીતે ઝંપલાવવું.
- ઈતબાર કરવો : ભરોસો કરવો.
- ઉધાન ચટવું : મોટી ભરતી આવવી.
- ઉપરાણું લેવું : તરફદારી કરવી.
- ઉલટી પાઘડી બાંધવી : ફરી જવું, નામક્કર જવું.
- ઉલટો ઘડો બાંધવો : સામો દાવો ચલાવવો.
- ઊટ કુંડાળે પાડવાં : મામલો કાબૂમાં લેવો.
- ઊંડળમાં લેવું : સમાવી કે આવરી લેવું.
- એકડો નીકળી જવો : ગણતરીમાં ન રહેવું.
- ઓચ્છવ થવો : આફત આવી પડવી.
- ઓછ મૂકવી : કચાશ રાખવી, બાકી રાખવું.

- ઓછિયાં કરવાં : લાડ લડાવવાં.
- ઓસાર દેવો : પાછા હંઠવું.
- કર્મ બાંધવું : પાપ કર્મ એકઠાં કરવાં.
- કહુકા થવાં : ભૂખ્યાં રહેવું.
- કહેણી આવવી : કલંક આવવું.
- કાગાનું પીંછ થવું : હલકી વાત ભારે થવી.
- કાપલો કાઢી નાખવો : નાશ કરવો.
- કાલા કપાઈ જવાં : હિંમત હારી જવી.
- કાશ કાટવી : નડતર દૂર કરવું.
- કિંગલાણે ચટવું : હરખની છોળોમાં આવી જવું.
- કૂકવો કરવો : મરી ગયેલાને નામે રડવું.
- કૂદે મરવું : નાહક તૂટી મરવું.
- કૂટી કાટવું : પરાકાણાએ પ્રાપ્ત કરવું.
- કાળે પાણીએ કાટવું : દેશનિકાલ કરવું.
- કૂંચી ફેરવવી : ચુક્કિ-તજવીજથી ચક્કર ફેરવી દેવું.
- કૂંચી મળવી : ઉપાય હાથ આવવો.
- કૂંચી હાથ લાગવી : ભેદ સમજાવો.
- કૈલાસ પદ્ધારવું : અવસાન પામવું.
- કોઠી દાટવી : કજિયો માંડી વાળવો.
- કોરમ તૂટવું : પૂરતી હાજરી ન થવી.
- ખડતૂસ આપવું : બરતરફ કરવું.
- ખડિયા ભરવા : ઉઠાંતરી કરવી.
- ખડું થવું : રહી રહીને વિઘ્ન ઊભું થવું.

- ખબે હાથ મૂકવા : સોગંદ ખાવા
- ખરામરીનો ખેલ હોવો : કસોટીનો સમય હોવો.
- ખાંડ ખાવી : બડાઈ મારવી.
- ખાટી જવું : ફાયદો મેળવવો.
- ખારિયાં થવાં : ભૂષયાં રહેવું
- ખોંચમાં બોલવું : બ્યંગામાં બોલવું.
- ગાલ આપવો : લાંચમાં કંઈક આપવું.
- ગાજર ખાવાં : આંધળિયા કરી કૂદી પડવું
- ગારદ થવું : હોમાઈ જવું.
- ગોટલી મારવી : કામચોર થવું.
- ગૃહ ગામ જવા : દહાડા વાંકા થવાં.
- ગૃહ ઘરેણે મૂકવા : અક્કલ ગુમાવવી, શુદ્ધિ ખોવી.
- ઘઉં ભરવા જવું : અવસાન પામવું.
- ઘડો લાડવો થવો : મૃત્યુ થવું, પાર પડવું.
- ઘર તરતું રાખવું : ઘરનો મોભો જાળવી રાખવો.
- ઘર બાળીને તીરથ કરવું : અવિચારીપણે ખર્ચ કરવું.
- ઘાત જવી : મરતાં મરતાં બચી જવું.
- ઘિસોડાં ફૂકવાં : ડંફાસ મારવી
- ઘીસ ખાવી : હારી જવું.
- ઘીના ઠામમાં ઘી પડી જવું : સારાં વાનાં થવાં.
- ઘૂઘરો બનવું : તાનમાં આવવું.
- ઘોળીને પી જવું : બેદરકાર રહેવું.
- ચણા કરવા : છેતરી જવું.

- ચણાના ઝાડે ચટાવવું : ખોટાં વખાણ કરવાં.
- ચતુર્ભૂજ બનવું : સ્તરધા થઈ રહેવું, ચક્કિ થવું.
- ચાંદી કરવી : સમૂળો નાશ કરવો.
- ચશમાં ફરી જવાં : ગુર્સે થવું.
- ચાંચે ચટવું : અદેખાઈની નજરે આવવું.
- ચાંપી હાંકવું : જલદી નાસી જવું.
- ચાકે ચટવું : લોકોમાં વાત ચાલવી, વગોવાવું.
- ચાનક રાખવી : કાળજી રાખવી.
- ચાદર ચોટવી : દેવાળું કાટવું.
- ચોઠો કરવો : ઘટસ્કોટ કરવો.
- ખેલ માંડવો : રમત રમવી.
- શગા સંકોરવી : દીવાની જ્યોત પ્રજવલિત કરવી.
- પડો વજાડવો : ટોલ વગાડી જહેરાત કરવી.
- અંક વળવો : છદ થવી.
- કાન ફાટવાં : કાન બહેરા થઈ જવાં.
- તાળી વાગવી : લગાની લાગવી.
- કપટીનું ચપટ થવું : કપટીની યોજના નષ્ટ થવી.
- આખડી પડવું : લડવા મંડવું.
- માટી વાળવી : અંતિમ કિંયા કરવી.
- શૂન્ય થઈ જવું : પોતાની જાતને ભૂલી જવી.
- ધોળાં આવવાં : ઘડપણ આવવું.
- નો'રા કરવા : આગ્રહપૂર્વક વિનંતી કરવી.
- હાડોહાડ હોવું : પૂરેપૂરા હોવા.

- ટાંચ આવવી : જપતીનો હુકમ આવવો.
- લોઢાની મેખ પેસી જવી : વેદના થવી.
- મનને કાંઠું કરવું : મનને મજબૂત કરવું.
- બેજું ફાટી જવું : ઘેલા બનવું, ઘેલણા થવી.
- ભાવ થવો : ઈચ્છા થવી, લાગાણી થવી.
- ભાર ઉતારવો : ઉપાધિમાંથી મુક્ત થવું.
- ભાર ભાગી જવો : શંકા દૂર થઈ જવી.
- બાંધાં વેણ બોલવાં : અર્થ વિનાનું બોલવું
- ભાઈબાપા કરવા : નરમાશથી પટાવીને કામ લેવું
- ભાજુ કરી નાખવી : ફજેતી કરવી.
- ભરમ થવું : ગુર્સાથી બળી જવું, પચી જવું.
- બાંચ ઝાલવી : આશરો આપવો, સહાય કરવી.
- બુદ્ધિ સાગાર હોવું : બુદ્ધિશાળી માણસ હોવું.
- બોકડો બનાવવો : મશકરીનો ભોગ બનાવવો.
- બેઠા થવું : સાખ થવું.
- બાંધણોડ કરવી : તોડ કાટવો, સુધારાવધારા કરવા.
- ભભકી દેવી : ધમકી આપવી, રોફ છાંટવો.
- ભભકૂકી ઊઠવું : પ્રકાશી ઊઠવું, સળગી ઊઠવું.
- ભરી પીવું : ન ગણવું, પહોંચી વળવું.
- ફોલો ફૂટી જવો : અડચણ મટવી, નિકાલ થવો.
- બત્રીસ કોઠે જીવ આવવો : નિશ્ચિત થઈ જવું.
- પૂછકે તણાવું : કોઈના વિચારને અનુસરવું.
- પુણ્ય પરવારવું : સારાં કર્મના ફળ ખૂટી જવાં.

- **પૂછકું છૂટી જવું :** ગભરાવું, ડરી જવું.
- **પાર પામવો :** ભેદ જાણવો, મર્મ કે રહસ્ય સમજવું.
- **પાનુ ઉધાડવું :** કોઈની નિંદા શરૂ કરવી.
- **પડી ન હોવી :** પરવા ન હોવી.
- **પગ ઠરવો :** સ્થિર કે દ્રઢ રહેવું, સ્વરથ થઈ રહેવું.
- **નાચ સૂજવા :** જુદા જુદા નકામા ખેલ માંડવા.
- **નિશાને ચડવું :** વાવટો ફરકાવવો, વિજય મેળવવો.
- **ધોળકું ધોળવું :** અજવાણું કરવું.
- **ધકડો મારવો :** જલદી કામ પતાવવું.
- **ધડે બેસવું :** પડી ભાંગાવું, પાચમાલ થવું.
- **ધડે રહેવું :** અંદાજસર રહેવું, મર્યાદામાં રહેવું.
- **ધાડે લાગાવું :** પાછળ પડવું, ઉતાવળું થવું.
- **ધાનધાન થવું :** રોજુરોટી મેળવવાને માટે તલસવું.
- **ધજા ઉડાવવી :** ડંકો વગાડવો, જયજયકાર કરવો.
- **દીકે ડોળે ન બનવું :** એકબીજાના કહૃર દુર્મન હોવું.
- **દીસતું કરવું :** છોડી કે મૂકી દેવું, છૂપું રાખવું.
- **દુનિયાની હવા લાગવી :** સંસારનો અનુભવ થવો.
- **દુખણાં લેવાં :** ઓવારણાં લેવાં.
- **તડાકા મારવા :** બડાશની વાતો કહેવી.
- **ડોબાં ચારવાં :** ખાલી વખત ગુમાવવો.
- **ડાંઠાં દેવા :** કામમાં વેઠ ઉતારવી.
- **ડહોળી મૂકવું :** ગોટાળો કરવો, બગાડી મૂકવું.
- **ટગાલો થઈ જવું :** થાકી લોથ થઈ જવું.

- ટકા કરવા : રોકડી કરવી
- ટાળો દેવો : છુપાઈને રસ્તે પડવું, વાયદો કરવો.
- જોડી કાઢવું : કલ્પનાથી બનાવવું, નવું રચવું.
- જુવાર-બાજરો ખાવો : ગારીબ માણસ તરીકે રહેવું.
- ઝાવાં નાખવાં : ફાંઝા મારવાં, વલખાં મારવાં.
- ઝંખવાણા પડવું : શરમાવું, ભોંઢા પડવું.
- જુબ કચરવી : વચન આપવું, નિર્ણય જાહેર કરવો.
- જિગારનો ટુકડો હોવો : ખૂબ વહાલું હોવું.
- જાસકિયાં ઊડવાં : ખૂબ ખર્ચપાણી થવું.
- હાથે પગે લાગવું : આજુજ્જ કરવી.
- હાર ઉતારવો : ટેક ઓછો કરવો, નરમ પડવું.
- હામી ભરવી : જામીન થવું, બાંધધરી આપવી.
- હાડ જવું : ખરં રૂપ પ્રકાશવું, વંઠી જવું.
- હમચી ખૂંદવી : નાર્યાં કરવું, ધમાલ કરવી.
- હેબક લાગવી : હેબતાઈ જવું, સ્તબ્ધ થઈ જવું.
- હજાર ઘંટીનો લોટ ખાવો : ધાણો અનુભવ લેવો.
- સાંજ-સવાર કરવી : વાયદા કરવા.
- સોના સાઠ કરવા : આબર ખોવી, ખોટ ખાવી.
- સૂકો વાંસ મારવો : ચોખ્ખી ના પાડવી.
- સુખડી આપવી : બક્ષિસ આપવી.
- સિંદૂર ફેરવવું : ધૂળમાં મેળવવું, નકામું કરી દેવું.
- સવા મણાની તળાઈમાં સૂવું : નિશ્ચિત થવું.
- શાલ ઓટાડવી : બક્ષિસ આપવી, નિંદા કરવી.

- वेठे कंकोडी દળવી : નકામો પ્રયત્ન કરવો.
- વાળ ઊભા થવા : રોમાંચ થવો.
- વાટ પડવી : ધાડ પડવી, લૂંટ થવી.
- વાડી લૂંટાવી : ધૂળમાં મળી જવું, બગાડવું.
- વાણાતાણા કરવા : ગૂંચાવી નાખવું.
- વશનું માણસ હોવું : લાગાવગ હેઠળનું માણસ હોવું.
- કાળ ખૂટવા : આફત આવી પડવી.
- શિખરે ચડાવવું : કોઈ કામને ઉચ્ચ રીતે પાર ઉતારવું.
- આસમાની આફત આવવી : દુકાળ કે ધરતીકંપ જેવી મુશ્કેલી આવવી.
- ખીલાને જોરે કૂદવું : કોઈ સતાવાળા મોટા માણસને આધારે મહાલવું.
- અંખ મીંચીને અંધારાં કરવું : વગાર વિચાર્યુ સાહસ કરવું
- ખાટલા વચાળ રહેવું : પરિસ્થિતિમાં કાઈ ફરક ન પડવો.
- લાગે લાકડા ફાટવાં : ચુક્લિથી કઠણ કામ પાર પડવું.
- પૈસાનાં ઝાડ હોવાં : પૈસા કે ધનદોલતની વિપુલતા હોવી.
- સોનાના દિવસો બેસવા : ચારે બાજુથી સુખશાંતિ આવી મળવાં.
- જુબ ન ઊપડવી : વાત કરતાં ખચકાટનો અનુભવ થવો.
- સાતે આકાશ તૂટી પડવાં : ભારે મોટી આફત આવી પડવી.
- ઘૂંકારિયા કરવાં : રોષ પ્રદર્શિત કરવા ગળામાંથી અવાજ કાટવો.
- પેટે પાટા બાંધવા : જુવનજરિયાતો પર કાપ મૂકીને જુવવું.
- ઝારકાની છાપ પડાવવી : કીર્તિ કે એવા સારા કામની નિશાની મેળવવી.
- કાગડા ઊડવા : સભા – બેઠકમાં કોઈ ખાસ માણસો ન હોવા.
- પગ પાતાળમાં હોવા : બહાર ન દેખાય પણ કપટી કે પહોંચેલ હોવું.
- વચનમાં શૂરા હોવું : વચનમાં વિશ્વાસ રાખી શૌર્ય સાથે જુવવું.

- અંગારો પાકવો : કુળને કલંક લાગે એવો કુપુત્ર નીવડવું.
- ગળામાં ટાંટિયા આવવા : જુબ જોખમાય એવી સ્થિતિમાં આવી પડવું.
- ઊંટે ચઠી બકરાં હાંકવા : પોતે ન કરતાં બીજા પાસે કામ કટાવવું.
- અજ્ઞ અને દાંતને વેર થવાં : માણસની ગરીબ સ્થિતિ થવી.
- ગજવાં ભરવાં : બદદાનતથી પુષ્કળ પૈસા એકઠાં કરવાં.
- દીકરી દૂધ પીતી કરવી : દીકરીને દૂધમાં ઝેર નાખી પિવરાવી મારી નાખવી.
- ટાઢા પાણીએ ખસ જવી : વગર પ્રયત્ને મુશ્કેલી દૂર થવી.
- જુબે સરસ્વતી હોવી : બોલવાની બાહોશી અને ચતુરાઈ હોવી.
- બળતામાં ઘી હોમવું : ઉગ્ર લાગાણી કે જુસ્સાને વધારવો.
- એક કાંકરે બે પક્ષી મારવાં : એક કામ કે પ્રવૃત્તિથી બે લક્ષ્ય સાધવાં.
- મીઠા ઝાડના મૂળ ખાવાં : ભલું કરનારનું નુકસાન કરવું.
- આંગાળી દેતાં પોંચે વળગાવું : થોડું આપતાં બદ્યું આંચકી લેવા પ્રયત્ન કરવો.
- શેઠ મટીને વાણોતર થવું : ઊંચા સ્થાનેથી નીચા સ્થાને જવું.
- કીડી ઉપર કટક ચડી આવવું : નિર્બળ સામે મોટી મુશ્કેલી આવવી.
- કાંઢે આવેલું વહાણ ડૂબવું : મહેનત છતાં નિષ્ફળતા મળવી.
- સૂકા ભેગું લીલું બળવું : ખોટા સાથે સાચાને અન્યાય થવો.
- દીવો લઈને કૂવામાં પડવું : હાથે કરીને મુશ્કેલી વહોરવી.
- ચોરીમાંથી રંડાપો આવવો : વેપાર માંડતાં જ દેવાળું આવવું.
- ધૂળી દેવી : અવળા વિચારમાંથી સવળા વિચારમાં વાળવું.
- મીણાનું કરી નાખવું : ગરીબ અને નિરાધાર કરી નાખવું.
- લોહીનો કોળિયો ખાવો : શોકના અવસરનું જમણ જમવું.

- તરણાને તોલે કરવું : કોઈ ગણતરીમાં ન હોય એવું કરવું.
- ગોચલાં ગણવાં : મનમાં અમૃક વાત બાબતે શંકા રાખવી.
- શ્રીજું નેત્ર ઊદારવું : એકાએક ગુસ્સો ફાટી નીકળવો.
- ધુઆંપૂંઆ થવું : આવેશમાં કે ગુર્સામાં બેબાકળા થવું.
- લેણાદેણી પૂરી થવી : લેવડ – દેવડના સંબંધો પૂરા થવા.
- ઘોડાના ડાબલા હેઠે પડવું : આક્રમણનું નિશાન બનવું.
- મોરલો કલા કરી જવો : ચાલાકીથી કોઈને છેતરવો.
- ખબે હાથ મૂકવા : ધીરજ આપવી કે સાંત્વન આપવું.
- ભીડા આગાળ એકડો માંડવો : શૂન્યમાંથી સર્જન કરવું
- રંગમાં આવવું : અત્યંત આનંદની સ્થિતિમાં આવવું.
- ભીના ઘઉં દળવા : બહુ મહેનત પડે એવું કામ કરવું.
- મોટામાં મગ ઓરવા : જવાબ આપ્યા વિના ચૂપ રહેવુ
- રળીખપીને ઊતરવું : નફાનુકસાનમાં શક્તિ ખૂટી જવી.
- ભવન ઠેકાણે હોવું : મગાજ કે યાદદાસ્ત દુરસ્ત હોવાં.
- અંતરપટ ખોલવું : મનનો મેલ દૂર કરી વાત કરવી.
- રેતીમાં નાવ ચલાવવી : અશક્ય કામની સિદ્ધિ કરવી.
- દૂધે ધોઈને આપવું : પ્રામાણિકતાથી આદરપૂર્વક આપવું.
- અંગૂઠામાંથી રાવણ ચીતરવો : જરામાંથી મોટું કરવું.
- આંખમાંથી મોતી ઝરવાં : આંખમાંથી આંસુ ટપકવાં
- આંખનું ઊંડાણ માપવું : તાકાત વિશે ખ્યાલ બાંધવો.
- માથે ઝાડ ઊગવા બાકી હોવાં : ઘણાં જ દુઃખ પડવાં.
- કાગાનો વાધ કરવો : સામાન્ય બાબતને મોટી બનાવવી.
- વાતનું વલેસર કરવું : નાની વાતને મોટી બનાવવી.

- **પોતાનો કક્કો ખરો કરવો** : પોતાની વાતને મનાવવી.
- **ભય વિના પ્રીતિ ન થવી** : ભય બતાવી સહમત કરવું.
- **અણ્ણ અને દાંતને વેર થવાં** : ખૂબ ગરીબી આવી જવી.
- **કૂવો-હવાડો કરવો** : આત્મહિત્યા કરવા કૂવામાં પડવું.
- **એક દિલ થલું** : બે અથવા વધારે માણસોના જુદા જુદા વિચાર એક થવાં.
- **અધોટિયું કાઢવું** : શેરડીને પીલીને તેના રસની અર્દી કોઠી કાઢવી.
- **અબોખે પડવું** : કોઈ ચીજ ખાવા પર ઘણો અભાવ થવો.
- **અંગૂઠાનો રાવણ કરવો** : નજીવી બાબતને વધારી મોટી કરવી.
- **ટાંકણીમાં પાણી લઈ ડૂબી મરવું** : લાજના માર્યા મોં ન બતાવવું.
- **ટાંકપિછોડો કરવો** : કાઈ વસ્તુ કે વાત દાબી રાખવી, વાંક-ગુનો ટાંકવો.
- **ઝોડ વળગાવું** : કંટાળો આપે એવા માણસે બાંગી પડવું.
- **ઝાંખી કરવી** : ભાવથી જોવું, નીરખીને દર્શન કરવાં.
- **દીકું ચટાવવું** : મોટું પરાજમ કરવું, મહાન કાર્ય પૂર્ણ કરવું.
- **કનકવો અપાવવો** : હવાઈ કે બિનવહેવાર ખ્યાલ કરવા.
- **નાહી બેસવું** : નિરાંત વાળવી, ભારે ખોટમાં આવી પડવું.
- **પગ પર માથું મૂકવું** : કોઈની સત્તામાં રહેવું, આશરો માગવો.
- **કંઠે પ્રાણ આવવો** : મરવાની તૈયારીમાં હોવું, આફત આવી પડવી.
- **બલૈયાં પહેરવાં** : નિર્બળતા બતાવવી, નામર્દ બનવું.
- **દાવ સાધવો** : અનુકૂળ વખતનો લાભ લઈ લેવો, લાગ મેળવવો.
- **ટોળી નાખવું** : કોઈ ઉપર આરોપ નાખવો, માનભંગ કરવું.
- **પાર ઉતારવું** : સામે છેડે પહોંચવું, ઓળંગાવું, સફળ થવું.

- કાળજુ બોતરે હાથ લાંબું હોવું : ચારે બાજુ નજર રાખવાની શક્તિ હોવી.
- ગોચલાં ગણવાં : દ્રટ નિશ્ચય પર આવી વાતનો ખુલાસો ન કરવો.
- ઘરણ મરી જવાં : બેચેન થઈ જવું, ટાંટિયા ટીલા પડી જવા.
- પીઠ ફેરવવી : અરૂપિ કે અનિષ્ટ જણાવવી, તજુ દેવું.
- પેટ ઉપર છરી મૂકવી : આજુવિકા તોડવી, જીવ જોખમમાં નાખવો.
- કાળી ઘોડી પર ચટવું : અફીણના નશામાં ખુમારીમાં આવવું.
- ગ્રહણ વેળા સાપ કાટવો : છેલ્લી ઘડીએ મુસીબત ઊભી કરવી.
- ઘરમાં આડો વાંસ ફરવો : ઘરમાં કંધ સરસામાન ન હોવો.
- ઘાટ ઘડવો : ઘણું નુકસાન કરવું, મનસૂભો કરી રાખવો.
- ઘાણ નીકળી જવો : સંહાર થવો, સંકડામણમાં આવવું.
- ચૌદ ભુવન એક થવાં : પ્રલય થવો, મહા મુસીબત પડવી.
- ચંદરવો બાંધવો : જાહેર કરવું, જૂઠી નામકીરિત મેળવવી.
- હવામાં હીંચકા ખાવા : કામધંધા વિના રહેવું, ઝોલાં ખવાવાં.
- સે પૂર્વવી : ટેકો આપવો, મદદગાર નીવડવું, બરક્ત જણાવી.
- સાંધા કરવા : આધાપાછી કરવી, સાચી ખોટી વાતો કરવી.
- ભમી જવું : ચક્કર આવવાં, અમુક વિચારોમાં દોરવાઈ જવું.
- ટુંબા ખાવા : માથામાં ટાપલી ખાવી, મહેણાં સહન કરવાં.
- જુબ તાળવે ટંગાવો : જીવ જવાની તૈયારીમાં હોવો, મોટી ચિંતામાં આવવું.
- હાથેવાળો મેળવવો : પરણાવવું, હાથોહાથની લડાઈ કરવી.
- હળદર ફટકડી કરવી : આબર ઘટે તેમ કરવું, નુકસાનીમાં ઉતારવું
- જાનીવાસો કાણો થવો : મળતિયાઓમાં ફાટકૂટ પડવી.

- સપાઠો કાઢી નાખવો : ખો ભૂલાવી દેવી, ધમકાવવું, મારવું.
- શેર લોહી ચઢાવવું : હુદ ઉપરાંત ખુશ કરવું, આનંદમાં લાવવું.
- વાત ખાઈ જવી : જવાબ ન આપવો, મુદ્દો દબાવી દેવો.
- વરસ કૂતરાંને નાખવાં : જીવન એળે જવું, આયુષ્ય વેડફાવું.
- વહેતી નીકે પગ દેવો : ખલેલ કરવી, ચાલતા કામમાં વિદન નાખવું.

All Exam Study Materials

Visit Website

www.HindiHelpguru.com